

**ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

Συμβούλιο της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

**ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

Γνωστοποίηση

Η παρούσα δημοσίευση εκδόθηκε από τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου αποκλειστικά για ενημερωτικούς σκοπούς. Τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη δεν φέρουν καμία ευθύνη.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο:

www.consilium.europa.eu

ή επικοινωνήστε με την Υπηρεσία Ενημέρωσης του Κοινού της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου:

Rue de la Loi/Wetstraat 175

1048 Bruxelles/Brussel

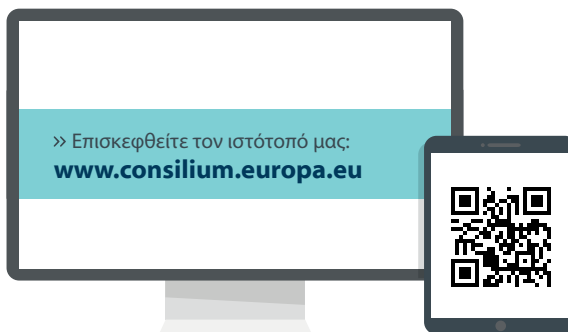
BELGIQUE/BELGIË

Τηλ. +32 (0)2 281 56 50

Φαξ +32 (0)2 281 49 77

public.info@consilium.europa.eu

www.consilium.europa.eu/infopublic

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο www.europa.eu

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2016

Print QC-04-15-692-EL-C

PDF QC-04-15-692-EL-N

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2016

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με μεία της πηγής.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	7
ΜΕΡΟΣ 1— ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	9
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι — ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	13
1. Το Συμβούλιο ως ενιαία νομική οντότητα	13
2. Συνθέσεις του Συμβουλίου (άρθρο 2 και παράρτημα Ι του ΕΚΣ)	14
Α — Γενικά	14
Β — Σύνθεση Γενικών Υποθέσεων	15
Γ — Σύνθεση Εξωτερικών Υποθέσεων	16
Δ — Εκπροσώπηση των κρατών μελών στο Συμβούλιο	17
3. ΕΜΑ, επιτροπές και ομάδες εργασίας (άρθρα 19 και 21 του ΕΚΣ).....	18
Α — ΕΜΑ.....	18
Β — Επιτροπές που έχουν συσταθεί βάσει των Συνθηκών ή από το Συμβούλιο	20
Γ — Επιτροπές και ομάδες εργασίας που έχουν συσταθεί από την ΕΜΑ.....	23
Δ — Προεδρία των προπαρασκευαστικών οργάνων του Συμβουλίου	24
4. Προεδρία και καλή διεξαγωγή των εργασιών (άρθρο 20 και παράρτημα V του ΕΚΣ).....	26
5. Γενικός γραμματέας και Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου (άρθρο 23 του ΕΚΣ)....	28
Α — Ο γενικός γραμματέας	28
Β — Η Γενική Γραμματεία	29
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ — ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	31
1. Προγραμματισμός των εργασιών του Συμβουλίου (άρθρο 2 παράγραφοι 6 και 7 του ΕΚΣ).....	31
2. Σύγκληση και τόποι σύσκεψης (άρθρο 1 του ΕΚΣ).....	31
Α — Σύγκληση	31
Β — Τόποι σύσκεψης	32
3. Ημερήσια διάταξη (άρθρο 3 του ΕΚΣ).....	33
Α — Κατάρτιση της προσωρινής ημερήσιας διάταξης	33
Β — Έγκριση της οριστικής ημερήσιας διάταξης	35
Γ — Δομή και περιεχόμενα της ημερήσιας διάταξης.....	36
4. Επαγγελματικό απόρρητο (άρθρα 5 και 6 του ΕΚΣ)	41
Α — Συμμετοχή στις συνόδους του Συμβουλίου	41
Β — Παρουσία στις συνόδους του Συμβουλίου	42
5. Πρακτικά (άρθρο 13 του ΕΚΣ).....	43
Α — Δομή και περιεχόμενο των πρακτικών	43
Β — Έγκριση των πρακτικών	45
6. Πρόσβαση του κοινού και διαφάνεια (άρθρα 5 έως 10 του ΕΚΣ)	45
Α — Νομοθετικές διαβουλεύσεις, δημόσιες συσκέψεις και συζητήσεις.....	46
Β — Δημοσιοποίηση των ημερήσιων διατάξεων	47

Γ — Δημοσιοποίηση των ψηφοφοριών, των αιτιολογήσεων ψήφου, των δηλώσεων που καταχωρίζονται στα πρακτικά, και των πρακτικών (άρθρα 7 και 9 του ΕΚΣ)	48
Δ — Πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα	50
7. Γλωσσικό καθεστώς (άρθρο 14 του ΕΚΣ)	50
Α — Γλωσσικό καθεστώς που ισχύει για τις ιδρυτικές Συνθήκες	51
Β — Γλωσσικό καθεστώς που ισχύει για τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (επίσημες γλώσσες και γλώσσες εργασίας)	51
Γ — Χρήση πρόσθετων γλωσσών	56
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ — ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	57
1. Τρόπος διεξαγωγής της ψηφοφορίας (άρθρο 11 του ΕΚΣ)	57
Α — Απόφαση για τη διεξαγωγή ψηφοφορίας	57
Β — Διαδικασία ψηφοφορίας	57
Αίτηση για εναλλακτικούς κανόνες ψηφοφορίας	61
Γ — Αδυναμία συμμετοχής στην ψηφοφορία	62
2. Απαρτία και ψήφος κατ' εξουσιοδότηση (άρθρα 4 και 11 του ΕΚΣ)	63
Α — Απαρτία	63
Β — Ψήφος κατ' εξουσιοδότηση	63
3. Γραπτή διαδικασία (άρθρο 12 του ΕΚΣ)	64
Α — Συνήθης γραπτή διαδικασία	64
Β — Απλουστευμένη γραπτή διαδικασία («σιωπηρή διαδικασία»)	66
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙV — ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗ ΑΥΤΩΝ	69
1. Υπογραφή των πράξεων (άρθρο 15 του ΕΚΣ)	69
2. Τίτλος και μορφή των κανονισμών (παράρτημα VI, μέρος Α, παράγραφος 1 του ΕΚΣ)	70
3. Δομή των κανονισμών (παράρτημα VI, μέρος Α, παράγραφοι 2, 3 και 4 του ΕΚΣ)	71
4. Τίτλος και μορφή άλλων πράξεων παράγωγου δικαίου (παράρτημα VI, μέρος Β του ΕΚΣ)	72
5. Μορφή των αποφάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 25 της ΣΕΕ (παράρτημα VI, μέρος Γ του ΕΚΣ)	73
6. Άτυπες πράξεις	73
7. Δημοσίευση των πράξεων στην <i>Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης</i> (άρθρο 17 του ΕΚΣ)	74
8. Κοινοποίηση και διαβίβαση των πράξεων (άρθρο 18 του ΕΚΣ)	76
ΚΕΦΑΛΑΙΟ V — ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	79
1. Ασφάλεια (άρθρο 24 του ΕΚΣ)	79
2. Θεματοφύλακας των συμφωνιών (άρθρο 25 του ΕΚΣ)	79
3. Εκπροσώπηση του Συμβουλίου ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (άρθρο 26 του ΕΚΣ)	80
4. Αλληλογραφία (άρθρο 28 του ΕΚΣ)	81

ΜΕΡΟΣ 2 — ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ..... 83

ΜΕΡΟΣ 3 — ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ 91

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	— Κατάλογος των συνθέσεων του Συμβουλίου.....	113
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	— Ειδικές διατάξεις σχετικές με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Συμβουλίου	114
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ	— Αριθμητικά στοιχεία σχετικά με τον πληθυσμό της Ένωσης και τον πληθυσμό κάθε κράτους μέλους για την εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν την ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία στο Συμβούλιο..	118
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV	— Κατά το άρθρο 16.....	120
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V	— Μέθοδοι εργασίας του Συμβουλίου	122
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI	— Διατάξεις για τη μορφή των πράξεων.....	124

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Κύριος στόχος του Σχολιασμού του εσωτερικού κανονισμού του Συμβουλίου είναι να βοηθήσει τις εκ περιτροπής Προεδρίες, τα μέλη του Συμβουλίου και τους υπαλλήλους της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου να εξοικειωθούν με το νομικό περιβάλλον και, κυρίως, με τις αλλαγές που επέφερε η έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας.

Το παρόν φυλλάδιο έχει συνταχθεί με αποκλειστική ευθύνη της Γενικής Γραμματείας. Αποτελεί εσωτερικό έγγραφο εργασίας, χωρίς νομική ισχύ.

Ελπίζω ότι ο οδηγός αυτός θα φανεί χρήσιμος στις αντιπροσωπείες και τους συναδέλφους μας της Γενικής Γραμματείας και ότι θα δώσει απαντήσεις σε πολλά ερωτήματα που ενδεχομένως προκύπτουν σχετικά με τη λειτουργία του Συμβουλίου.

Εξυπακούεται ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες της Γραμματείας είναι πάντα πρόθυμες να παράσχουν οποιαδήποτε περαιτέρω πληροφορία ζητηθεί.

Jeppe Tranholm-Mikkelsen
Γενικός Γραμματέας
Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΜΕΡΟΣ 1

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο εσωτερικός κανονισμός του Συμβουλίου (εφεξής: «ΕΚΣ») αποτελεί αναγκαίο μέσο για την ομαλή λειτουργία του οργάνου. Στο πλαίσιο που έχουν ορίσει η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (εφεξής: «ΣΕΕ») και η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής: «ΣΛΕΕ»), ο ΕΚΣ θεσπίζει σειρά διατάξεων που διέπουν τις εργασίες του Συμβουλίου.

Όπως και οι προηγούμενες εκδόσεις, η παρούσα έκδοση του Σχολιασμού του ΕΚΣ δεν σκοπεύει να είναι εξαντλητική ή να εκφράσει νομική άποψη, αλλά κυρίως να αποτελέσει πρακτικό οδηγό για τα μέλη του Συμβουλίου και τους αντιπροσώπους τους. Το περιεχόμενό της κατανέμεται σε πέντε κεφάλαια:

- I. Δομή του Συμβουλίου
- II. Εργασίες του Συμβουλίου
- III. Λήψη αποφάσεων στο Συμβούλιο
- IV. Πράξεις του Συμβουλίου και μορφή αυτών
- V. Άλλες διατάξεις.

Τα 28 άρθρα του ΕΚΣ έχουν κατανεμηθεί θεματικά στα πέντε αυτά κεφάλαια. Ο ΕΚΣ επισυνάπτεται σε παράρτημα, ως έχει στην τελευταία έκδοσή του της 1ης Δεκεμβρίου 2009¹, μαζί με τα επικαιροποιημένα αριθμητικά στοιχεία του πληθυσμού της ΕΕ για το 2016.

---

¹ Απόφαση 2009/937/ΕΕ του Συμβουλίου, της 1ης Δεκεμβρίου 2009, για τη θέσπιση του εσωτερικού του κανονισμού (ΕΕ L 325 της 11.12.2009, σ. 35).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι — ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Παρότι συνέρχεται σε διαφορετικές συνθέσεις ανάλογα με τα υπό εξέταση θέματα, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί ενιαία νομική οντότητα. Η προετοιμασία των εργασιών του γίνεται από την Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων των κρατών μελών (γνωστή ως «ΕΜΑ») και από τις ειδικές επιτροπές και ομάδες εργασίας. Το Συμβούλιο επικουρείται από τη Γενική Γραμματεία, η οποία λειτουργεί υπό την ευθύνη γενικού γραμματέα, ενώ ο πρόεδρος του Συμβουλίου διασφαλίζει την ομαλή διεξαγωγή των εργασιών του.

1. ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΩΣ ΕΝΙΑΙΑ ΝΟΜΙΚΗ ΟΝΤΟΤΗΤΑ

Ο ΕΚΣ εφαρμόζεται στο ίδιο το Συμβούλιο (δηλαδή σε επίπεδο υπουργών) και στα προπαρασκευαστικά του όργανα (ΕΜΑ, επιτροπές και ομάδες εργασίας).

Το Συμβούλιο αποτελεί ενιαία νομική οντότητα η οποία μπορεί να συνεδριάζει υπό διαφορετικές συνθέσεις («Γεωργία και Αλιεία», «Περιβάλλον» κ.λπ.), ανάλογα με τα υπό εξέταση θέματα (άρθρο 2 παράγραφος 1 του ΕΚΣ). Με την εξαίρεση των συνθέσεων «Γενικές Υποθέσεις» και «Εξωτερικές Υποθέσεις» (άρθρο 16 παράγραφος 6 της ΣΕΕ, άρθρο 2 παράγραφοι 2, 4 και 5 του ΕΚΣ), το ειδικό πεδίο ή η αρμοδιότητα κάθε σύνθεσης δεν δηλώνεται αλλά προκύπτει από την πρακτική. Ο αριθμός των συνθέσεων μειώθηκε από 22 σε 16 το 2000 και σε εννέα το 2002. Μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας ο αριθμός των συνθέσεων αυξήθηκε σε 10 με τον διαχωρισμό του πρώην Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων και Εξωτερικών Σχέσεων σε δύο συνθέσεις του Συμβουλίου. Η διαδικασία για την κατάρτιση του καταλόγου των συνθέσεων του Συμβουλίου, πλην εκείνης των Γενικών Υποθέσεων και εκείνης των Εξωτερικών Υποθέσεων, ορίζεται στο άρθρο της 236 της ΣΛΕΕ (βλ. σημείο 2.Α).

Από το γεγονός ότι το Συμβούλιο αποτελεί ενιαία νομική οντότητα προκύπτουν τρεις συνέπειες.

Πρώτον, νομική πράξη σχετικά με οποιοδήποτε θέμα εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Ένωσης μπορεί να εγκρίνεται επίσημα από οποιαδήποτε σύνθεση του Συμβουλίου. Για παράδειγμα, μια σύνθεση του Συμβουλίου μπορεί να εγκρίνει ως σημείο «Α» κείμενο που εμπίπτει στο πεδίο αρμοδιότητας άλλης σύνθεσης. Οι πράξεις του Συμβουλίου έχουν την ίδια νομική αξία, ανεξάρτητα από τη σύνθεση που τις εξέδωσε.

Δεύτερον, επειδή το Συμβούλιο αποτελεί ενιαία νομική οντότητα, δεν υπάρχει ιεραρχία μεταξύ των διαφόρων συνθέσεων του Συμβουλίου. Εντούτοις, πρέπει να υπογραμμιστεί ο συντονιστικός ρόλος του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων (βλ. σημείο 2.Β) και η ευθύνη του για τα θεσμικά, διοικητικά και οριζόντια θέματα, καθώς και το ειδικό πεδίο αρμοδιότητας του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων. Καθήκον του τελευταίου είναι να «διαμορφώνει την εξωτερική δράση της Ένωσης σύμφωνα με τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και [να] διασφαλίζει τη συνοχή της δράσης της Ένωσης» (βλ. σημείο 2.Γ). Η διαιτησία υπάγεται στην αρμοδιότητα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, το οποίο, σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 1 της ΣΕΕ, «παρέχει στην Ένωση την αναγκαία για την ανάπτυξή της ώθηση και καθορίζει τους γενικούς της πολιτικούς προσανατολισμούς και προτεραιότητες».

Τρίτον, δεδομένου ότι το Συμβούλιο αποτελεί ενιαία νομική οντότητα, η λειτουργία της Προεδρίας του Συμβουλίου είναι και αυτή ενιαία. Ως εκ τούτου, οι κανόνες που

ισχύουν για την Προεδρία αφορούν όλα τα πρόσωπα που ασκούν την προεδρία μίας εκ των συνθέσεων του Συμβουλίου, περιλαμβανομένης της σύνθεσης των Εξωτερικών Υποθέσεων, ή, κατά περίπτωση, των προπαρασκευαστικών οργάνων του, εκτός αν ορίζει άλλως ο ΕΚΣ (άρθρο 1 παράγραφος 5 δεύτερο εδάφιο του ΕΚΣ).

2. ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ (ΑΡΘΡΟ 2 ΚΑΙ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι ΤΟΥ ΕΚΣ)

A — Γενικά

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καθορίζει (ή τροποποιεί) με ειδική πλειοψηφία τον κατάλογο των συνθέσεων υπό τις οποίες συνέρχεται το Συμβούλιο, πλην εκείνης των Γενικών Υποθέσεων και εκείνης των Εξωτερικών Υποθέσεων (άρθρο 2 παράγραφος 1 του ΕΚΣ, άρθρο 236 της ΣΛΕΕ). Το άρθρο 4 του πρωτοκόλλου σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις ορίζει ότι, έως ότου τεθεί σε ισχύ η απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 16 παράγραφος 6 της ΣΕΕ, ο κατάλογος των συνθέσεων του Συμβουλίου θα πρέπει να καταρτίζεται από το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων, που αποφασίζει με απλή πλειοψηφία. Ο κατάλογος καταρτίστηκε την 1η Δεκεμβρίου 2009². Τροποποιήθηκε στις 16 Σεπτεμβρίου 2010³ και περιέχεται στο παράρτημα Ι του ΕΚΣ.

Οι 10 συνθέσεις του Συμβουλίου είναι οι εξής:

1. Γενικές Υποθέσεις
2. Εξωτερικές Υποθέσεις⁴.
3. Οικονομικές και Δημοσιονομικές Υποθέσεις⁵.
4. Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις⁶.
5. Απασχόληση, Κοινωνική Πολιτική, Υγεία και Καταναλωτές
6. Ανταγωνιστικότητα (Εσωτερική Αγορά, Βιομηχανία, Έρευνα και Διάστημα)⁷.
7. Μεταφορές, Τηλεπικοινωνίες και Ενέργεια·
8. Γεωργία και Αλιεία·
9. Περιβάλλον·
10. Παιδεία, Νεολαία, Πολιτισμός και Αθλητισμός⁸.

² Απόφαση 2009/878/ΕΕ του Συμβουλίου (Γενικών υποθέσεων), της 1ης Δεκεμβρίου 2009, για την κατάρτιση του καταλόγου των συνθέσεων του Συμβουλίου εκτός των αναφερομένων στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο του άρθρου 16 παράγραφος 6 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ L 315 της 2.12.2009, σ. 46).

³ Απόφαση 2010/594/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2010, για την τροποποίηση του καταλόγου των συνθέσεων του Συμβουλίου (ΕΕ L 263 της 6.10.2010, σ. 12).

⁴ Συμπεριλαμβανομένης της ευρωπαϊκής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας και της αναπτυξιακής συνεργασίας.

⁵ Συμπεριλαμβανομένου του προϋπολογισμού.

⁶ Συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής προστασίας.

⁷ Συμπεριλαμβανομένου του τουρισμού.

⁸ Συμπεριλαμβανομένου του οπτικοακουστικού τομέα.

Οι κοινές σύνοδοι δύο ή περισσότερων συνθέσεων του Συμβουλίου (σύνοδοι «Jumbo») είναι πλέον σπάνιες. Εντούτοις, στην ίδια σύνθεση του Συμβουλίου μπορούν να συμμετάσχουν περισσότεροι από ένας υπουργοί. Στην περίπτωση αυτή η Προεδρία, κατά την οργάνωση των εργασιών του Συμβουλίου, θα πρέπει να συγκεντρώνει τα σημεία της ημερήσιας διάταξης που παρουσιάζουν κάποια συνάφεια, ώστε να διευκολύνεται η συμμετοχή κάθε ενδιαφερόμενου μέλους του Συμβουλίου.

Δεν είναι σπάνιο να συνεχίζουν τα μέλη του Συμβουλίου τις συζητήσεις τους στα γεύματα που διοργανώνονται επ' ευκαιρία των συνόδων του Συμβουλίου· θα πρέπει να σημειωθεί ωστόσο ότι τα γεύματα αυτά δεν αποτελούν μέρος των επίσημων συνόδων του Συμβουλίου και ότι, ως εκ τούτου, τυχόν αποφάσεις ή συμπεράσματα πρέπει να εγκριθούν στην επίσημη σύνοδο.

Τέλος, είναι πάγια πρακτική για κάθε Προεδρία του Συμβουλίου να διοργανώνει άτυπες συνόδους υπουργών. Οι σύνοδοι αυτές δεν αποτελούν συνόδους του Συμβουλίου και δεν υποκαθιστούν τις δραστηριότητες του Συμβουλίου. Στόχος των εν λόγω άτυπων συνόδων είναι ο κοινός προβληματισμός και η όσο το δυνατόν πιο ελεύθερη ανταλλαγή απόψεων για θέματα γενικής φύσης. Οι σύνοδοι αυτές είναι εκτός του πλαισίου και των διαδικαστικών κανόνων που θεσπίζουν οι Συνθήκες και δεν υπόκεινται στον ΕΚΣ. Για να διαφυλαχθεί ο άτυπος χαρακτήρας αυτών των συνόδων, αποφασίστηκε κατά τη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στις 10 και 11 Δεκεμβρίου 1999 στο Ελσίνκι ότι δεν θα πρέπει να υπάρχει ημερήσια διάταξη και ότι οι συζητήσεις δεν μπορούν να οδηγούν στην έκδοση εγγράφων, πριν ή κατά τη σύνοδο ή στην κατάρτιση συμπερασμάτων ή επίσημων αποφάσεων. Εάν εκδοθούν δελτία τύπου στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να αναφέρουν σαφώς τον άτυπο χαρακτήρα αυτών των συνόδων. Αποφασίστηκε επίσης ο περιορισμός των άτυπων υπουργικών συνόδων σε πέντε ανά Προεδρία⁹.

B — Σύνοψη Γενικών Υποθέσεων

Το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων προετοιμάζει τις συνόδους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και διασφαλίζει τη συνέχειά τους σε επαφή με τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και την Επιτροπή (άρθρο 16 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο της ΣΕΕ)· στις εργασίες αυτές συμπεριλαμβάνονται ο συντονισμός όλων των προπαρασκευαστικών εργασιών, ο γενικός συντονισμός των πολιτικών, τα θεσμικά και διοικητικά θέματα, οι οριζόντιοι φάκελοι που αφορούν περισσότερες πολιτικές της Ένωσης, όπως το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και η διεύρυνση, καθώς και οι φάκελοι που διαβιβάζει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, λαμβανομένων υπόψη των κανόνων λειτουργίας της οικονομικής και νομισματικής ένωσης (ΟΝΕ). Επίσης, εξασφαλίζει τη συνοχή των εργασιών των διαφόρων συνθέσεων του Συμβουλίου σε συνεργασία με την Επιτροπή (άρθρο 2 παράγραφος 2 του ΕΚΣ).

Οι λεπτομερείς ρυθμίσεις για την προετοιμασία των συνόδων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου περιέχονται στο άρθρο 3 του εσωτερικού κανονισμού του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (άρθρο 2 παράγραφος 3 του ΕΚΣ). Τουλάχιστον τέσσερις εβδομάδες πριν από κάθε τακτική σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ο πρόεδρος του

⁹ Βλ. τμήμα Ε των συμπερασμάτων της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ελσίνκι τον Δεκέμβριο του 1999: «Οι άτυπες συνόδους των Υπουργών [...] δεν αποτελούν συνόδους του Συμβουλίου και δεν αντικαθιστούν τις συνήθειες δραστηριότητες του Συμβουλίου. [...] Κατά τη διάρκεια μίας Προεδρίας δεν μπορούν να συγκληθούν πάνω από 5 άτυπες υπουργικές συνόδους».

Ευρωπαϊκού Συμβουλίου καταρτίζει σχέδιο σχολιασμένης ημερήσιας διάταξης σε στενή συνεργασία με το κράτος μέλος που ασκεί την Προεδρία του Συμβουλίου και με τον πρόεδρο της Επιτροπής, και το διαβιβάζει στο Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων. Το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων συζητεί το σχέδιο κατευθυντήριων γραμμών για τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, τα σχέδια των συμπερασμάτων και τα σχέδια των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που κατάρτισε ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στο ίδιο πλαίσιο στενής συνεργασίας που ισχύει για το σχέδιο σχολιασμένης ημερήσιας διάταξης. Το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων πραγματοποιεί επίσης μια τελευταία προπαρασκευαστική σύνοδο εντός του πενθημέρου που προηγείται της συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, μετά το πέρας της οποίας ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου καταρτίζει την προσωρινή ημερήσια διάταξη. Χωρίς τη συμφωνία όλων των αντιπροσωπειών, δεν μπορεί στη συνέχεια να προστεθεί άλλο σημείο. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η καλύτερη δυνατή προετοιμασία των εργασιών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, καμία άλλη σύνθεση του Συμβουλίου ή προπαρασκευαστική επιτροπή δεν μπορεί να συνέλθει για να εξετάσει ζήτημα που έχει υποβληθεί στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μεταξύ της τελευταίας προπαρασκευαστικής συνόδου του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων και της συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, εκτός εάν συντρέχουν επιτακτικοί και απρόβλεπτοι λόγοι, όπως, παραδείγματος χάρι, γεγονότα της διεθνούς επικαιρότητας. Οι άλλες συνθέσεις του Συμβουλίου πρέπει επομένως να διαβιβάζουν στο Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων τις συμβολές τους στις εργασίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από τη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Η οριστική ημερήσια διάταξη εγκρίνεται στην αρχή της συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Γ — Σύνθεση Εξωτερικών Υποθέσεων

Το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων διαμορφώνει την εξωτερική δράση της Ένωσης σύμφωνα με τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και διασφαλίζει τη συνοχή της δράσης της Ένωσης (άρθρο 16 παράγραφος 6 της ΣΕΕ και άρθρο 2 παράγραφος 5 του ΕΚΣ). Είναι υπεύθυνο για τη διεξαγωγή των εξωτερικών δράσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συγκεκριμένα για την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας, την κοινή πολιτική ασφαλείας και άμυνας, την κοινή εμπορική πολιτική, καθώς και την αναπτυξιακή συνεργασία και την ανθρωπιστική βοήθεια (άρθρο 2 παράγραφος 5 του ΕΚΣ).

Το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων προεδρεύει ο Ύπατος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (εφεξής: «ο Ύπατος Εκπρόσωπος»). Είναι, ωστόσο, δυνατόν ο Ύπατος Εκπρόσωπος να αντικαθίσταται από το μέλος του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων που εκπροσωπεί το κράτος μέλος το οποίο ασκεί την Προεδρία του Συμβουλίου (άρθρο 2 παράγραφος 5 δεύτερο εδάφιο του ΕΚΣ). Αυτό θα συμβαίνει κατά κανόνα όταν το Συμβούλιο συγκαλείται για να εξετάσει ζητήματα κοινής εμπορικής πολιτικής¹⁰.

¹⁰ Βλ. τη δήλωση α) σχετικά με το άρθρο 2 παράγραφος 5 δεύτερο εδάφιο του ΕΚΣ, στην οποία αναφέρεται ότι: «Όταν το Συμβούλιο συγκαλείται για να εξετάσει ζητήματα κοινής εμπορικής πολιτικής, ο πρόεδρος του αντικαθίσταται από την εξαμηνιαία προεδρία όπως προβλέπεται στο άρθρο 2 παράγραφος 5 δεύτερο εδάφιο».

Δ — Εκπροσώπηση των κρατών μελών στο Συμβούλιο

Σύμφωνα με το παράρτημα Ι του ΕΚΣ, «εναπόκειται σε κάθε κράτος μέλος να καθορίσει τον τρόπο εκπροσώπησης του στο Συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 2 της ΣΕΕ».

Στο άρθρο 16 παράγραφος 2 της ΣΕΕ ορίζεται ότι «το Συμβούλιο απαρτίζεται από έναν αντιπρόσωπο κάθε κράτους μέλους σε υπουργικό επίπεδο, ο οποίος έχει την εξουσία να δεσμεύει την κυβέρνηση του κράτους μέλους το οποίο εκπροσωπεί και να ασκεί το δικαίωμα ψήφου». Αυτό σημαίνει, κατ' αρχάς, ότι κάθε κράτος μέλος πρέπει να εκπροσωπείται από μέλος της κυβέρνησης (υπουργό ή υφυπουργό). Επιπλέον, όπως προκύπτει από τη διατύπωση της εν λόγω διάταξης, τα ομοσπονδιακά ή αποκεντρωμένα κράτη δύνανται επίσης να εκπροσωπούνται από μέλη των περιφερειακών κυβερνήσεων, υπό τον όρο ότι αυτά είναι σε θέση «να δεσμεύ[ουν] την κυβέρνηση του κράτους μέλους», δηλαδή της ομοσπονδιακής ή της κεντρικής κυβέρνησης.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 16 παράγραφος 2 της ΣΕΕ και των κανόνων περί απαρτίας (βλ. κεφάλαιο ΙΙΙ, σημείο 2.Α), εναπόκειται σε κάθε μέλος του Συμβουλίου να συγκροτήσει την εκπροσώπησης του με τον τρόπο που κρίνει κατάλληλο¹¹. Κάθε μέλος είναι δυνατόν να συνοδεύεται από υπαλλήλους που το επικουρούν. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, όπως προκύπτει από το σύστημα των Συνθηκών και ειδικότερα από το άρθρο 16 της ΣΕΕ, η εκπροσώπηση των κυβερνήσεων των κρατών μελών του Συμβουλίου πραγματοποιείται από υπηκόους του εκάστοτε κράτους μέλους ή, έστω, από υπήκοο κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ως εκ τούτου, η παρουσία σε σύνοδο του Συμβουλίου υπηκόου τρίτης χώρας ως μέλους της αντιπροσωπείας μέλους του Συμβουλίου θα πρέπει να αποκλεισθεί, διότι θα μπορούσε να θεωρηθεί από τα υπόλοιπα μέλη του Συμβουλίου παράγοντας ικανός να θίξει την αυτονομία λήψης αποφάσεων του Συμβουλίου¹².

Το άρθρο 5 παράγραφος 3 του ΕΚΣ ορίζει ότι τα ονόματα και η ιδιότητα των υπαλλήλων που συμμετέχουν στην αντιπροσωπεία μέλους του Συμβουλίου ανακοινώνονται εκ των προτέρων στη Γενική Γραμματεία. Η είσοδος στις συνόδους του Συμβουλίου απαιτεί ειδική άδεια την οποία χορηγεί η Γενική Γραμματεία.

Ένα μέλος του Συμβουλίου που κωλύεται να παρευρεθεί σε σύνοδο δύναται να εκπροσωπείται (άρθρο 4 του ΕΚΣ). Στην πράξη, το μέλος αυτό εκπροσωπείται από τον μόνιμο αντιπρόσωπο ή τον αναπληρωτή μόνιμο αντιπρόσωπο του κράτους μέλους. Ωστόσο, ο αντιπρόσωπος δεν έχει δικαίωμα ψήφου, δεδομένου ότι το δικαίωμα ψήφου μπορεί να ασκηθεί μόνο από μέλος του Συμβουλίου. Σύμφωνα με το άρθρο 239 της ΣΛΕΕ, που έχει αντιγραφεί στον ΕΚΣ (άρθρο 11 παράγραφος 3 του ΕΚΣ), «σε περίπτωση ψηφοφορίας, κάθε μέλος του Συμβουλίου δύναται να εκπροσωπήσει ένα μόνον από τα λοιπά μέλη» («εξουσιοδότηση ψήφου»: βλ. κεφάλαιο ΙΙΙ, σημείο 2.Β). Όταν ένα μέλος του Συμβουλίου εκπροσωπείται από πρόσωπο το οποίο δεν ανταποκρίνεται στον ορισμό του «μέλους του Συμβουλίου» κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 2 της ΣΕΕ, ο αντιπρόσωπος αυτός δεν υπολογίζεται κατά την επαλήθευση της απαρτίας.

¹¹ Το Συμβούλιο μπορεί, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 του ΕΚΣ, να περιορίσει τον ανώτατο αριθμό των προσώπων ανά αντιπροσωπεία που παρίστανται στην αίθουσα συνεδριάσεων του Συμβουλίου.

¹² Το ζήτημα αυτό είναι διαφορετικό από εκείνο σχετικά με τις ρυθμίσεις για την παρουσία αντιπροσώπων τρίτων κρατών ή διεθνών οργανισμών στο σύνολο ή μέρος κάθε συνόδου του Συμβουλίου (βλ. κεφάλαιο ΙΙ, σημείο 4.Β).

3. ΕΜΑ, ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΑΙ ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΑΡΘΡΑ 19 ΚΑΙ 21 ΤΟΥ ΕΚΣ)

A — ΕΜΑ

Όπως δηλώνει το όνομά της, η ΕΜΑ απαρτίζεται από τους μόνιμους αντιπροσώπους των κυβερνήσεων των κρατών μελών, οι οποίοι εκπροσωπούν τη χώρα τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η αναφορά σε «κυβερνήσεις» προστέθηκε στο άρθρο 16 παράγραφος 7 της ΣΕΕ και στο άρθρο 240 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, ώστε να υπογραμμισθεί ότι οι μόνιμες αντιπροσωπείες εκφράζουν τη θέση της κυβέρνησης που εκπροσωπούν. Η ΕΜΑ διαιρείται σε δύο τμήματα, εκ των οποίων το πρώτο (ΕΜΑ 1) αποτελείται από τους αναπληρωτές μόνιμους αντιπροσώπους και το δεύτερο (ΕΜΑ 2) από τους ίδιους τους μόνιμους αντιπροσώπους.

Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 1 του ΕΚΣ, η ΕΜΑ έχει ως έργο την προετοιμασία των εργασιών του Συμβουλίου και την εκτέλεση των εντολών που της ανατίθενται από αυτό. Εξασφαλίζει, σε κάθε περίπτωση, τη συνοχή των πολιτικών και των δράσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την τήρηση των εξής αρχών και κανόνων:

- αρχές της νομιμότητας, της επικουρικότητας, της αναλογικότητας και της αιτιολόγησης των πράξεων,
- κανόνες που καθορίζουν τις αρμοδιότητες των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης,
- δημοσιονομικές διατάξεις,
- κανόνες διαδικασίας, διαφάνειας και ποιότητας της διατύπωσης.

Όπως προβλέπει η Συνθήκη (άρθρο 240 παράγραφος 1 τελευταία περίοδος της ΣΛΕΕ)¹³, η ΕΜΑ μπορεί να λαμβάνει τις ακόλουθες διαδικαστικές αποφάσεις, υπό την προϋπόθεση ότι τα σχετικά σημεία έχουν εγγραφεί στην προσωρινή ημερήσια διάταξη της τουλάχιστον τρεις εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση· για να υπάρξει παρέκκλιση από την προθεσμία αυτή, απαιτείται ομοφωνία της ΕΜΑ (άρθρο 19 παράγραφος 7 του ΕΚΣ):

- απόφαση διεξαγωγής μιας συνόδου του Συμβουλίου σε τόπο εκτός των Βρυξελλών ή του Λουξεμβούργου,
- άδεια να προσκομισθεί στο δικαστήριο αντίγραφο ή απόσπασμα εγγράφου του Συμβουλίου,
- απόφαση διεξαγωγής δημόσιας συζήτησης του Συμβουλίου ή μη δημόσιας διεξαγωγής συγκεκριμένης σύσκεψης του Συμβουλίου,
- απόφαση να δημοσιοποιηθούν τα αποτελέσματα ψηφοφοριών και δηλώσεις που έχουν καταχωρισθεί στα πρακτικά του Συμβουλίου στις περιπτώσεις που προβλέπονται από το άρθρο 9 παράγραφος 2 του ΕΚΣ,

¹³ Το συμπέρασμα μιας Προεδρίας ότι, έπειτα από τη συζήτηση στην ΕΜΑ, ο φάκελος θα πρέπει να επιστραφεί στην ομάδα εργασίας, επειδή, λ.χ., δεν είναι ακόμη ώριμος για υποβολή στο Συμβούλιο ή για την έναρξη διαπραγματεύσεων με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, δεν συνιστά διαδικαστική απόφαση, αλλά αποτελεί μάλλον μέρος των βασικών καθηκόντων της ΕΜΑ ως κύριου προπαρασκευαστικού οργάνου του Συμβουλίου.

- απόφαση να χρησιμοποιηθεί η γραπτή διαδικασία,
- έγκριση ή τροποποίηση των πρακτικών του Συμβουλίου,
- απόφαση δημοσίευσης ή μη δημοσίευσης κειμένου ή πράξης στην Επίσημη Εφημερίδα,
- απόφαση διαβούλευσης με άλλο θεσμικό όργανο ή οργανισμό, οσάκις η διαβούλευση αυτή δεν προβλέπεται από τις Συνθήκες,
- απόφαση καθορισμού ή παράτασης προθεσμίας για τη διαβούλευση με θεσμικό όργανο ή οργανισμό,
- απόφαση παράτασης των προθεσμιών που αναφέρονται στο άρθρο 294 παράγραφος 14 της ΣΛΕΕ,
- έγκριση του κειμένου επιστολής που απευθύνεται σε θεσμικό όργανο ή οργανισμό.

Οι διαδικαστικές αποφάσεις συχνά δεν λαμβάνουν συγκεκριμένη μορφή, εκτός από μνεία στη σύνοψη των εργασιών της EMA. Ο πρόεδρος της EMA μπορεί να υπογράψει τις επιστολές που απευθύνονται σε θεσμικά όργανα ή οργανισμούς.

Η EMA 1 προετοιμάζει τις εργασίες έξι συνθέσεων του Συμβουλίου (Γεωργία και Αλιεία· Ανταγωνιστικότητα· Μεταφορές, Τηλεπικοινωνίες και Ενέργεια· Περιβάλλον· Παιδεία, Νεολαία, Πολιτισμός και Αθλητισμός και Απασχόληση, Κοινωνική Πολιτική, Υγεία και Καταναλωτές). Η EMA 2 προετοιμάζει τις εργασίες τεσσάρων συνθέσεων του Συμβουλίου (Γενικές Υποθέσεις Εξωτερικές Υποθέσεις Οικονομικές και Δημοσιονομικές Υποθέσεις και Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις).

Ο κύριος ρόλος της EMA είναι να συντονίζει και να προετοιμάζει τις εργασίες των διαφόρων συνθέσεων του Συμβουλίου και να προσπαθεί να επιτύχει συμφωνία στο επίπεδό της, ώστε να την υποβάλει στη συνέχεια στο Συμβούλιο προς έγκριση.

Στο πλαίσιο αυτό, η EMA εξασφαλίζει την κατάλληλη παρουσίαση κάθε φακέλου στο Συμβούλιο. Αξιολογεί τις διάφορες πτυχές του φακέλου, καθορίζει τις διαθέσιμες επιλογές και προετοιμάζει τις διαβουλεύσεις του Συμβουλίου, εκπονώντας, εάν χρειαστεί, προτάσεις.

Ο νευραλγικός ρόλος της EMA φαίνεται από το γεγονός ότι όλα τα εγγεγραμμένα στην ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου σημεία πρέπει υποχρεωτικά να εξετασθούν προηγουμένως από την EMA (1ο ή 2ο τμήμα), εκτός εάν, λόγω του επείγοντος ενός θέματος, το Συμβούλιο αποφασίσει ομοφώνως να ρυθμίσει το ζήτημα χωρίς την προηγούμενη αυτή εξέταση ή εκτός εάν η ίδια η EMA αποφασίσει (με απλή πλειοψηφία) να μην προβεί στην προηγούμενη εξέταση (άρθρο 19 παράγραφος 2 του ΕΚΣ).

Πρέπει ωστόσο να υπογραμμισθεί ότι οι συμφωνίες στις οποίες καταλήγει η EMA μπορούν να αμφισβητηθούν από το Συμβούλιο, το οποίο είναι το μόνο που έχει εξουσία λήψης αποφάσεων. Η EMA δεν είναι λοιπόν θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως δεν είναι όργανο λήψης αποφάσεων που μπορεί να υποκαταστήσει το Συμβούλιο. Διαθέτει βεβαίως δικές της αρμοδιότητες (βλ. τον προαναφερθέντα κατάλογο των διαδικαστικών αποφάσεων που μπορεί να λάβει η EMA), αλλά οι αποφάσεις της ισχύουν μόνον εντός του περιορισμένου αυτού πεδίου. Είναι προπαρασκευαστικό όργανο ή, όπως τη χαρακτήρισε το Δικαστήριο, «όργανο που επικουρεί το Συμβούλιο, επιτελώντας για το τελευταίο

καθήκοντα προετοιμασίας και εκτελέσεως. Το έργο της εκτελέσεως των εντολών που της αναθέτει το Συμβούλιο δεν παρέχει στην ΕΜΑ την ευχέρεια να ασκεί την εξουσία λήψεως αποφάσεων που ανήκει, κατά τη Συνθήκη, στο Συμβούλιο».¹⁴

Στην ΕΜΑ 2 προεδρεύει ο μόνιμος αντιπρόσωπος και στην ΕΜΑ 1 ο αναπληρωτής μόνιμος αντιπρόσωπος του κράτους μέλους που ασκεί την Προεδρία του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων (άρθρο 19 παράγραφος 4 του ΕΚΣ).

Η ημερήσια διάταξη της ΕΜΑ διαιρείται σε δύο μέρη: I και II. Το μέρος I, όπως το αντίστοιχο μέρος Α της ημερήσιας διάταξης του Συμβουλίου (βλ. κεφάλαιο II, σημείο 3), περιλαμβάνει τα σημεία για τα οποία δεν απαιτείται, κατ' αρχήν, συζήτηση, ενώ το μέρος II, όπως και το μέρος Β της ημερήσιας διάταξης του Συμβουλίου, συνεπάγεται συζήτηση. Κατά συνέπεια, εάν η ΕΜΑ καταλήξει σε συμφωνία σχετικά με σημείο «II» της ημερήσιας διάταξής της, το σημείο αυτό εγγράφεται ως σημείο «Α» στην ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου. Όταν ένα σημείο έχει επιλυθεί σε επίπεδο ομάδας εργασίας, κατά κανόνα καθίσταται σημείο «I/A», δηλαδή δεν συζητείται σε επίπεδο ΕΜΑ ή Συμβουλίου.

Κατ' αρχήν, η ΕΜΑ συνεδριάζει κάθε εβδομάδα. Την παραμονή της συνεδρίασης γίνεται προπαρασκευή των εργασιών από τους στενότερους συνεργάτες των μελών της ΕΜΑ, οι οποίοι συνεδριάζουν υπό την ονομασία «ομάδα Mertens», προκειμένου για την ΕΜΑ 1, και «ομάδα Antici», προκειμένου για την ΕΜΑ 2. Η ομάδα Antici (από το όνομα του πρώτου προέδρου της) συστάθηκε το 1975 και έχει ως έργο την εξέταση της ημερήσιας διάταξης της ΕΜΑ 2 και τη διευθέτηση των τεχνικών και οργανωτικών λεπτομερειών. Η ομάδα Mertens (ομοίως από το όνομα του πρώτου προέδρου της) συστάθηκε για τον ίδιο σκοπό το 1993. Επίσης, χάρη σε αυτό το προπαρασκευαστικό στάδιο, σχηματίζεται μια πρώτη εικόνα όσον αφορά τις θέσεις που θα λάβουν οι διάφορες αντιπροσωπείες κατά τη συνεδρίαση της ΕΜΑ.

B — Επιτροπές που έχουν συσταθεί βάσει των Συνθηκών ή από το Συμβούλιο

Οι Συνθήκες ή οι αποφάσεις του Συμβουλίου συστήνουν ειδικές επιτροπές επιφορτισμένες με τον συντονισμό των δραστηριοτήτων σε συγκεκριμένο τομέα. Ωστόσο, λαμβανομένου υπόψη του ενιαίου θεσμικού πλαισίου που προβλέπεται στο προοίμιο της ΣΕΕ, οι εν λόγω επιτροπές δεν θίγουν τον κεντρικό ρόλο της ΕΜΑ. Έτσι, κάθε διάταξη της Συνθήκης η οποία συστήνει κάποια από αυτές τις επιτροπές αναφέρεται συγκεκριμένα στην εφαρμογή του άρθρου 240 της ΣΛΕΕ, στην ευθύνη δηλαδή που έχει η ΕΜΑ όσον αφορά την προετοιμασία των εργασιών του Συμβουλίου. Οι εκθέσεις των επιτροπών αυτών πρέπει να τίθενται στη διάθεση της ΕΜΑ αρκετά πριν από τη συνεδρίαση κατά την οποία θα εξετασθούν (άρθρο 21 του ΕΚΣ).

Η **οικονομική και δημοσιονομική επιτροπή**¹⁵, που προβλέπεται στο άρθρο 134 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση της οικονομικής και δημοσιονομικής κατάστασης των κρατών μελών και της Ένωσης και την περιοδική

¹⁴ Απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Μαρτίου 1996, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, υπόθεση C-25/94, Συλλογή 1966-3, I, σκέψεις 26 και 27.

¹⁵ Απόφαση 1999/8/ΕΚ του Συμβουλίου, της 31ης Δεκεμβρίου 1998, για τη θέσπιση του καταστατικού της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής (ΕΕ L 5 της 9.1.1999, σ. 71).

υποβολή σχετικών εκθέσεων στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή, καθώς και για την παροχή γνωμοδοτήσεων προς υποβολή στο Συμβούλιο και την Επιτροπή. Είναι επίσης αρμόδια, με την επιφύλαξη του άρθρου 240 της ΣΛΕΕ, για τη συμβολή στην προετοιμασία των εργασιών του Συμβουλίου σε διάφορους τομείς, όπως στους σχετικούς με τα μέτρα διασφάλισης όσον αφορά τις κινήσεις κεφαλαίων ή σε εκείνους που αφορούν τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών, καθώς και για την εκτέλεση των λοιπών καθηκόντων που της αναθέτει το Συμβούλιο. Έχει, τέλος, αποστολή να εξετάζει την κατάσταση ως προς τις κινήσεις κεφαλαίων και την ελευθερία των πληρωμών. Εκτός από αυτά τα καθήκοντα, η οικονομική και δημοσιονομική επιτροπή παρακολουθεί τη νομισματική και χρηματοπιστωτική κατάσταση και τη γενική κατάσταση πληρωμών στα κράτη μέλη ως προς τα οποία ισχύει παρέκκλιση από τους κανόνες της οικονομικής και νομισματικής ένωσης. Ο ιδιαίτερος ρόλος της εν λόγω επιτροπής υπογραμμίζεται ειδικότερα σε υποσημείωση στο άρθρο 19 του ΕΚΣ. Κατ' εξαίρεση, οι υπηρεσίες της Επιτροπής ασκούν καθήκοντα γραμματείας του εν λόγω προπαρασκευαστικού οργάνου του Συμβουλίου αντί για το προσωπικό της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου.

Η **επιτροπή οικονομικής πολιτικής**¹⁶ συμβάλλει στην προετοιμασία των εργασιών του Συμβουλίου παρέχοντας οικονομικές αναλύσεις, μεθοδολογικές γνωμοδοτήσεις και σχέδια για συστάσεις πολιτικής, ιδίως όσον αφορά τις διαρθρωτικές πολιτικές με στόχο τη βελτίωση του δυναμικού για ανάπτυξη και απασχόληση στην Ένωση. Κατά την εκτέλεση της αποστολής της, η επιτροπή οικονομικής πολιτικής συνεργάζεται στενά με την οικονομική και δημοσιονομική επιτροπή όποτε υποβάλλει έκθεση προς το Συμβούλιο. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής ασκούν και εδώ καθήκοντα γραμματείας αντί για το προσωπικό της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου.

Η **ειδική επιτροπή γεωργίας (ΕΕΓ)**, που συστάθηκε τον Μάιο του 1960, είναι ειδικά επιφορτισμένη με την προετοιμασία πολλών θεμάτων που απασχολούν το Συμβούλιο Γεωργίας και Αλιείας. Η εν λόγω επιτροπή διαδραματίζει συνεπώς τον ίδιο ρόλο στον γεωργικό τομέα (αλλά όχι στον τομέα των κτηνιατρικών και φυτοϋγειονομικών μέτρων) όπως η ΕΜΑ στους λοιπούς τομείς. Είναι η μόνη εξαίρεση από το μονοπώλιο που διαθέτει η ΕΜΑ στην προετοιμασία των εργασιών του Συμβουλίου. Κατά συνέπεια, τα σημεία που έχει εξετάσει η ΕΕΓ εγγράφονται κατευθείαν στην ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου Γεωργίας και Αλιείας.

Η ειδική επιτροπή για την κοινή εμπορική πολιτική (γνωστή ως «**επιτροπή εμπορικής πολιτικής**» και προβλεπόμενη στο άρθρο 207 της ΣΛΕΕ) είναι επιφορτισμένη να επικουρεί την Επιτροπή όταν, αφού λάβει εξουσιοδότηση από το Συμβούλιο, διεξάγει διαπραγματεύσεις για τη σύναψη διεθνών εμπορικών συμφωνιών.

Η μόνιμη επιτροπή που συστάθηκε για να ενισχύσει τη συνεργασία στο εσωτερικό της Ένωσης στον τομέα της εσωτερικής ασφάλειας (γνωστή ως «**COSI**» και προβλεπόμενη στο άρθρο 71 της ΣΛΕΕ) διευκολύνει τον συντονισμό των δράσεων των κρατών μελών, με την επιφύλαξη του άρθρου 240 της ΣΛΕΕ¹⁷.

¹⁶ Απόφαση 2000/604/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Σεπτεμβρίου 2000, σχετικά με τη σύνθεση και το καταστατικό της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής (ΕΕ L 257 της 11.10.2000, σ. 28).

¹⁷ Απόφαση 2010/131/ΕΕ του Συμβουλίου, της 25ης Φεβρουαρίου 2010, για τη σύσταση της μόνιμης επιτροπής όσον αφορά την επιχειρησιακή συνεργασία για την εσωτερική ασφάλεια (ΕΕ L 52 της 3.3.2010, σ. 50).

Η **επιτροπή απασχόλησης**¹⁸, που συστάθηκε σύμφωνα με το άρθρο 150 της ΣΛΕΕ, είναι αρμόδια για την παρακολούθηση της κατάστασης της απασχόλησης και των πολιτικών για την απασχόληση στα κράτη μέλη και στην Ένωση και για την έκδοση γνωμοδοτήσεων, επίσης με την επιφύλαξη του άρθρου 240 της ΣΛΕΕ. Η Επιτροπή είναι επιφορτισμένη με το καθήκον να παρέχει κατάλληλη αναλυτική και οργανωτική υποστήριξη στην επιτροπή απασχόλησης. Εν προκειμένω, ένας υπάλληλος της Επιτροπής ασκεί καθήκοντα γραμματέα για την επιτροπή απασχόλησης. Η Επιτροπή συνεργάζεται ωστόσο με τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου όσον αφορά τη διεξαγωγή των συνεδριάσεων.

Η **επιτροπή κοινωνικής προστασίας**¹⁹, που συστάθηκε σύμφωνα με το άρθρο 160 της ΣΛΕΕ, διατυπώνει γνώμες είτε κατ' αίτηση του Συμβουλίου ή της Επιτροπής είτε εξ ιδίας πρωτοβουλίας. Το καθήκον της επιτροπής κοινωνικής προστασίας είναι να παρακολουθεί την κοινωνική κατάσταση και την εξέλιξη των πολιτικών κοινωνικής προστασίας στα κράτη μέλη και στην Ένωση, να διευκολύνει τις ανταλλαγές πληροφοριών, εμπειριών και δοκιμασμένων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών και με την Επιτροπή, και να καταρτίζει εκθέσεις, να διατυπώνει γνώμες ή να αναλαμβάνει άλλες δράσεις στους τομείς που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της. Και σε αυτή την περίπτωση, ανατίθεται στην Επιτροπή να παρέχει επαρκή αναλυτική και οργανωτική υποστήριξη στην επιτροπή κοινωνικής προστασίας. Εν προκειμένω, ένας υπάλληλος της Επιτροπής ασκεί καθήκοντα γραμματέα για την επιτροπή κοινωνικής προστασίας. Η Επιτροπή συνεργάζεται ωστόσο με τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου όσον αφορά τη διεξαγωγή των συνεδριάσεων.

Η **επιτροπή πολιτικής και ασφάλειας (ΕΠΑ)**, που προβλέπεται στο άρθρο 38 της ΣΕΕ, διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ), συμπεριλαμβανομένης της κοινής πολιτικής ασφαλείας και άμυνας (ΚΠΑΑ). Ασκεί δύο καθήκοντα²⁰. Πρώτον, παρακολουθεί τη διεθνή κατάσταση στους τομείς που εμπίπτουν στην κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας και συμβάλλει στον καθορισμό των πολιτικών διατυπώνοντας γνώμες στο πλαίσιο του Συμβουλίου, με την επιφύλαξη του άρθρου 240 της ΣΛΕΕ. Δεύτερον, υπό την ευθύνη του Συμβουλίου και του Υπατού Εκπροσώπου, εξασφαλίζει τον πολιτικό έλεγχο και τη στρατηγική διεύθυνση των επιχειρήσεων διαχείρισης κρίσεων που αναφέρονται στο άρθρο 43 της ΣΕΕ και, στο πλαίσιο αυτό και όταν έχει εξουσιοδοτηθεί προς τούτο από το Συμβούλιο, μπορεί να λαμβάνει αποφάσεις στον σχετικό τομέα. Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 4 του ΕΚΣ, της εν λόγω επιτροπής πρέπει να προεδρεύει αντιπρόσωπος του Υπατού Εκπροσώπου²¹.

¹⁸ Απόφαση 2015/772/ΕΕ του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2015, για τη σύσταση της Επιτροπής Απασχόλησης και την κατάργηση της απόφασης 2000/98/ΕΚ (ΕΕ L 121 της 14.5.2015, σ. 12).

¹⁹ Απόφαση 2015/773/ΕΕ του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2015, για τη σύσταση της επιτροπής κοινωνικής προστασίας και την κατάργηση της απόφασης 2004/689/ΕΚ (ΕΕ L 121 της 14.5.2015, σ. 16).

²⁰ Το παράρτημα της απόφασης 2001/78/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 22ας Ιανουαρίου 2001, για τη σύσταση της επιτροπής πολιτικής και ασφαλείας (ΕΕ L 27 της 30.1.2001, σ. 1) ορίζει λεπτομερώς τα καθήκοντα αυτά.

²¹ Ο κανόνας αυτός προβλέπεται στο άρθρο 2 δεύτερο εδάφιο της απόφασης 2009/881/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της 1ης Δεκεμβρίου 2009, για την άσκηση της προεδρίας του Συμβουλίου (ΕΕ L 315 της 2.12.2009, σ. 50).

Η **στρατιωτική επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUMC)**²², η οποία αποτελείται από τους αρχηγούς άμυνας των κρατών μελών, εκπροσωπούμενους από τους στρατιωτικούς αντιπροσώπους τους, έχει την αρμοδιότητα να παρέχει στην ΕΠΑ συμβουλές και συστάσεις για κάθε στρατιωτικό θέμα εντός της ΕΕ. Δίνει εξάλλου κατευθύνσεις για όλες τις στρατιωτικές δραστηριότητες στο πλαίσιο της ΕΕ.

Η **επιτροπή πολιτικής διαχείρισης κρίσεων (CIVCOM)**²³ είναι αρμόδια να διατυπώνει συστάσεις και να παρέχει συμβουλές σχετικά με τις μη στρατιωτικές πτυχές της διαχείρισης κρίσεων στην ΕΠΑ και σε άλλα αρμόδια όργανα του Συμβουλίου, ανάλογα με τους τομείς αρμοδιότητάς τους.

Η **επιτροπή ασφάλειας**²⁴ αποτελείται από αντιπροσώπους των εθνικών αρχών ασφαλείας των κρατών μελών, ενώ παρίσταται σε αυτήν αντιπρόσωπος της Επιτροπής και της ΕΥΕΔ. Στην επιτροπή αυτή προεδρεύει ο γενικός γραμματέας ή εκπρόσωπός του, ο οποίος έχει την εξουσία να εξετάζει και να αξιολογεί όλα τα θέματα ασφαλείας που αφορούν τις εργασίες του Συμβουλίου και να υποβάλλει συστάσεις στο Συμβούλιο, κατά περίπτωση.

Τέλος, η **επιτροπή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών**, που συστάθηκε τον Φεβρουάριο του 2003²⁵, είναι αρμόδια για την παροχή συμβουλών προς το Συμβούλιο και την Επιτροπή σχετικά με σειρά θεμάτων που αφορούν τις χρηματοπιστωτικές αγορές. Ειδικότερα, η εν λόγω επιτροπή συμπράττει, μεταξύ άλλων, στη χάραξη μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης στρατηγικής για θέματα χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, την παροχή πολιτικών συμβουλών και την παρακολούθηση τόσο εσωτερικών θεμάτων (λ.χ. της ενιαίας αγοράς, συμπεριλαμβανομένης της υλοποίησης του προγράμματος δράσης χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών) όσο και εξωτερικών θεμάτων (λ.χ. του ΠΟΕ).

Γ — Επιτροπές και ομάδες εργασίας που έχουν συσταθεί από την ΕΜΑ

Για να διευκολυνθεί η προετοιμασία των εργασιών του Συμβουλίου, η ΕΜΑ μπορεί να συστήνει επιτροπές ή ομάδες εργασίας και να καθορίζει την εντολή τους (άρθρο 19 παράγραφος 3 του ΕΚΣ). Οι εν λόγω ομάδες εργασίας αποτελούνται από αντιπροσώπους όλων των κρατών μελών. Μπορούν να είναι μόνιμες ή προσωρινές, ανάλογα με τις ανάγκες. Επί του παρόντος, υπάρχουν περίπου 150 τέτοιες επιτροπές ή ομάδες εργασίας που καλύπτουν το φάσμα των δραστηριοτήτων του Συμβουλίου. Ο κατάλογος των εν λόγω προπαρασκευαστικών οργάνων του Συμβουλίου ενημερώνεται τακτικά από τη Γενική Γραμματεία²⁶. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του 1999 στο Ελσίνκι, το Συμβούλιο και η ΕΜΑ αποφεύγουν τη σύσταση νέων ομάδων εργασίας υψηλού επιπέδου.

²² Απόφαση 2001/79/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 22ας Ιανουαρίου 2001, για τη σύσταση της στρατιωτικής επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 27 της 30.1.2001, σ. 4).

²³ Απόφαση 2000/354/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2000, για τη σύσταση επιτροπής πολιτικής διαχείρισης κρίσεων (ΕΕ L 127 της 27.5.2000, σ. 1).

²⁴ Απόφαση 2013/488/ΕΕ του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τους κανόνες ασφαλείας για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ (ΕΕ L 274 της 15.10.2013, σ. 1).

²⁵ Απόφαση 2003/165/ΕΚ του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2003, για τη σύσταση της επιτροπής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (ΕΕ L 67 της 12.3.2003, σ. 17).

²⁶ Ο πλήρης και ενημερωμένος σχετικός κατάλογος παρατίθεται στο έγγραφο 10356/15 του Συμβουλίου, της 28ης Ιουλίου 2015.

Οι εκθέσεις των επιτροπών και ομάδων εργασίας πρέπει να ετοιμάζονται εγκαίρως και να τίθενται στη διάθεση της ΕΜΑ πριν από τη συνεδρίαση κατά την οποία θα εξετασθούν. Η Προεδρία έχει την ευθύνη, σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 του ΕΚΣ, επικουρούμενη από τη Γενική Γραμματεία, να οργανώνει τις συνεδριάσεις των διαφόρων επιτροπών και ομάδων εργασίας κατά τρόπον ώστε οι εκθέσεις τους να είναι διαθέσιμες πριν από τη συνεδρίαση της ΕΜΑ που θα τις εξετάσει. Για τον σκοπό αυτό, πριν από την έναρξη της εξαμήνιας θητείας της, η Προεδρία καταρτίζει χρονοδιάγραμμα των συνεδριάσεων που σχεδιάζει να πραγματοποιήσει στις διάφορες ομάδες εργασίας και επιτροπές. Το χρονοδιάγραμμα αυτό πρέπει να αναπροσαρμόζεται συναρτήσει της προόδου των εργασιών. Το άρθρο 21 του ΕΚΣ ορίζει ότι η Προεδρία μεταφέρει σε επόμενη συνεδρίαση της ΕΜΑ τα σημεία που αφορούν νομοθετικές πράξεις και για τα οποία η επιτροπή ή η ομάδα δεν ολοκλήρωσε τις εργασίες της τουλάχιστον πέντε εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της ΕΜΑ, εκτός εάν επιβάλλεται άλλος τρόπος ενέργειας λόγω του επείγοντος του θέματος.

Σε περίπτωση που μια ομάδα εργασίας καταλήξει σε συμφωνία σχετικά με έναν φάκελο, το σχετικό σημείο περιλαμβάνεται στην ημερήσια διάταξη της ΕΜΑ (ως σημείο «I») και στη συνέχεια συνήθως εγγράφεται ως σημείο «Α» στο σχετικό μέρος²⁷ της ημερήσιας διάταξης του Συμβουλίου. Ωστόσο, τα μέλη της ΕΜΑ ή του Συμβουλίου, ή η Επιτροπή, εξακολουθούν να έχουν τη δυνατότητα να εκφράσουν τη γνώμη τους όταν εγκρίνονται σημεία «I/A» και να ζητήσουν καταχώριση δηλώσεων στα πρακτικά του Συμβουλίου (άρθρο 3 παράγραφος 6 του ΕΚΣ) ή ακόμη να αλλάξουν γνώμη και να ζητήσουν συζήτηση ή αναβολή όσον αφορά το συγκεκριμένο σημείο.

Δ — Προεδρία των προπαρασκευαστικών οργάνων του Συμβουλίου

Την 1η Δεκεμβρίου 2009 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέδωσε απόφαση σχετικά με την άσκηση της προεδρίας του Συμβουλίου²⁸, που τέθηκε σε εφαρμογή με την απόφαση 2009/908/ΕΕ του Συμβουλίου²⁹. Σύμφωνα με την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, η Προεδρία του Συμβουλίου, πλην της σύνθεσης των Εξωτερικών Υποθέσεων, ασκείται από προκαθορισμένες ομάδες τριών κρατών μελών για διάστημα 18 μηνών (πρόκειται για την «τριάδα των Προεδριών»). Οι ομάδες αυτές συγκροτούνται με ισότιμη εναλλαγή των κρατών μελών, λαμβανομένων υπόψη της πολυμορφίας τους και των γεωγραφικών ισορροπιών εντός της Ένωσης. Κάθε μέλος της ομάδας προεδρεύει, εκ περιτροπής και ανά εξάμηνο, όλων των συνθέσεων του Συμβουλίου, πλην της σύνθεσης των Εξωτερικών Υποθέσεων. Τα μέλη της ομάδας μπορούν ωστόσο να συναινούν σε άλλες ρυθμίσεις μεταξύ τους.

Η σύνθεση της τριάδας των Προεδριών και η σειρά με την οποία τα κράτη μέλη ασκούν την Προεδρία καθορίζονται στην απόφαση 2009/908/ΕΕ του

²⁷ Η προσωρινή ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου περιλαμβάνει ένα πρώτο μέρος με τίτλο «Νομοθετικές διαβουλεύσεις» και ένα δεύτερο με τίτλο «Μη νομοθετικές δραστηριότητες». Και τα δύο μέρη υποδιαιρούνται περαιτέρω σε δύο μέρη που περιέχουν αντίστοιχα σημεία Α και Β.

²⁸ ΕΕ L 315 της 2.12.2009, σ. 50.

²⁹ Απόφαση 2009/908/ΕΕ του Συμβουλίου, της 1ης Δεκεμβρίου 2009, για τη θέσπιση των μέτρων εφαρμογής της απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σχετικά με την άσκηση της προεδρίας του Συμβουλίου και σχετικά με την προεδρία των προπαρασκευαστικών οργάνων του Συμβουλίου (ΕΕ L 322 της 9.12.2009, σ. 28).

Συμβουλίου³⁰. Πράγματι, το σύστημα της εξαμηνιαίας Προεδρίας διατηρήθηκε μετά τη Συνθήκη της Λισαβόνας. Η τριάδα των Προεδριών εκφράζεται στην πράξη με το 18μηνο πρόγραμμα και με την αμοιβαία βοήθεια που μπορούν να προσφέρουν η μία στην άλλη, όπως η αναπλήρωση του προέδρου, όπου χρειάζεται (άρθρο 20 παράγραφος 2 του ΕΚΣ).

Σε όλα τα προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου προεδρεύει αντιπρόσωπος του κράτους μέλους που ασκεί την Προεδρία, εκτός εάν υπάρχει διαφορετική πρόβλεψη ή εάν το Συμβούλιο αποφασίσει διαφορετικά με ειδική πλειοψηφία (άρθρο 19 παράγραφος 4 του ΕΚΣ). Παρότι λοιπόν στις επιτροπές και στις ομάδες εργασίας προεδρεύει, κατά γενικό κανόνα, αντιπρόσωπος του κράτους μέλους που ασκεί την εξαμηνιαία εκ περιτροπής Προεδρία του Συμβουλίου, το Συμβούλιο μπορεί, σε μεμονωμένες περιπτώσεις, να λαμβάνει διαφορετική απόφαση. Μπορεί, λ.χ., να αναθέσει την προεδρία μιας επιτροπής ή μιας ομάδας εργασίας, για ορισμένο χρονικό διάστημα, σε μέλος συγκεκριμένης αντιπροσωπείας (που επιλέγεται από τους ομοτίμους του στην επιτροπή ή την ομάδα εργασίας) ή σε πρόσωπο που δεν είναι αντιπρόσωπος κράτους μέλους, όπως σε μέλος του προσωπικού της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου.

Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με την απόφαση 2009/908 του Συμβουλίου και με την επιφύλαξη μεταβατικών μέτρων, η προεδρία στα προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων ασκείται κατά τα προβλεπόμενα στο παράρτημα II της εν λόγω απόφασης. Ως εκ τούτου, την προεδρία στα προπαρασκευαστικά όργανα για συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές, στα περισσότερα οριζόντια προπαρασκευαστικά όργανα που συνδέονται με την ΚΕΠΠΑ και στα προπαρασκευαστικά όργανα που συνδέονται με την ΕΠΑΑ (πρώην EUMC, CIVCOM) ασκεί αντιπρόσωπος του Ύπατου Εκπροσώπου.

Το παράρτημα III της απόφασης που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο απαριθμεί τα προπαρασκευαστικά όργανα με μόνιμο πρόεδρο· ορισμένα από τα όργανα αυτά έχουν εκλεγμένους προέδρους (π.χ. η οικονομική και δημοσιονομική επιτροπή, η επιτροπή οικονομικής πολιτικής, η στρατιωτική επιτροπή κ.λπ.), ενώ σε άλλα προεδρεύει μέλος του προσωπικού της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου (π.χ. στην επιτροπή ασφάλειας, στην ομάδα «Κωδικοποίηση της Νομοθεσίας» κ.λπ).

Επιπλέον, κατά την προετοιμασία συνόδου σύνθεσης του Συμβουλίου η οποία συνέρχεται μόνο μία φορά κάθε έξι μήνες, εφόσον η σύνοδος πρόκειται να διεξαχθεί κατά το πρώτο ήμισυ του εξαμήνου, οι συνεδριάσεις των επιτροπών αυτών κατά το προηγούμενο εξάμηνο μπορούν να προεδρεύονται από αντιπρόσωπο του κράτους μέλους που έχει σειρά να προεδρεύσει της εν λόγω συνόδου του Συμβουλίου (άρθρο 19 παράγραφος 5 του ΕΚΣ).

Ομοίως, όταν ένας φάκελος διεκπεραιώνεται κατ' ουσίαν κατά τη διάρκεια ενός συγκεκριμένου εξαμήνου, ο αντιπρόσωπος του κράτους μέλους που ασκεί την Προεδρία κατά τη διάρκεια του εξαμήνου αυτού μπορεί, κατά τη διάρκεια του προηγούμενου εξαμήνου, να προεδρεύει στις συνεδριάσεις των επιτροπών όταν συζητούν τον εν λόγω φάκελο, σύμφωνα με τους όρους που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ των δύο Προεδριών (άρθρο 19 παράγραφος 6 πρώτο εδάφιο του ΕΚΣ). Αυτό ισχύει εφόσον το Συμβούλιο δεν έχει αποφασίσει άλλης μορφής προεδρία.

³⁰ Βλ. παράρτημα I της απόφασης 2009/908/ΕΕ του Συμβουλίου που καθορίζει τη σειρά των Προεδριών σε ομάδες των τριών κρατών μελών.

Επιπλέον, όταν εξετάζεται ο προϋπολογισμός της Ένωσης, οι συνεδριάσεις των προπαρασκευαστικών οργάνων του Συμβουλίου, εκτός της ΕΜΑ, που ασχολούνται με σημεία σχετικά με τον προϋπολογισμό πρέπει να προεδρεύονται από αντιπρόσωπο του κράτους μέλους που θα ασκεί την Προεδρία του Συμβουλίου κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους πριν από το οικονομικό έτος του εν λόγω προϋπολογισμού (άρθρο 19 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο του ΕΚΣ).

Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 19 παράγραφοι 4 έως 6 του ΕΚΣ και χωρίς να θίγονται οι αρμοδιότητες και η γενική πολιτική ευθύνη της, η εξαμηνιαία Προεδρία επικουρείται από τα άλλα μέλη της προκαθορισμένης ομάδας των τριών κρατών μελών που προβλέπεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 του ΕΚΣ ή, κατά περίπτωση, από τον αντιπρόσωπο του επόμενου κράτους μέλους που θα ασκήσει την Προεδρία. Ο εν λόγω αντιπρόσωπος ή μέλος της τριάδας ενεργεί αιτήσεως της Προεδρίας και βάσει των οδηγιών της, την αντικαθιστά σε περίπτωση ανάγκης, την απαλλάσσει, ενδεχομένως, από ορισμένα διοικητικά καθήκοντα και εξασφαλίζει τη συνέχεια των εργασιών του Συμβουλίου (άρθρο 20 παράγραφος 2 του ΕΚΣ).

Κατά συνέπεια, όταν ο πρόεδρος ομάδας εργασίας ή επιτροπής κωλύεται να προεδρεύσει συνεδρίασης και η Προεδρία αδυνατεί να τον αντικαταστήσει ή όταν η εξαμηνιαία Προεδρία δεν είναι σε θέση να εξασφαλίσει πρόεδρο για συγκεκριμένη ομάδα εργασίας, τα καθήκοντα του προέδρου ασκεί, κατ' αρχήν, αντιπρόσωπος μίας χώρας από την ομάδα των τριών ή αντιπρόσωπος της επόμενης Προεδρίας. Στόχος είναι να εξασφαλιστεί η συνέχεια στο μέτρο του δυνατού. Εάν ο πρόεδρος αντικατασταθεί από έναν από τους ανωτέρω για εξάμηνη περίοδο, η Προεδρία υποβάλλει τον κατάλογο των οικείων ομάδων εργασίας στο Συμβούλιο προς έγκριση κατά την έναρξη της εξάμηνης περιόδου σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 4 του ΕΚΣ.

4. ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΚΑΙ ΚΑΛΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΑΡΘΡΟ 20 ΚΑΙ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V ΤΟΥ ΕΚΣ)

Η Προεδρία είναι υπεύθυνη για την ορθή διεξαγωγή των συζητήσεων. Για τον σκοπό αυτό μεριμνά ώστε να τηρούνται οι διατάξεις του ΕΚΣ και του παραρτήματος V σχετικά με τις μεθόδους εργασίας του Συμβουλίου· οι διατάξεις αυτές ισχύουν τόσο για το Συμβούλιο όσο και για τα προπαρασκευαστικά του όργανα:

a) Όσον αφορά την προετοιμασία των συνεδριάσεων (σημεία 1 έως 5)

- η Προεδρία εξασφαλίζει ότι κανένας φάκελος δεν υποβάλλεται στην ΕΜΑ αν δεν υπάρχει βέβαιη προσδοκία ότι θα επιτευχθεί πρόοδος ή διευκρίνιση των θέσεων σε αυτό το επίπεδο και ότι οι φάκελοι αναπέμπονται σε ομάδα εργασίας ή επιτροπή μόνο όταν είναι αναγκαίο, στο πλαίσιο συγκεκριμένης και σαφώς προσδιορισμένης εντολής,
- η Προεδρία λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την προώθηση των εργασιών κατά το διάστημα μεταξύ των συνεδριάσεων, για παράδειγμα συντάσσοντας συμβιβαστικά κείμενα, διεξάγοντας διαβουλεύσεις σχετικά με συγκεκριμένα προβλήματα ή καλώντας τις αντιπροσωπείες να καταθέσουν γραπτώς τις απόψεις τους σχετικά με μια πρόταση πριν από την επόμενη συνεδρίαση της ομάδας ή επιτροπής,
- όπου είναι σκόπιμο, οι αντιπροσωπείες θα πρέπει να εκθέτουν γραπτώς τις θέσεις που θεωρούν ότι θα υιοθετήσουν σε προσεχή συνεδρίαση, πριν από τη διεξαγωγή της συνεδρίασης αυτής. Όταν η θέση αυτή περιλαμβάνει

προτάσεις τροποποίησης κειμένων, οι αντιπροσωπείες θα πρέπει να προτείνουν συγκεκριμένη διατύπωση. Όποτε είναι δυνατόν, οι γραπτές συμβολές θα πρέπει να υποβάλλονται από κοινού από τις αντιπροσωπείες που έχουν τις ίδιες θέσεις,

- κατά την προετοιμασία των εργασιών της EMA, η Προεδρία διαβιβάζει στις αντιπροσωπείες, το νωρίτερο δυνατόν, όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την ενδεδειγμένη προετοιμασία τους, συμπεριλαμβανομένης της έκβασης που αναμένει η Προεδρία από τη συζήτηση κάθε σημείου στην ημερήσια διάταξη. Επίσης η Προεδρία θα ενθαρρύνει, κατά περίπτωση, τις αντιπροσωπείες να ενημερώνουν τις άλλες αντιπροσωπείες για τις θέσεις που θα λάβουν στην EMA κατά το στάδιο προετοιμασίας των εργασιών της EMA. Με αυτά τα δεδομένα, η Προεδρία οριστικοποιεί την ημερήσια διάταξη της EMA. Εάν είναι απαραίτητο, μπορεί να συγκαλεί συχνότερα τις ομάδες εργασίας που προετοιμάζουν τις εργασίες της EMA,
- η EMA θα πρέπει να αποφεύγει την επεξεργασία ζητημάτων που έχουν ήδη εξετασθεί κατά τις συνεδριάσεις των ομάδων Antici και Mertens αντιστοίχως και, εφόσον είναι δυνατόν, οι αντιπροσωπείες θα πρέπει να θίγουν ζητήματα υπαγόμενα στο σημείο «Διάφορα» κατά τις συνεδριάσεις αυτές, και όχι στην ίδια την EMA.

β) Όσον αφορά τη διεξαγωγή των συνεδριάσεων (σημεία 6 έως 16)

- στην ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου δεν πρέπει να εγγράφονται σημεία απλώς για λόγους παρουσίας, εκτός εάν προβλέπεται συζήτηση για σημαντικές νέες πρωτοβουλίες η Προεδρία θα πρέπει να αποφεύγει την εγγραφή σημείων στην ημερήσια διάταξη της EMA μόνο για λόγους ενημέρωσης. Η ενημέρωση αυτή θα πρέπει κατά προτίμηση να διαβιβάζεται εγγράφως όταν προετοιμάζονται οι εργασίες της EMA,
- η Προεδρία μπορεί να περιορίζει τον αριθμό των μελών κάθε αντιπροσωπείας που παρίστανται στην αίθουσα συνεδριάσεων για τη συζήτηση συγκεκριμένου σημείου και να αποφασίζει εάν θα ανοίξει άλλη αίθουσα ή όχι· μπορεί επίσης να καθορίζει τη σειρά εξέτασης των σημείων και τη διάρκεια των σχετικών συζητήσεων· ομοίως, μπορεί να οργανώνει τον χρόνο που αφιερώνεται στη συζήτηση συγκεκριμένου σημείου, ιδίως περιορίζοντας τον χρόνο ομιλίας των συμμετεχόντων και καθορίζοντας τη σειρά με την οποία μπορούν να λάβουν τον λόγο. Σε αυτή τη συνάρτηση, η Προεδρία δηλώνει, κατά την έναρξη της συνεδρίασης, τον χρόνο που σκοπεύει να αφιερώσει σε κάθε σημείο· αποφεύγει τις μακροσκελείς εισαγωγές ή την επανάληψη πληροφοριών που έχουν ήδη επισημανθεί στις αντιπροσωπείες κατά την έναρξη της συζήτησης ενός σημείου ενημερώνει επίσης τις αντιπροσωπείες πόσο χρόνο έχουν στη διάθεσή τους για να τοποθετηθούν,
- δεν θα πρέπει να επιτρέπεται πλήρης γύρος τραπέζης η Προεδρία δίνει τη μεγαλύτερη δυνατή έμφαση στις συζητήσεις, καλώντας ιδίως τις αντιπροσωπείες να τοποθετηθούν επί συμβιβαστικών κειμένων ή συγκεκριμένων προτάσεων· αποφεύγει να συνοψίζει διά μακρών τις συζητήσεις κατά το τέλος των συνεδριάσεων· οι αντιπροσωπείες, από την πλευρά τους, θα πρέπει να αποφεύγουν να επαναλαμβάνουν τις παρατηρήσεις προηγούμενων ομιλητών και να μη λαμβάνουν τον λόγο όταν συμφωνούν με μια πρόταση· στην περίπτωση αυτή, η σιωπή εκλαμβάνεται ως κατ' αρχήν συμφωνία,

- η Προεδρία μπορεί να ζητεί από τις αντιπροσωπείες να υποβάλουν γραπτώς τις παρατηρήσεις τους για την τροποποίηση εξεταζόμενου κειμένου πριν από δεδομένη ημερομηνία, μαζί με σύντομη επεξήγηση εφόσον ενδείκνυται [άρθρο 20 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο στοιχείο δ) του ΕΚΣ], αντί να εκφράζουν απλώς τη διαφωνία τους με συγκεκριμένη πρόταση,
- η Προεδρία μπορεί επίσης να ζητεί από τις αντιπροσωπείες που έχουν ταυτόσημες ή παρόμοιες θέσεις για συγκεκριμένο σημείο, κείμενο ή τμήμα κειμένου να επιλέξουν μία εξ αυτών προκειμένου να εκφράσουν την κοινή τους θέση κατά τη συνεδρίαση ή εγγράφως πριν από τη συνεδρίαση.

5. ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ (ΑΡΘΡΟ 23 ΤΟΥ ΕΚΣ)

Κατά την πρώτη σύνοδό του τον Σεπτέμβριο του 1952, το Συμβούλιο Άνθρακα και Χάλυβα ίδρυσε Γραμματεία διοικούμενη από γενικό γραμματέα. Με την έναρξη ισχύος των δύο Συνθηκών της Ρώμης (ΕΟΚ και Ευρατόμ), επεκτάθηκαν αναλόγως οι δραστηριότητες της Γενικής Γραμματείας. Γινόταν λοιπόν μνεία της Γραμματείας και του γενικού γραμματέα στις διαδοχικές εκδόσεις του ΕΚΣ, άμεση όμως αναφορά σε αυτούς εισήχθη στη ΣΕΚ με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ και, μερικά χρόνια αργότερα, στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ. Ο γενικός γραμματέας είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία της Γενικής Γραμματείας και διορίζεται από το Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία (άρθρο 240 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ). Το ανωτέρω επαναλαμβάνεται στο άρθρο 23 παράγραφος 1 του ΕΚΣ. Έτσι, η αρχή της ενιαίας οντότητας του Συμβουλίου ισχύει και για τη Γενική του Γραμματεία, η οποία επικουρεί το Συμβούλιο και τα προπαρασκευαστικά του όργανα σε όλες τις δραστηριότητές τους.

A — Ο γενικός γραμματέας

Ο γενικός γραμματέας, ως επικεφαλής της Γενικής Γραμματείας, επικουρεί το Συμβούλιο (άρθρο 240 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ). Διευθύνει τη Γενική Γραμματεία και λαμβάνει, υπό την ευθύνη του Συμβουλίου, όλα τα αναγκαία μέτρα για την εύρυθμη λειτουργία της.

Ο γενικός γραμματέας συμμετέχει συνήθως στις συνόδους του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων. Ρόλος του είναι κυρίως να μεριμνά για τη συνέχεια και την ομαλή πορεία των εργασιών του Συμβουλίου και να του παρέχει συμβουλές. Είναι επίσης υπεύθυνος για τη διοίκηση της Γενικής Γραμματείας.

Υπό την ευθύνη και την καθοδήγηση της Προεδρίας, ο γενικός γραμματέας συμμετέχει στενά και διαρκώς στην οργάνωση, τον συντονισμό και την εξασφάλιση της συνοχής των εργασιών του Συμβουλίου καθώς και στην εφαρμογή του 18μηνου προγράμματός του. Επικουρεί την Προεδρία στην εξεύρεση λύσεων.

Ο ΕΚΣ αναφέρει διάφορα άλλα καθήκοντα τα οποία επωμίζεται ο γενικός γραμματέας, συγκεκριμένα δε:

- ο γενικός γραμματέας είναι θεματοφύλακας ορισμένων συμφωνιών (άρθρο 25 του ΕΚΣ· βλ. κεφάλαιο V, σημείο 2)·
- ο γενικός γραμματέας υπογράφει τα πρακτικά των συνόδων του Συμβουλίου (άρθρο 13 παράγραφος 1 του ΕΚΣ)·
- ο γενικός γραμματέας διαβιβάζει επίσημα πράξεις προς δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα (άρθρο 17 του ΕΚΣ)·

- δ) ο γενικός γραμματέας κοινοποιεί ορισμένες οδηγίες, αποφάσεις και συστάσεις στους αποδέκτες τους και αποστέλλει στις κυβερνήσεις των κρατών μελών και στην Επιτροπή επίσημα αντίγραφα των οδηγιών και αποφάσεων του Συμβουλίου που αναφέρονται στο άρθρο 297 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο της ΣΛΕΕ και των συστάσεων του Συμβουλίου (άρθρο 18 του ΕΚΣ).
- ε) ο γενικός γραμματέας είναι υπεύθυνος για την ανά έτος έγκαιρη υποβολή του σχεδίου πρόβλεψης των δαπανών του Συμβουλίου (άρθρο 23 παράγραφος 4 του ΕΚΣ).
- στ) ο γενικός γραμματέας έχει την πλήρη ευθύνη για τη διαχείριση των πιστώσεων που εγγράφονται στο Τμήμα II —Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο— του προϋπολογισμού και λαμβάνει κάθε απαιτούμενο μέτρο προκειμένου να εξασφαλισθεί η χρηστή διαχείρισή τους. Εκτελεί τις πιστώσεις σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό (άρθρο 23 παράγραφος 5 του ΕΚΣ). Ο γενικός γραμματέας έχει στο πλαίσιο αυτό ορίσει τα κριτήρια, τα όρια και τις διαδικασίες για την επιστροφή των εξόδων των αντιπροσώπων των κρατών μελών³¹.

Ο γενικός γραμματέας του Συμβουλίου είναι επίσης ο γενικός γραμματέας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Παρίσταται στις συνόδους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την οργάνωση των εργασιών του (άρθρο 13 του εσωτερικού κανονισμού του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου).

B — Η Γενική Γραμματεία

Όπως προκύπτει από το άρθρο 240 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ και το άρθρο 23 παράγραφος 1 του ΕΚΣ, κύριο έργο της Γενικής Γραμματείας είναι να επικουρεί το Συμβούλιο και τα προπαρασκευαστικά του όργανα σε όλες τις δραστηριότητές τους (αδιαίρετος χαρακτήρας της Γενικής Γραμματείας). Η Γενική Γραμματεία βρίσκεται στην υπηρεσία του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει σχετικά με την οργάνωσή της. Είναι ανεξάρτητη και αμερόληπτη τόσο έναντι των μελών του Συμβουλίου όσο και έναντι της Προεδρίας του³². Από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας, επικουρεί επίσης το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το οποίο έγινε χωριστό θεσμικό όργανο.

Η Γενική Γραμματεία εκτελεί αφενός τη γραμματειακή φύσεως εργασία του Συμβουλίου (σύνταξη πρακτικών, διοργάνωση και προγραμματισμό των συνεδριάσεων, παραγωγή, μετάφραση, διανομή και αρχειοθέτηση των εγγράφων) και αφετέρου καθήκοντα συμβούλου. Έχει στενή και διαρκή συμμετοχή στην οργάνωση, τον συντονισμό και την εξασφάλιση της συνοχής των εργασιών του Συμβουλίου καθώς και στην εφαρμογή του 18μηνου προγράμματός του. Επικουρεί

³¹ Απόφαση αριθ. 30/2013 του γενικού γραμματέα του Συμβουλίου σχετικά με την επιστροφή των εξόδων ταξιδιού των αντιπροσώπων των κρατών μελών.

³² Σε αυτή τη συνάρτηση, βλ. τη «Διακήρυξη καθηκόντων» της ΓΓΣ, σύμφωνα με την οποία: «Ως ανοικτή, αποτελεσματική, ανεξάρτητη και μόνιμη ευρωπαϊκή δημόσια υπηρεσία, η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου εξασφαλίζει την απρόσκοπτη λειτουργία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου και τους παρέχει κάθε αναγκαία βοήθεια για την εκτέλεση των αποστολών που τους έχουν ανατεθεί από τις Συνθήκες για να προάγουν την ανάπτυξη της Ένωσης. Η Γενική Γραμματεία παρέχει συμβουλές και υποστήριξη στα μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου και στους προέδρους τους σε όλους τους τομείς των δραστηριοτήτων τους, καθώς και στο πλαίσιο υπουργικών συνόδων και διακυβερνητικών διασκέψεων».

την Προεδρία του Συμβουλίου στις εργασίες της (άρθρο 23 παράγραφος 3 του ΕΚΣ). Παραλαμβάνει επίσης την κοινοποίηση των ονομάτων και της ιδιότητας των υπαλλήλων που συνοδεύουν τα μέλη του Συμβουλίου και της Επιτροπής (άρθρο 5 παράγραφος 3 του ΕΚΣ).

Η Γενική Γραμματεία, στην οποία εργάζονται περίπου 3 100 υπάλληλοι, μόνιμοι και μη, οι οποίοι είναι υπήκοοι των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διαιρείται σε επτά Γενικές Διευθύνσεις, στις οποίες προστίθενται το Ιδιαίτερο Γραφείο του Γενικού Γραμματέα και η Νομική Υπηρεσία του Συμβουλίου.

Η Νομική Υπηρεσία επικουρεί το Συμβούλιο και τα προπαρασκευαστικά του όργανα, την Προεδρία και τη Γενική Γραμματεία με σκοπό να εξασφαλίζεται ότι οι πράξεις του Συμβουλίου είναι νόμιμες και ορθά διατυπωμένες. Δικαιούται και οφείλει να επεμβαίνει, οσάκις το κρίνει αναγκαίο, προφορικά ή εγγράφως, τόσο σε επίπεδο ομάδων και επιτροπών όσο και σε επίπεδο ΕΜΑ ή Συμβουλίου, παρέχοντας απολύτως ανεξάρτητες γνωμοδοτήσεις επί οιασδήποτε νομικού ζητήματος, είτε κατόπιν αιτήματος του Συμβουλίου είτε με δική της πρωτοβουλία. Εκπροσωπεί επίσης το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο ενώπιον του Δικαστηρίου, του Γενικού Δικαστηρίου και του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης³³. Είναι επίσης υπεύθυνη για να ελέγχει την ποιότητα της διατύπωσης των προτάσεων και των σχεδίων πράξεων και για να υποβάλλει εισηγήσεις συντακτικού χαρακτήρα προς το Συμβούλιο και τις υπηρεσίες του, σύμφωνα με το άρθρο 22 του ΕΚΣ και τη διοργανική συμφωνία της 22ας Δεκεμβρίου 1998 για τις κοινές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την ποιότητα της διατύπωσης της κοινοτικής νομοθεσίας³⁴.

Η Νομική Υπηρεσία έχει τις αυτές αρμοδιότητες όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Όταν της ζητηθεί, παρέχει επίσης συμβουλές κατά τις διακυβερνητικές διασκέψεις των κρατών μελών.

³³ Απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 19ης Μαρτίου 2015 περί εκχωρήσεως εξουσίας διορισμού υπαλλήλων επιφορτισμένων με την εκπροσώπηση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ενώπιον του Δικαστηρίου και απόφαση του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 1989 περί εκχωρήσεως εξουσίας διορισμού υπαλλήλων επιφορτισμένων με την εκπροσώπηση του Συμβουλίου ενώπιον του Δικαστηρίου.

³⁴ ΕΕ C 73 της 17.3.1999, σ. 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ — ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ (ΑΡΘΡΟ 2 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ 6 ΚΑΙ 7 ΤΟΥ ΕΚΣ)

Η προκαθορισμένη ομάδα των τριών χωρών που πρόκειται να ασκήσουν καθήκοντα Προεδρίας το επόμενο 18μηνο εκπονεί πρόγραμμα δραστηριοτήτων του Συμβουλίου για το διάστημα αυτό. Οι Προεδρίες αυτές συντάσσουν σχέδιο προγράμματος με τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων, προκειμένου να ληφθούν υπόψη θέματα με τα οποία θα ασχοληθεί το Συμβούλιο υπ' αυτή τη σύνθεση κατά το διάστημα αυτό, και σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή και τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, μετά από τις κατάλληλες διαβουλεύσεις.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει ένα γενικό εισαγωγικό τμήμα, όπου το πρόγραμμα εντάσσεται στο πλαίσιο των μακροπρόθεσμων στρατηγικών προσανατολισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε αυτή τη συνάρτηση, η ομάδα των τριών Προεδριών που είναι υπεύθυνη για την προετοιμασία του σχεδίου προγράμματος διαβουλεύεται με την επόμενη ομάδα τριών Προεδριών. Το σχέδιο προγράμματος καλύπτει, μεταξύ άλλων, σημεία που προκύπτουν από τον διάλογο για τις πολιτικές προτεραιότητες του έτους, που διεξάγεται με πρωτοβουλία της Επιτροπής.

Το σχέδιο του 18μηνου προγράμματος υποβάλλεται ως ενιαίο έγγραφο προς έγκριση από το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων, το αργότερο έναν μήνα πριν από την έναρξη του οικείου διαστήματος. Το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων διεξάγει δημόσια συζήτηση προσανατολισμού επί του προγράμματος (άρθρο 8 παράγραφος 3 του ΕΚΣ).

Με βάση το 18μηνο πρόγραμμα, μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή, η κατά το οικείο διάστημα Προεδρία συντάσσει σχέδια ημερήσιων διατάξεων για τις συνόδους του Συμβουλίου που έχουν προγραμματισθεί για το επόμενο εξάμηνο, το αργότερο μια εβδομάδα πριν από την έναρξη του οικείου εξάμηνου διαστήματος. Περιλαμβάνονται σε ενιαίο έγγραφο που ισχύει για όλες τις συνθέσεις του Συμβουλίου. Με άλλα λόγια, είναι υποχρέωση που ισχύει για τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων (τον Ύπατο Εκπρόσωπο) και για κάθε άλλο πρόεδρο του Συμβουλίου (άρθρο 1 παράγραφος 5 του ΕΚΣ). Στο έγγραφο αυτό μνημονεύονται, για καθοδήγηση, οι προβλεπόμενες νομοθετικές εργασίες και επιχειρησιακές αποφάσεις. Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, η Προεδρία μπορεί, ανάλογα με τις ανάγκες, να προγραμματίζει πρόσθετες συνόδους του Συμβουλίου ή να αποφασίζει να μη συγκαλέσει σύνοδο εάν αποδειχθεί ότι δεν υπάρχει πλέον λόγος να γίνει κάποια από τις προγραμματισθείσες συνόδους.

2. ΣΥΓΚΛΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΠΟΙ ΣΥΣΚΕΨΗΣ (ΑΡΘΡΟ 1 ΤΟΥ ΕΚΣ)

A — Σύγκληση

Το άρθρο 237 της ΣΛΕΕ και το άρθρο 1 παράγραφος 1 του ΕΚΣ ορίζουν ότι το Συμβούλιο συνέρχεται κατόπιν προσκλήσεως του προέδρου του με πρωτοβουλία αυτού του ίδιου, ενός από τα μέλη του ή της Επιτροπής. Αν μια αντιπροσωπεία ή η Επιτροπή ζητήσει τη σύγκληση του Συμβουλίου, ο πρόεδρος υποχρεούται να

το συγκαλέσει. Πάντως, ο πρόεδρος διαθέτει ορισμένη ευχέρεια εκτίμησης όσον αφορά την επιλογή της ημερομηνίας. Για να προβεί στην επιλογή αυτή, πρέπει να λάβει υπόψη, εκτός από τη γνώμη των συναδέλφων του:

- τις προθεσμίες που τάσσει ο εσωτερικός κανονισμός (άρθρο 3 παράγραφοι 1 έως 3 του ΕΚΣ),
- την ενδεχόμενη νομική υποχρέωση του Συμβουλίου να συνέλθει ή να αποφασίσει πριν από συγκεκριμένη ημερομηνία (π.χ. στην περίπτωση του άρθρου 30 παράγραφος 2 της ΣΕΕ),
- τους κανόνες περί απαρτίας (άρθρο 11 παράγραφος 4 του ΕΚΣ) για τη διεξαγωγή ψηφοφορίας στο Συμβούλιο,
- την προετοιμασία των συζητήσεων του Συμβουλίου στην ΕΜΑ (άρθρο 19 του ΕΚΣ).

Η Προεδρία γνωστοποιεί τις προτεινόμενες ημερομηνίες για τις συνόδους κάθε σύνθεσης του Συμβουλίου τουλάχιστον επτά μήνες πριν από την έναρξη της οικείας εξάμηνης περιόδου και μετά από τις κατάλληλες διαβουλεύσεις. Οι ημερομηνίες αυτές περιλαμβάνονται σε ενιαίο έγγραφο το οποίο ισχύει για όλες τις συνθέσεις του Συμβουλίου, υπογραμμίζοντας και πάλι το γεγονός ότι η υποχρέωση αυτή ισχύει για τον πρόεδρο του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων (τον Ύπατο Εκπρόσωπο) όπως και για κάθε άλλο πρόεδρο του Συμβουλίου.

Εννοείται ότι ο προγραμματισμός αυτός είναι ελαστικός και ότι οι προβλεπόμενες ημερομηνίες μπορούν να μεταβληθούν κατά τη διάρκεια της Προεδρίας. Προβλέπονται συγκεκριμένες ημερομηνίες όταν, το αργότερο μία εβδομάδα προτού αναλάβει καθήκοντα, η κατά το οικείο διάστημα Προεδρία συντάσσει σχέδια ημερησίων διατάξεων για τις συνόδους του Συμβουλίου που έχουν προγραμματισθεί για το επόμενο εξάμηνο. Η Προεδρία μπορεί να προγραμματίσει επιπλέον συνόδους ή ενδεχομένως να ακυρώσει τις ήδη προγραμματισμένες, εφόσον υπάρχει λόγος.

Σε περιπτώσεις εξωτερικών υποθέσεων στις οποίες απαιτείται ταχεία απόφαση, η Προεδρία μπορεί να συγκαλέει έκτακτη σύνοδο του Συμβουλίου. Για παράδειγμα, το άρθρο 30 παράγραφος 2 της ΣΕΕ προβλέπει ότι ο Ύπατος Εκπρόσωπος συγκαλεί, είτε αυτεπαγγέλτως είτε μετά από σχετική αίτηση κράτους μέλους, έκτακτη σύνοδο του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων, εντός προθεσμίας 48 ωρών ή, σε περίπτωση ανάγκης, εντός βραχύτερου διαστήματος.

Τέλος, σύμφωνα με πάγια πρακτική και όπως προαναφέρθηκε, κάθε Προεδρία του Συμβουλίου οργανώνει κατ' ανώτατο όριο πέντε άτυπες υπουργικές συνόδους κατά τη διάρκεια της θητείας της (κεφάλαιο Ι σημείο 2.Α).

B — Τόποι σύσκεψης

Το πρωτόκολλο αριθ. 6 για τον καθορισμό της έδρας των θεσμικών οργάνων και ορισμένων λοιπών οργάνων, οργανισμών και υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπει ότι το Συμβούλιο έχει την έδρα του στις Βρυξέλλες και ότι κατά τους μήνες Απρίλιο, Ιούνιο και Οκτώβριο πραγματοποιεί τις συνόδους του στο Λουξεμβούργο. Εκτάκτως μπορεί να παραστεί ανάγκη να συνέλθει το Συμβούλιο εκτός των τόπων αυτών. Αυτό συμβαίνει ιδίως σε περίπτωση διεθνών διαπραγματεύσεων στις οποίες συμμετέχει η Ένωση. Στην περίπτωση αυτή, το άρθρο 1 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο του ΕΚΣ προβλέπει ότι η απόφαση για τη διεξαγωγή συνόδου σε άλλο τόπο πρέπει να ληφθεί ομοφώνως από το Συμβούλιο ή την ΕΜΑ.

3. ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ (ΑΡΘΡΟ 3 ΤΟΥ ΕΚΣ)

A — Κατάρτιση της προσωρινής ημερήσιας διάταξης

a) *Εγγραφή σημείων στην ημερήσια διάταξη*

Η προσωρινή ημερήσια διάταξη κάθε συνόδου καταρτίζεται υπό την ευθύνη του προέδρου, με συνεκτίμηση του 18μηνου προγράμματος του Συμβουλίου και των αιτήσεων εγγραφής σημείων που υποβάλλονται από μέλος του Συμβουλίου ή από την Επιτροπή. Η εν λόγω προσωρινή ημερήσια διάταξη αποστέλλεται εν συνεχεία από τον πρόεδρο στα μέλη του Συμβουλίου και την Επιτροπή, τουλάχιστον 14 ημέρες πριν από την έναρξη της συνόδου. Ταυτοχρόνως διαβιβάζεται και στα εθνικά κοινοβούλια των κρατών μελών.

Κατά την κατάρτιση της προσωρινής ημερήσιας διάταξης, ο πρόεδρος υποχρεούται να τηρεί ορισμένες προθεσμίες (εξυπακούεται ότι, αν τηρηθούν οι προθεσμίες των 16 και 14 ημερών για την εγγραφή σημείων στην προσωρινή ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου, τα σημεία αυτά μπορούν να εγγραφούν στην οριστική ημερήσια διάταξη με απλή πλειοψηφία). Συγκεκριμένα, οι προθεσμίες αυτές είναι:

- προθεσμία 16 ημερών πριν από την έναρξη της συνόδου του Συμβουλίου για την παραλαβή αιτήσεων εγγραφής σημείων στην προσωρινή ημερήσια διάταξη που υποβάλλονται από μέλη του Συμβουλίου ή την Επιτροπή, μαζί με τυχόν σχετικά έγγραφα. Ο πρόεδρος υποχρεούται να δεχθεί κάθε αίτηση μέλους του Συμβουλίου ή της Επιτροπής αν οι αιτήσεις, και τα σχετικά έγγραφα φθάσουν στη Γενική Γραμματεία εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας (άρθρο 3 παράγραφος 2 του ΕΚΣ),
- προθεσμία 14 ημερών πριν από την έναρξη της συνόδου του Συμβουλίου για να καταρτίσει η Προεδρία την προσωρινή ημερήσια διάταξη και για να την αποστείλει, μαζί με τυχόν σχετικά έγγραφα, στα μέλη του Συμβουλίου και στην Επιτροπή,
- προθεσμία οκτώ εβδομάδων για την εγγραφή στην προσωρινή ημερήσια διάταξη, με σκοπό τη λήψη απόφασης, νομοθετικής πράξης ή θέσης σε πρώτη ανάγνωση στο πλαίσιο της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας (βλ. άρθρο 4 του πρωτοκόλλου αριθ. 1 σχετικά με το ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και άρθρο 6 του πρωτοκόλλου αριθ. 2 σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας): η προθεσμία αυτή επιτρέπει στα εθνικά κοινοβούλια να εκφράζουν τις απόψεις τους επί θεμάτων τα οποία ενδεχομένως παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για αυτά ή, όπου ισχύει το πρωτόκολλο αριθ. 2, να αποστέλλουν αιτιολογημένη γνώμη όσον αφορά τη συμβατότητα ενός σχεδίου νομοθετικής πράξης με την αρχή της επικουρικότητας. Αυτό εμποδίζει το Συμβούλιο να εκδίδει νομοθετική πράξη ή να καθορίζει θέση σε πρώτη ανάγνωση στο πλαίσιο της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας προτού δοθεί χρόνος στα εθνικά κοινοβούλια να εξετάσουν το κείμενο. Ωστόσο, το Συμβούλιο μπορεί, σύμφωνα με τον κανόνα ψηφοφορίας που ισχύει για την έκδοση της οικείας πράξης ή τον καθορισμό της οικείας θέσης, να παρεκκλίνει από την περίοδο των οκτώ εβδομάδων για λόγους επείγοντος, που πρέπει να εκτίθενται στην οικεία πράξη ή θέση· η εν λόγω περίοδος των οκτώ εβδομάδων ξεκινά από την ημερομηνία παραλαβής της νομοθετικής πρότασης από το Συμβούλιο σε όλες τις γλώσσες (άρθρο 3 παράγραφος 3 δεύτερο και τρίτο εδάφιο του ΕΚΣ). Απαιτείται παρέλευση 10 ημερών από την εγγραφή σχεδίου νομοθετικής πράξης στην προσωρινή

ημερήσια διάταξη έως τον καθορισμό θέσης. Επιτρέπονται παρεκκλίσεις από την ανωτέρω προθεσμία σε επείγουσες περιπτώσεις εφόσον είναι δεόντως αιτιολογημένες (άρθρο 3 παράγραφος 3 τρίτο εδάφιο του ΕΚΣ),

- μη δεσμευτική προθεσμία 21 ημερών για την προσωρινή ημερήσια διάταξη και τυχόν σχετικά έγγραφα που πρέπει να αποσταλούν στα μέλη του Συμβουλίου, όσον αφορά εργασίες δυνάμει του τίτλου V της ΣΛΕΕ («Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης»). Η προθεσμία αυτή προβλέπεται σε δήλωση του Συμβουλίου στην οποία αναφέρεται ότι ο πρόεδρος καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να τηρείται, κατ' αρχήν, αυτή η προθεσμία³⁵.

Όταν μια αίτηση για την εγγραφή σημείου στην ημερήσια διάταξη δεν έχει υποβληθεί εντός των ανωτέρω προθεσμιών ή τα έγγραφα που αφορούν συγκεκριμένο σημείο δεν έχουν αποσταλεί εγκαίρως, το σημείο αυτό εγγράφεται στην προσωρινή ημερήσια διάταξη μόνο αν η εγγραφή του εγκριθεί ομόφωνα από το Συμβούλιο κατά την έγκριση της οριστικής ημερήσιας διάταξης στην αρχή της συνόδου (βλ. σημείο 3.Β).

β) Υπολογισμός των προθεσμιών

Για τον υπολογισμό των προθεσμιών, ισχύουν κατ' αναλογία οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1182/71 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 1971, περί καθορισμού των κανόνων που εφαρμόζονται στις προθεσμίες, ημερομηνίες και διορίες³⁶.

Για τον καθορισμό της προθεσμίας, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1182/71, η ημέρα διεξαγωγής της συνόδου του Συμβουλίου δεν περιλαμβάνεται στον υπολογισμό των εν λόγω περιόδων, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, «αν προθεσμία που προσδιορίζεται κατά ημέρες [...] υπολογίζεται από τη στιγμή που συμβαίνει κάποιο γεγονός ή πραγματοποιείται κάποια ενέργεια, η ημέρα κατά την οποία συμβαίνει το γεγονός αυτό [...] δεν υπολογίζεται στην προθεσμία».

Εν ολίγοις, η ημέρα κατά την οποία εγγράφεται ένα σημείο και η ημέρα κατά την οποία πραγματοποιείται η σύνοδος του Συμβουλίου δεν συνυπολογίζονται στην προθεσμία. Απαιτείται επομένως, για παράδειγμα, παρέλευση περιόδου 14 ημερών μεταξύ των δύο αυτών χρονικών σημείων.

Παράδειγμα: τρόπος υπολογισμού της περιόδου των 14 ημερών:

Σύνοδος του Συμβουλίου: Δευτέρα 30 Νοεμβρίου 2015

Τέλος της περιόδου των 14 ημερών: μεσάνυχτα της Κυριακής 29 Νοεμβρίου 2015

Έναρξη της περιόδου των 14 ημερών: 00.00 της Δευτέρας 16 Νοεμβρίου 2015

Η προσωρινή ημερήσια διάταξη πρέπει να αποσταλεί το αργότερο έως τα μεσάνυχτα της Κυριακής 15 Νοεμβρίου 2015.

γ) Απόσυρση σημείων από την ημερήσια διάταξη

Εφόσον ένα σημείο έχει εγγραφεί στην προσωρινή ημερήσια διάταξη εντός της προθεσμίας (των 14 ή 16 ημερών), δεν μπορεί να ανακληθεί χωρίς τη συμφωνία

³⁵ Βλ. δήλωση γ) σχετικά με το άρθρο 3 του ΕΚΣ που έχει προστεθεί στην υποσημείωση 111 του άρθρου 3 του ΕΚΣ.

³⁶ ΕΕ L 124 της 8.6.1971, σ. 1.

όλων των μελών του Συμβουλίου. Διαφορετικά, ένα μέλος του Συμβουλίου θα μπορούσε, για παράδειγμα, να ζητήσει, εντός της προθεσμίας, την εγγραφή ορισμένου σημείου και στη συνέχεια να αποσύρει μονομερώς το αίτημά του. Στην περίπτωση αυτή, τα άλλα μέλη του Συμβουλίου, τα οποία δεν είχαν ζητήσει την εγγραφή του σημείου, δεδομένου ότι βρισκόταν ήδη στην ημερήσια διάταξη, θα στερούνταν το δικαίωμα να ζητήσουν τη συμπερίληψή του, καθώς η προθεσμία θα είχε εκπνεύσει.

Στην πράξη, η τελευταία συνεδρίαση της EMA πριν από τη σχετική σύνοδο του Συμβουλίου αποτελεί την τελευταία ευκαιρία για την απόσυρση σημείου από την προσωρινή ημερήσια διάταξη. Κατά τη συνεδρίαση αυτή, ο πρόεδρος της EMA θα ελέγξει εάν κάποιος αντιτίθεται στην απόσυρση ορισμένου σημείου από την προσωρινή ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου, στην περίπτωση που το σημείο είχε αρχικά εγγραφεί εντός της προθεσμίας των 14 ή των 16 ημερών. Εφόσον όλοι συμφωνούν, το σημείο μπορεί να αποσυρθεί από την προσωρινή ημερήσια διάταξη κατά τη συνεδρίαση της EMA που προηγείται της σχετικής συνόδου του Συμβουλίου.

Εναλλακτικά, το Συμβούλιο, κατά την έγκριση της οριστικής ημερήσιας διάταξης, μπορεί να αποφασίσει με απλή πλειοψηφία να μην εγγράψει το εν λόγω σημείο στην οριστική ημερήσια διάταξη της σχετικής συνόδου του Συμβουλίου. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η Προεδρία μπορεί, κατά την έγκριση της ημερήσιας διάταξης, να προτείνει προφορικά την εγγραφή του εν λόγω σημείου σε προσεχή σύνοδο του Συμβουλίου. Εάν το σημείο αφορά πράξη η οποία πρέπει να εγκριθεί επειγόντως και μπορεί να εγκριθεί με ειδική ή με απλή πλειοψηφία, το σημείο μπορεί να παραμείνει στην προσωρινή ημερήσια διάταξη ή να εγγραφεί στην οριστική, ακόμη κι αν κάποια αντιπροσωπεία εκφράσει επιφύλαξη. Στην περίπτωση αυτή, η εν λόγω αντιπροσωπεία πρέπει να αναφέρει αν η επιφύλαξή της θα μετουσιωθεί σε αποχή ή σε αρνητική ψήφο.

Εάν δεν αιτιολογείται από το επείγον του θέματος, η Προεδρία οφείλει να αποσύρει από την προσωρινή ημερήσια διάταξη τα σημεία που αφορούν σχέδια νομοθετικών πράξεων των οποίων η εξέταση δεν έχει ολοκληρωθεί από την EMA το αργότερο έως το τέλος της εβδομάδας πριν από την εβδομάδα που προηγείται της συγκεκριμένης συνόδου (άρθρο 3 παράγραφος 5 δεύτερο εδάφιο του ΕΚΣ).

B — Έγκριση της οριστικής ημερήσιας διάταξης

Η οριστική ημερήσια διάταξη εγκρίνεται από το Συμβούλιο στην αρχή κάθε συνόδου. Το Συμβούλιο εγκρίνει την ημερήσια διάταξή του με απλή πλειοψηφία για όλα τα σημεία που εγγράφηκαν εμπρόθεσμα. Ωστόσο, για την εγγραφή στην ημερήσια διάταξη σημείου εκτός εκείνων της προσωρινής ημερήσιας διάταξης που εγγράφηκαν εντός της προθεσμίας των 14 ή 16 ημερών, απαιτείται ομοφωνία του Συμβουλίου (βλ. ανωτέρω)³⁷. Επί σημείων που εγγράφονται κατ' αυτό τον τρόπο μπορεί να διεξάγεται ψηφοφορία εφόσον πληρούνται όλες οι διαδικαστικές απαιτήσεις που προβλέπονται στις Συνθήκες.

³⁷ Πρέπει να σημειωθεί ότι, εάν το προς εγγραφή σημείο αφορά απόφαση για την οποία, κατ' εφαρμογή των Συνθηκών, ορισμένα μέλη του Συμβουλίου ή της EMA δεν μπορούν να συμμετάσχουν στην ψηφοφορία, δεν λαμβάνεται υπόψη η ψήφος των μελών αυτών στην ομόφωνη έγκριση της εγγραφής του σημείου [παράρτημα IV, παράγραφος 1 στοιχείο β) του ΕΚΣ]. Βλ. κεφάλαιο III, σημείο 1.Γ.

Η εγγραφή σημείων στα «Διάφορα» μπορεί να ζητηθεί μετά την εκπνοή των προθεσμιών των 16 και 14 ημερών. Τα σημεία εγγράφονται στην ημερήσια διάταξη κατόπιν έγκρισης με απλή πλειοψηφία, δεδομένου ότι τίθενται αποκλειστικά προς ενημέρωση και, συνεπώς, δεν μπορούν να αποτελέσουν βάση για τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης, ούτε για την καταχώριση δήλωσης στα πρακτικά. Οι συζητήσεις επί των εν λόγω σημείων θα πρέπει να αποφεύγονται. Κάθε αίτηση εγγραφής σημείου στα «Διάφορα» πρέπει να συνοδεύεται από επεξηγηματικό έγγραφο (άρθρο 3 παράγραφος 9 του ΕΚΣ).

Εάν, κατά την οριστική έγκριση της ημερήσιας διάταξης, μια αντιπροσωπεία ή η Επιτροπή αντιτίθεται στη διατήρηση σημείου το οποίο εγγράφηκε στην προσωρινή ημερήσια διάταξη εντός της προθεσμίας του άρθρου 3, το σημείο παραμένει στην οριστική ημερήσια διάταξη εφόσον η απλή πλειοψηφία τάσσεται υπέρ της διατήρησής του. Ωστόσο, σε περίπτωση που δεν τηρήθηκαν οι προθεσμίες, απαιτείται ομοφωνία για την εγγραφή του σημείου στην οριστική ημερήσια διάταξη. Αν η εναντίωση αφορά τη διατήρηση ενός σημείου «Α», το σημείο μπορεί να συμπεριληφθεί ως σημείο «Β» εφόσον το Συμβούλιο αποφασίσει να το κρατήσει στην οριστική ημερήσια διάταξη [βλ. σημείο 3.Γ στοιχείο β)].

Όταν μια θέση σχετικά με σημείο «Α» ενδέχεται να προκαλέσει περαιτέρω συζήτηση ή εάν το ζητήσει μέλος του Συμβουλίου ή η Επιτροπή, το συγκεκριμένο σημείο «Α» αποσύρεται από την ημερήσια διάταξη (άρθρο 3 παράγραφος 8 του ΕΚΣ). Ωστόσο, το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίζει, με απλή πλειοψηφία, να διατηρήσει το εν λόγω σημείο στην ημερήσια διάταξη ως σημείο «Α» ή να το εξετάσει ως σημείο «Β».

Γ — Δομή και περιεχόμενα της ημερήσιας διάταξης

α) Νομοθετικές και μη νομοθετικές εργασίες

Με την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας, οι σύνοδοι του Συμβουλίου και, ως εκ τούτου, η ημερήσια διάταξη, διακρίνονται σε δύο σκέλη, αφιερωμένα αντιστοίχως στις εργασίες επί των νομοθετικών πράξεων της Ένωσης και στις μη νομοθετικές δραστηριότητες (άρθρο 16 παράγραφος 8 της ΣΕΕ). Ως εκ τούτου, η προσωρινή ημερήσια διάταξη διαιρείται σε δύο μέρη. Στο μέρος «Νομοθετικές διαβουλεύσεις», το οποίο αφορά διαβουλεύσεις επί νομοθετικών πράξεων, και στο μέρος «Μη νομοθετικές δραστηριότητες», το οποίο αφορά μη νομοθετικές δραστηριότητες. Τα σημεία που εγγράφονται σε καθένα από τα ανωτέρω μέρη υποδιαιρούνται σε σημεία «Α» και «Β» (άρθρο 3 παράγραφος 6 του ΕΚΣ). Μπορούν επίσης να περιληφθούν σημεία στα «Διάφορα» του ενός ή του άλλου μέρους, αναλόγως εάν αφορούν νομοθετικές πράξεις της Ένωσης ή μη νομοθετικές δραστηριότητες.

Οι νομοθετικές και οι μη νομοθετικές πράξεις ορίζονται επισήμως βάσει της διαδικασίας που ακολουθείται για την έκδοσή τους. Επομένως, οι πράξεις που εκδίδονται με νομοθετική διαδικασία (συνήθη ή ειδική), όπως αυτή ορίζεται στη νομική βάση που ορίζει η Συνθήκη για τις πράξεις αυτές, συνιστούν «νομοθετικές πράξεις». Εντούτοις, πράξεις που στηρίζονται σε νομική βάση η οποία δεν αναφέρει ότι υπόκειται σε νομοθετική διαδικασία, δεν συνιστούν «νομοθετικές πράξεις»³⁸.

³⁸ Βλ. άρθρο 289 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ: «Οι νομικές πράξεις που εκδίδονται με νομοθετική διαδικασία αποτελούν νομοθετικές πράξεις».

Αυτό δεν σημαίνει ότι οι τελευταίες δεν παράγουν έννομα αποτελέσματα. Ωστόσο, για τους σκοπούς της ταξινόμησης των πράξεων στην ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου, το ζήτημα αυτό είναι άνευ σημασίας. Ως εκ τούτου, μια νομικά δεσμευτική πράξη η οποία δεν έχει, ωστόσο, εκδοθεί σύμφωνα με τη συνήθη ή την ειδική νομοθετική διαδικασία που ορίζει η Συνθήκη δεν αποτελεί «νομοθετική πράξη» και δεν εγγράφεται στο μέρος «νομοθετικές διαβουλεύσεις» της ημερήσιας διάταξης. Μια τέτοια πράξη θα πρέπει να εγγραφεί στο μέρος «Μη νομοθετικές δραστηριότητες» της ημερήσιας διάταξης. Επιπλέον, πράξεις των οποίων η νομική βάση δεν αναφέρεται ρητά (π.χ. συμπεράσματα του Συμβουλίου) πρέπει να εγγράφονται στο μέρος «Μη νομοθετικές δραστηριότητες».

β) Τα μέρη «Α» και «Β» της ημερήσιας διάταξης

Τα μέρη «νομοθετικές εργασίες» και «μη νομοθετικές δραστηριότητες» της ημερήσιας διάταξης υποδιαιρούνται σε δύο επιμέρους μέρη εκ των οποίων το ένα περιλαμβάνει τα σημεία «Α» και το άλλο τα σημεία «Β» (άρθρο 3 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο του ΕΚΣ). Το Συμβούλιο, δεδομένου του επιπέδου προετοιμασίας των σημείων «Α» της ημερήσιας διάταξης από την ΕΜΑ, είναι σε θέση να τα εγκρίνει χωρίς συζήτηση. Αυτό δεν αφαιρεί από τα μέλη του Συμβουλίου και την Επιτροπή τη δυνατότητα να εκφράζουν, κατά την ώρα της έγκρισης, γνώμη επί των εν λόγω σημείων και να καταχωρίζουν δηλώσεις στα πρακτικά. Από την άλλη, τα θέματα που πρέπει να συζητηθούν περιλαμβάνονται στο μέρος των σημείων «Β».

Η πρακτική των σημείων «Α» αποτρέπει την επιβάρυνση των συνόδων του Συμβουλίου με πολυάριθμα σημεία για τα οποία υπάρχει ήδη συμφωνία και, ως εκ τούτου, δεν χρειάζεται να εξεταστούν μεμονωμένα.

Τα σημεία «Α» περιλαμβάνονται σε κατάλογο, ο οποίος συνήθως εγκρίνεται συνολικά από το Συμβούλιο, συνήθως στην αρχή της συνόδου. Τα σημεία «Α» του νομοθετικού μέρους της ημερήσιας διάταξης εγκρίνονται σε δημόσια σύσκεψη. Από νομική άποψη, σε κάθε επιμέρους σημείο «Α» αντιστοιχεί ένα σύνολο ψήφων. Όλα τα σημεία του καταλόγου σημείων «Α» αποτελούν το θέμα ενός σημειώματος, γνωστού ως «σημείωμα σημείου "Α"» (ή «σημείωμα σημείου "I/A"», όταν το σημείο έχει εγκριθεί από την ΕΜΑ χωρίς συζήτηση, ήτοι όταν το σημείο βρίσκεται στο μέρος I της ημερήσιας διάταξης), στο οποίο προβλέπεται το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας και αναφέρεται η ύπαρξη της απαιτούμενης πλειοψηφίας, όπως διαπιστώθηκε κατά τις διαδικασίες στο πλαίσιο της ΕΜΑ. Με την έγκριση του καταλόγου των σημείων «Α», εγκρίνεται επισήμως κάθε σημείο του καταλόγου, επιβεβαιώνοντας τις προβλέψεις ψήφου που αναφέρονται σε κάθε σημείωμα σημείου «Α». Οι εν λόγω προβλέψεις ψήφου μπορούν φυσικά να τροποποιηθούν κατά την έγκριση των σημείων «Α» από τα μέλη του Συμβουλίου.

Ωστόσο, πρέπει να επισημανθεί ότι, σε περίπτωση που μια θέση σχετικά με σημείο «Α» απαιτεί περαιτέρω συζήτηση ή ένα μέλος του Συμβουλίου ή η Επιτροπή ζητήσουν τη διεξαγωγή συζήτησης, το συγκεκριμένο σημείο «Α» αποσύρεται από την ημερήσια διάταξη και, ως εκ τούτου, δεν εγκρίνεται. Στην περίπτωση αυτή, η έγκριση του σημείου αναβάλλεται για προσεχή σύνοδο του Συμβουλίου. Εντούτοις, το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει διαφορετικά με

απλή πλειοψηφία³⁹. Κατόπιν απόφασης που λαμβάνεται με απλή πλειοψηφία, το εν λόγω σημείο μπορεί στη συνέχεια να συμπεριληφθεί στο μέρος «Β» της ίδιας συνόδου. Βεβαίως, η επιλογή αυτή ισχύει μόνον εάν το σημείο είχε συμπεριληφθεί στην προσωρινή ημερήσια διάταξη τουλάχιστον 14 ημέρες πριν από τη σύνοδο. Στην αντίθετη περίπτωση, δηλαδή αν το συγκεκριμένο σημείο «Α» δεν είχε συμπεριληφθεί στην προσωρινή ημερήσια διάταξη τουλάχιστον 14 ημέρες πριν από τη σύνοδο, το Συμβούλιο μπορεί να το διατηρήσει στα σημεία «Β» της ίδιας συνόδου μόνον κατόπιν ομοφωνίας⁴⁰. Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί ομοφωνία, το σημείο μεταφέρεται σε άλλη σύνοδο.

Σημείο για το οποίο κάποια αντιπροσωπεία έχει διατυπώσει επιφύλαξη μπορεί να εγγραφεί ως σημείο «Α» στην ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου. Εφόσον η επιφύλαξη δεν αρθεί στη σύνοδο του Συμβουλίου, η αντιπροσωπεία που τη διατύπωσε θεωρείται ότι ψήφισε κατά. Εάν η συγκεκριμένη πράξη μπορεί να εκδοθεί με ειδική ή απλή πλειοψηφία, το σημείο θα εγκριθεί εφόσον συγκεντρωθεί ο αναγκαίος αριθμός θετικών ψήφων χωρίς την έγκριση της συγκεκριμένης αντιπροσωπείας, η οποία όμως οφείλει να διευκρινίσει αν η ψήφος της πρέπει να νοηθεί ως αποχή ή ως αρνητική ψήφος. Εάν απαιτείται ομοφωνία, η πράξη δεν μπορεί να εγκριθεί, εκτός αν η συγκεκριμένη αντιπροσωπεία απέχει.

γ) Διατύπωση των σημείων

Σε περίπτωση που σημείο τίθεται προς διαβούλευση στο Συμβούλιο κατόπιν πρότασης της Επιτροπής ή πρωτοβουλίας της Επιτροπής, κράτους μέλους ή άλλου συντάκτη⁴¹, στη διατύπωσή του πρέπει να αναπαράγεται ο πλήρης τίτλος της πρότασης ή της πρωτοβουλίας χωρίς καμία τροποποίηση.

Η διατύπωση των σημείων, εν όψει της έγκρισης, από το Συμβούλιο, νομοθετικής πράξης ή θέσης σε πρώτη ανάγνωση στο πλαίσιο της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας, πρέπει —υπό την προϋπόθεση ότι τα κείμενα έχουν οριστικοποιηθεί από τους γλωσσομαθείς νομικούς— να αναπαράγει τον πλήρη τίτλο του οριστικοποιημένου κειμένου με την προσθήκη στην αρχή της ένδειξης «σχέδιο».

³⁹ Σημειώνεται ότι, όσον αφορά τη δυνατότητα μέλους του Συμβουλίου να ζητήσει την απόσυρση σημείου «Α» από την ημερήσια διάταξη (άρθρο 3 παράγραφος 8), ένα μέλος του Συμβουλίου ή της ΕΜΑ δεν μπορεί να επικαλεσθεί την εν λόγω διάταξη σε σχέση με αποφάσεις για τις οποίες, σύμφωνα με τις Συνθήκες, δεν μπορεί να συμμετάσχει στην ψηφοφορία [παράρτημα IV, παράγραφος 2, στοιχείο α)]. Βλ. κεφάλαιο III, σημείο 1.Γ.

⁴⁰ Πρέπει να σημειωθεί ότι, εάν το σημείο «Α» που διατηρείται στην ημερήσια διάταξη μέσω της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 8 του ΕΚΣ αφορά απόφαση για την οποία, κατ'εφαρμογή των Συνθηκών, ορισμένα μέλη του Συμβουλίου ή της ΕΜΑ δεν μπορούν να συμμετάσχουν στην ψηφοφορία, οι ψήφοι των μελών αυτών δεν συνυπολογίζονται για την επίτευξη της ομοφωνίας που απαιτείται για τη διατήρηση του σημείου στην ημερήσια διάταξη [παράρτημα IV, παράγραφος 1 στοιχείο γ)]. Βλ. κεφάλαιο III, σημείο 1.Γ.

⁴¹ Στα ανωτέρω συμπεριλαμβάνονται προτάσεις της Επιτροπής για νομικά δεσμευτικές πράξεις, δηλαδή κανονισμούς, οδηγίες σύμφωνα με το άρθρο 297 της ΣΛΕΕ και αποφάσεις, καθώς και προτάσεις της Επιτροπής για μη δεσμευτικές πράξεις, δηλαδή συστάσεις κατά την έννοια του άρθρου 288 της ΣΛΕΕ. Επίσης περιλαμβάνονται πρωτοβουλίες της Επιτροπής, του Υπατού Εκπροσώπου ή των κρατών μελών για νομικά δεσμευτικές πράξεις, κατ'εφαρμογή, για παράδειγμα, των άρθρων 76, 215 και 218 της ΣΛΕΕ και του άρθρου 30 της ΣΕΕ.

Η διατύπωση των σημείων που αφορούν άτυπες πράξεις⁴² πρέπει να αναπαράγει τον πλήρη τίτλο του κειμένου που υποβλήθηκε στο Συμβούλιο από την ΕΜΑ, με την προσθήκη στην αρχή της ένδειξης «σχέδιο».

δ) Αστερίσκοι

Στην προσωρινή ημερήσια διάταξη, ο αστερίσκος μετά από σημείο σημαίνει ότι η Προεδρία, ένα μέλος του Συμβουλίου ή η Επιτροπή μπορούν να ζητήσουν ψηφοφορία για το συγκεκριμένο σημείο⁴³. Τα σημεία αυτά αφορούν άτυπες πράξεις, όπως δηλώσεις του Συμβουλίου, που είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με δεσμευτική πράξη ή σχέδιο δεσμευτικής πράξης και, ως εκ τούτου, πρέπει να εγκριθούν βάσει των ίδιων κανόνων ψηφοφορίας που προβλέπονται για την έγκριση της σχετικής δεσμευτικής πράξης.

Τα σημεία για τα οποία μπορεί να ζητηθεί ψηφοφορία πρέπει να προσδιορίζονται στην ημερήσια διάταξη εντός της καθορισθείσας προθεσμίας (βλ. σημείο 3.Α). Αυτό σημαίνει ότι, εκτός εάν το Συμβούλιο λάβει με ομοφωνία διαφορετική απόφαση, τα σημεία που εγγράφηκαν στην ημερήσια διάταξη εντός της καθορισθείσας προθεσμίας αλλά χωρίς αστερίσκο δεν μπορούν να τεθούν σε ψηφοφορία.

Τα εν λόγω σημεία πρέπει να επισημαίνονται με αστερίσκο εφόσον πληρούνται όλες οι διαδικαστικές απαιτήσεις που προβλέπονται στις Συνθήκες⁴⁴. Η ανωτέρω νομική υποχρέωση προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 του ΕΚΣ. Ο αστερίσκος δεν σημαίνει υποχρέωση διεξαγωγής ψηφοφορίας, αλλά δυνατότητα διεξαγωγής της. Δεν αποσκοπεί μόνον στο να δώσει στα μέλη του Συμβουλίου τη δυνατότητα να ολοκληρώσουν όλες τις αναγκαίες προπαρασκευαστικές διαδικασίες και να εξασφαλίσει ότι δεν θα βρεθούν προ εκπλήξεων κατά τη στιγμή της ψηφοφορίας. Επιτρέπει, επίσης, στην Προεδρία, στα μέλη του Συμβουλίου και στην Επιτροπή να γνωρίζουν τα σημεία για τα οποία δικαιούνται να ζητήσουν την κίνηση διαδικασίας ψηφοφορίας σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 11 παράγραφος 1 του ΕΚΣ.

Εάν, εκ παραδρομής, έχει εγγραφεί στην ημερήσια διάταξη σημείο χωρίς αστερίσκο, οποιοδήποτε μέλος του Συμβουλίου ή η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει τη διόρθωση του λάθους.

ε) Σημεία νομοθετικού περιεχομένου (αυτόματη δημοσιοποίηση)

Όλα τα σημεία της προσωρινής ημερήσιας διάταξης του Συμβουλίου που αφορούν νομοθετικές πράξεις πρέπει να εγγράφονται στο μέρος της ημερήσιας διάταξης που τιτλοφορείται «Νομοθετικές διαβουλεύσεις» (άρθρο 3 παράγραφος

⁴² Ψηφίσματα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συμπεράσματα του Συμβουλίου, συστάσεις, εκτός όσων αναφέρονται στο άρθρο 288 της ΣΛΕΕ, καθώς και δηλώσεις.

⁴³ Σχετικά με τις ψηφοφορίες, βλέπε κεφάλαιο III, σημεία 1 και 2.

⁴⁴ Για παράδειγμα, στις Συνθήκες, μια σειρά νομικών βάσεων προβλέπει ως προαπαιτούμενο για την έγκριση μιας πράξης την υποχρεωτική γνωμοδότηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, της Επιτροπής των Περιφερειών, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και/ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ως εκ τούτου, πριν από τη σύνοδο του Συμβουλίου, πρέπει να έχει επαληθευθεί ότι οι υποχρεωτικές γνωμοδοτήσεις έχουν ήδη υποβληθεί.

6 και 7 του ΕΚΣ). Η εγγραφή σημείων στο εν λόγω μέρος έχει επιπτώσεις στην εφαρμογή της αρχής της διαφάνειας (βλ. σημείο 6 κατωτέρω).

Να σημειωθεί ότι, εκτός εάν επιβάλλεται άλλος τρόπος ενέργειας λόγω επείγοντος και με την επιφύλαξη του άρθρου 3 παράγραφος 3 του ΕΚΣ, η Προεδρία πρέπει να αποσύρει από την προσωρινή ημερήσια διάταξη τα σημεία που αφορούν νομοθετικές εργασίες και των οποίων η εξέταση δεν έχει ολοκληρωθεί από την EMA το αργότερο έως το τέλος της εβδομάδας πριν από την εβδομάδα που προηγείται της συνόδου του Συμβουλίου (άρθρο 3 παράγραφος 5 δεύτερο εδάφιο του ΕΚΣ).

στ) Διατυπώσεις που σχετίζονται με τους κανόνες διαφάνειας (για ορισμένες μη νομοθετικές πράξεις)

Κάθε φορά που το Συμβούλιο συζητά για πρώτη φορά νέες μη νομοθετικές προτάσεις οι οποίες είναι σημαντικές και συνδέονται με τη θέσπιση νομικά δεσμευτικών κανόνων στα κράτη μέλη —με την εξαίρεση μέτρων εσωτερικής φύσεως, διοικητικών ή δημοσιονομικών πράξεων, πράξεων που αφορούν διοργανικές ή διεθνείς σχέσεις ή μη δεσμευτικών πράξεων (άρθρο 8 παράγραφος 1 του ΕΚΣ)—, στην ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου αναγράφεται κάτω από το σχετικό σημείο η φράση «δημόσια σύσκεψη». Εναπόκειται στην Προεδρία να επισημαίνει ποιες νέες προτάσεις είναι σημαντικές (το Συμβούλιο ή η EMA μπορούν να αποφασίσουν άλλως με απλή πλειοψηφία). Ομοίως, η Προεδρία μπορεί να αποφασίσει, κατά περίπτωση, ότι οι προσεχείς συσκέψεις του Συμβουλίου σχετικά με τις εν λόγω προτάσεις θα πρέπει να είναι ανοικτές στο κοινό (το Συμβούλιο ή η EMA μπορούν να αποφασίσουν άλλως με απλή πλειοψηφία) (άρθρο 8 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο). Στην προσωρινή ημερήσια διάταξη πρέπει να αναφέρεται σαφώς το άρθρο και η παράγραφος του ΕΚΣ που εφαρμόζεται στη συγκεκριμένη περίπτωση (για τις περιπτώσεις που καλύπτονται από κάθε παράγραφο, βλ. κεφάλαιο II, σημείο 6.Α) και να δηλώνεται, αν προκύπτει, ότι η δημόσια σύσκεψη προτάθηκε από την Προεδρία. Επομένως, όσον αφορά τις δημόσιες συσκέψεις, στην ημερήσια διάταξη χρησιμοποιούνται, αντιστοίχως, οι ακόλουθες διατυπώσεις:

- «Δημόσια σύσκεψη σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο»,
- «Δημόσια σύσκεψη σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο (πρόταση της Προεδρίας)».

Στις περιπτώσεις που το Συμβούλιο διεξάγει δημόσιες συζητήσεις σχετικά με ειδικά θέματα (άρθρο 8 παράγραφος 2 του ΕΚΣ) ή για προγράμματα και προτεραιότητες (άρθρο 8 παράγραφος 3 του ΕΚΣ), τα σχετικά σημεία εγγράφονται στην ημερήσια διάταξη κάτω από τη φράση: «Δημόσια συζήτηση». Οι συζητήσεις σχετικά με σημεία που εμπίπτουν στο άρθρο 8 παράγραφος 3 του ΕΚΣ πρέπει να είναι ανοικτές στο κοινό. Στην ημερήσια διάταξη πρέπει να αναγράφεται το άρθρο, συμπεριλαμβανομένης της παραγράφου (βλ. κεφάλαιο II, σημείο 6.Α), στο οποίο εμπίπτει η συγκεκριμένη περίπτωση και, κατά περίπτωση, να αναφέρεται η πρόταση επί της οποίας θα διεξαχθεί η δημόσια συζήτηση. Στην ημερήσια διάταξη χρησιμοποιούνται, αντιστοίχως, οι ακόλουθες διατυπώσεις:

- «Δημόσια συζήτηση σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2 (πρόταση της Προεδρίας)»,
- «Δημόσια συζήτηση σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2 (πρόταση της Επιτροπής)»,

- «Δημόσια συζήτηση σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2 (πρόταση της ΧΧ αντιπροσωπείας)»,
- «Δημόσια συζήτηση σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 3».

4. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΑΠΟΡΡΗΤΟ (ΑΡΘΡΑ 5 ΚΑΙ 6 ΤΟΥ ΕΚΣ)

A — Συμμετοχή στις συνόδους του Συμβουλίου

Η «συμμετοχή», υπό την έννοια της λήψης, της διαμόρφωσης ή του επηρεασμού αποφάσεων, απορρέει από την ιδιότητα του μέλους του Συμβουλίου, όπως ορίζεται στο άρθρο 16 παράγραφος 2 της ΣΕΕ: «Το Συμβούλιο απαρτίζεται από έναν αντιπρόσωπο κάθε κράτους μέλους σε υπουργικό επίπεδο». Στο Συμβούλιο έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν μόνο αντιπρόσωποι των κρατών μελών —οι οποίοι, κατά κανόνα, είναι υπήκοοι των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ. κεφάλαιο Ι, σημείο 2.Δ). Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται η αυτονομία λήψης αποφάσεων του Συμβουλίου.

Ομοίως, το άρθρο 5 προβλέπει ότι, εκτός και αν αφορούν σύσκεψη ή ψηφοφορία επί νομοθετικών πράξεων, οι σύνοδοι του Συμβουλίου δεν πρέπει να είναι δημόσιες. Το άρθρο 6 παράγραφος 1 προβλέπει ότι: «Υπό την επιφύλαξη των άρθρων 7, 8, και 9 και των διατάξεων σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα, οι συσκέψεις του Συμβουλίου καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο [...]».

Οι εξαιρέσεις στον κανόνα ότι μόνον οι αντιπρόσωποι των κυβερνήσεων των κρατών μελών μπορούν να συμμετέχουν στις συνόδους του Συμβουλίου προβλέπονται είτε ρητώς στις Συνθήκες⁴⁵ είτε απορρέουν εμμέσως, πλην όμως κατά λογική αναγκαιότητα, είτε από τον ρόλο που αναθέτουν οι Συνθήκες σε ένα θεσμικό όργανο της Ένωσης⁴⁶ είτε από την υπογραφή, εκ μέρους ενός κράτους, Συνθήκης προσχώρησης στην ΕΕ⁴⁷.

⁴⁵ Για παράδειγμα, η συμμετοχή του προέδρου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, που προβλέπεται στο άρθρο 284 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, σύμφωνα με το οποίο «ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας καλείται να συμμετέχει στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου όταν εξετάζονται θέματα σχετικά με τους στόχους και τα καθήκοντα του ΕΣΚΤ».

⁴⁶ Η Επιτροπή, ασκώντας το δικαίωμα πρωτοβουλίας που της αναθέτει η Συνθήκη, υποβάλλει στο Συμβούλιο προτάσεις ή άλλα σχέδια πράξεων, τα οποία πρέπει να είναι σε θέση να εξηγήσει, να υποστηρίξει ή να τροποποιήσει. Ως εκ τούτου, καλείται τακτικά «να συμμετέχει στις συνόδους του Συμβουλίου» (άρθρο 5 παράγραφος 2 του ΕΚΣ). Το ίδιο ισχύει και για την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, στις περιπτώσεις που ασκεί το δικαίωμα πρωτοβουλίας που διαθέτει (άρθρο 5 παράγραφος 2 του ΕΚΣ).

⁴⁷ Η συμμετοχή αντιπροσώπων κρατών που προσχωρούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ως παρατηρητών με δικαίωμα λόγου κατόπιν της υπογραφής της Συνθήκης προσχώρησης και πριν από τη θέση της σε ισχύ, αιτιολογείται από το γεγονός ότι τα εν λόγω κράτη, μέσω της υπογραφής της Συνθήκης προσχώρησης, έχουν αποδεχτεί το κεκτημένο της Ένωσης στο σύνολό του, ακόμα και το παραχθέν μετά τις διαπραγματεύσεις. Ωστόσο, μετά την υπογραφή της Συνθήκης προσχώρησης, οι διατάξεις του κεκτημένου δεσμεύουν τα κράτη που προσχωρούν παρόλο που αυτά δεν διαθέτουν νομικά τη δυνατότητα να συμμετέχουν στη θέσπισή τους.

Ο ίδιος κανόνας ισχύει και για τις προπαρασκευαστικές εργασίες των συνόδων του Συμβουλίου, ήτοι για όλα τα προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου (ΕΜΑ, επιτροπές και ομάδες). Ωστόσο, οι νομοθετικές εργασίες στα προπαρασκευαστικά όργανα δεν είναι ανοικτές στο κοινό.

Στην πράξη, η Επιτροπή είναι ουσιαστικά πάντοτε παρούσα και συμμετέχει στις συνόδους του Συμβουλίου και στις συνεδριάσεις των προπαρασκευαστικών οργάνων του Συμβουλίου σε όλα τα επίπεδα και σε όλους τους τομείς δράσης (άρθρο 5 παράγραφος 2 του ΕΚΣ), ακόμη και όταν για την πράξη που πρόκειται να εκδώσει το Συμβούλιο δεν απαιτείται πρόταση της Επιτροπής. Η συμμετοχή της Επιτροπής στις εργασίες του Συμβουλίου διευκολύνεται από το γεγονός ότι λαμβάνει τακτικά, σε ισότιμη βάση με τις μόνιμες αντιπροσωπείες, τα έγγραφα που προέρχονται από τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα καλείται να συμμετέχει στις συνόδους του Συμβουλίου στις περιπτώσεις όπου ασκεί το δικαίωμα πρωτοβουλίας που διαθέτει. Το Συμβούλιο σπάνια αποφασίζει να συσχεφθεί χωρίς την παρουσία της Επιτροπής. Ωστόσο, μια τέτοια απόφαση θα μπορούσε να ληφθεί, για παράδειγμα, στις περιπτώσεις που το Συμβούλιο συσκέπτεται επί εσωτερικών θεμάτων του Συμβουλίου (διορισμός υπαλλήλων, υποθέσεις ενώπιον του Δικαστηρίου κ.ά.). Στις περιπτώσεις αυτές, το Συμβούλιο (ή το αντίστοιχο προπαρασκευαστικό όργανο) αποφασίζει με απλή πλειοψηφία (άρθρο 5 παράγραφος 2 του ΕΚΣ).

Αντιπρόσωποι από άλλα όργανα ή οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης καλούνται ενίοτε να παραστούν στις εργασίες του Συμβουλίου⁴⁸, ανάλογα με το θέμα που συζητείται και με το κατά πόσον θεωρείται σκόπιμο. Η απόφαση για ενδεχόμενη πρόσκληση λαμβάνεται από το Συμβούλιο εκ των προτέρων, με απλή πλειοψηφία.

B — Παρουσία στις συνόδους του Συμβουλίου

Η συμμετοχή στις συνόδους του Συμβουλίου δεν πρέπει να συγχέεται με την περιστασιακή παρουσία αντιπροσώπων τρίτων χωρών ή διεθνών οργανισμών, οι οποίοι καλούνται ενίοτε να παραστούν ως παρατηρητές σε ορισμένες συνόδους του Συμβουλίου ή συνεδριάσεις των προπαρασκευαστικών οργάνων του Συμβουλίου που αφορούν συγκεκριμένο σημείο.

Το άρθρο 6 παράγραφος 1 του ΕΚΣ προβλέπει ότι «[...] οι συσκέψεις του Συμβουλίου καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο, εκτός αν το Συμβούλιο αποφασίσει άλλως». Βάσει του άρθρου αυτού, το Συμβούλιο δύναται, όποτε το θεωρεί σκόπιμο, να αποφασίζει με απλή πλειοψηφία⁴⁹ να ανοίξει τις συσκέψεις του —ή να δημοσιοποιήσει το περιεχόμενό τους, μεταξύ άλλων με τη διαβίβαση εγγράφων⁵⁰— σε ορισμένα πρόσωπα (ή κατηγορίες προσώπων).

⁴⁸ Για παράδειγμα, αντιπρόσωποι του Δικαστηρίου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου καλούνται συνήθως να παραστούν σε συνόδους του Συμβουλίου όταν συζητούνται θέματα που σχετίζονται με αυτά τα θεσμικά όργανα· το ίδιο ισχύει και για την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕΠ).

⁴⁹ Αν η πρόσκληση σε τρίτο μέρος αποτελεί πολιτική απόφαση με αντίκτυπο στην ΚΕΠΠΑ, η απόφαση πρέπει να λαμβάνεται ομόφωνα.

⁵⁰ Ένα παράδειγμα της διαβίβασης εγγράφων προβλέπεται ρητά στο άρθρο 6 παράγραφος 2 του ΕΚΣ: «Το Συμβούλιο ή η ΕΜΑ μπορεί να επιτρέψει την προσκόμιση ενώπιον δικαστηρίου αντιγράφου ή αποσπάσματος εγγράφων του Συμβουλίου, τα οποία δεν έχουν ακόμα δημοσιοποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα».

Η παρουσία παρατηρητών πρέπει να εγκρίνεται από το Συμβούλιο για συγκεκριμένο σημείο της ημερήσιας διάταξης. Στην περίπτωση αυτή η Προεδρία οφείλει να ενημερώσει εκ των προτέρων τα μέλη του Συμβουλίου σχετικά. Σε ό,τι αφορά το εν λόγω σημείο, το Συμβούλιο (ή το σχετικό προπαρασκευαστικό όργανο) αποφασίζει σιωπηρά, με απλή πλειοψηφία, να μην τηρήσει το επαγγελματικό απόρρητο που προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1. Ο παρατηρητής πρέπει να εγκαταλείψει την αίθουσα μόλις ολοκληρωθούν οι συζητήσεις για το εν λόγω σημείο ή όταν του το ζητήσει η Προεδρία. Ο παρατηρητής από τρίτο μέρος μπορεί να κληθεί από την Προεδρία του Συμβουλίου να εκφράσει τις απόψεις του ή να ενημερώσει το Συμβούλιο σχετικά με το συγκεκριμένο ζήτημα.

Από νομικής άποψης, το τρίτο μέρος δεν συμμετέχει στις συσκέψεις που οδηγούν στη λήψη απόφασης από το Συμβούλιο, αλλά απλώς παρέχει πληροφορίες τις οποίες το Συμβούλιο μπορεί να χρησιμοποιήσει πριν λάβει την απόφασή του.

Οι ίδιοι κανόνες ισχύουν και για τις συνεδριάσεις των προπαρασκευαστικών οργάνων του Συμβουλίου. Η Προεδρία είναι υπεύθυνη για τη διοργάνωση των εργασιών ώστε να διατηρείται η αυτονομία λήψης αποφάσεων του Συμβουλίου.

5. ΠΡΑΚΤΙΚΑ (ΑΡΘΡΟ 13 ΤΟΥ ΕΚΣ)

A — Δομή και περιεχόμενο των πρακτικών

Το άρθρο 13 του ΕΚΣ προβλέπει την τήρηση πρακτικών για κάθε σύνοδο του Συμβουλίου. Τα πρακτικά είναι ένα έγγραφο το οποίο συνοψίζει τις αποφάσεις που ελήφθησαν και ενίοτε το περιεχόμενο των συζητήσεων που διεξήχθησαν κατά τη σχετική σύνοδο⁵¹. Τα πρακτικά αυτά αποτελούν αποδεικτικά έγγραφα των εργασιών τις οποίες περιγράφουν και της συμμόρφωσης με τους διαδικαστικούς κανόνες που διέπουν την έκδοση μιας πράξης.

Τα πρακτικά περιλαμβάνουν, κατά γενικό κανόνα, τρία στοιχεία για κάθε σημείο της ημερήσιας διάταξης:

- μνεία των εγγράφων που υποβλήθηκαν στο Συμβούλιο,
- τις αποφάσεις που έλαβε ή τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξε το Συμβούλιο,
- τις δηλώσεις στις οποίες προέβη το Συμβούλιο από μόνο του, τις δηλώσεις στις οποίες προέβη από κοινού το Συμβούλιο με την Επιτροπή, καθώς και τις δηλώσεις την καταχώριση των οποίων ζήτησε ένα μέλος του Συμβουλίου ή η Επιτροπή.

Όσον αφορά τη μνεία των εγγράφων, όλα τα έγγραφα που υποβάλλονται στο Συμβούλιο είναι αριθμημένα και φέρουν προς αναγνώρισή τους έναν αριθμό εγγράφου.

Όσον αφορά τις αποφάσεις που ελήφθησαν ή τα συμπεράσματα που εγκρίθηκαν, στην πράξη τα πρακτικά του Συμβουλίου τείνουν προς μια πολύ σύντομη περιγραφή των αποφάσεων που ελήφθησαν. Πράγματι, το περιεχόμενο των συζητήσεων του Συμβουλίου αποτυπώνεται πληρέστερα στα ανακοινωθέντα τύπου που καταρτίζει η Γενική Γραμματεία ύστερα από κάθε σύνοδο του

⁵¹ Η Γενική Γραμματεία εκπονεί επίσης συνοπτικά πρακτικά των συνεδριάσεων της EMA.

Συμβουλίου, παρά στα πρακτικά της συνόδου. Τα ανακοινωθέντα τύπου συντάσσονται από τη Γενική Γραμματεία υπ' ευθύνη της.

Οι δηλώσεις που καταχωρίζονται στα πρακτικά αποτυπώνουν τις απόψεις των συντακτών τους. Δεν μπορούν να περιορίζουν με κανέναν τρόπο το πεδίο εφαρμογής ή τα αποτελέσματα της νομικής πράξης, τα οποία μπορούν να προσδιοριστούν μόνο από το περιεχόμενο της ίδιας της πράξης⁵². Οι δηλώσεις που καταχωρίζονται στα πρακτικά μπορούν να χρησιμεύσουν μόνο ως επιβεβαίωση μιας ερμηνείας που βασίζεται στη διατύπωση της ίδιας της πράξης. Συνεπώς, μια δήλωση δεν μπορεί να αποτελέσει βάση για την ερμηνεία μιας διάταξης μιας πράξης παράγωγου δικαίου αν το περιεχόμενο της δήλωσης δεν εκφράζεται στο κείμενο της σχετικής διάταξης⁵³.

Για λόγους ασφάλειας δικαίου και εύλογων προσδοκιών, το Συμβούλιο δεν πρέπει να προβαίνει σε δηλώσεις που αντιφάσκουν προς τις νομικές διατάξεις, προσθέτουν στοιχεία σε αυτές ή τους δίνουν συγκεκριμένη ερμηνεία. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο έχει αναγνωρίσει ότι «η έκδοση επομένως δηλώσεων ερμηνευτικών των νομοθετημάτων θα πρέπει να αποφεύγεται κατά το δυνατόν, το δε περιεχόμενο ενδεχομένων δηλώσεων θα πρέπει, κατά περίπτωση, να ενσωματώνεται στο κείμενο της πράξης»⁵⁴.

Οι δηλώσεις του Συμβουλίου δεν αποτελούν μέρος της ίδιας της νομικής πράξης. Ως εκ τούτου, δεν ακολουθούν τους διαδικαστικούς κανόνες που ορίζουν οι Συνθήκες για την έκδοση τέτοιων πράξεων. Η Επιτροπή δεν χρειάζεται να συμφωνεί με το περιεχόμενό τους και δεν είναι απαραίτητο να ζητείται η γνώμη του Κοινοβουλίου. Οι δηλώσεις δεν μπορούν να έχουν κανονιστική ισχύ: για παράδειγμα, δεν μπορούν να υποχρεώνουν την Επιτροπή να ενεργήσει με συγκεκριμένο τρόπο, αφού η Επιτροπή δεσμεύεται να τηρεί τους κανόνες που απορρέουν από την ίδια τη νομοθετική πράξη.

⁵² Στην απόφασή του της 15ης Απριλίου 1986 το Δικαστήριο δήλωσε τα εξής: «Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου γίνεται δεκτό ότι το αντικειμενικό περιεχόμενο των κανόνων του κοινοτικού δικαίου μπορεί να προκύψει μόνο από τους ίδιους τους κανόνες αυτούς, λαμβανομένου υπόψη και του πλαισίου στο οποίο εντάσσονται. Δεν μπορεί επομένως το περιεχόμενό τους να επηρεαστεί από μια τέτοια δήλωση» [αναφέρεται στο σημείο 16: «δήλωση που είχε καταχωρηθεί στα πρακτικά του Συμβουλίου»]. Υπόθεση C-237/84, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1986, σ. 01247, σκέψη 17. Πρβλ. επίσης την απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Δεκεμβρίου 1991 στην υπόθεση C-306/89, Επιτροπή κατά Ελλάδος, Συλλογή 1991, σ. I-05863, σκέψη 8.

⁵³ Αποφάσεις του Δικαστηρίου της 26ης Φεβρουαρίου 1991 στην υπόθεση C-292/89, Antonissen, Συλλογή 1991, σ. I-00745, σκέψη 18· της 8ης Ιουνίου 2000 στην υπόθεση C-375/98, Epsom Europe, Συλλογή 2000, σ. I-04243, σκέψη 26· της 10ης Ιανουαρίου 2006 στην υπόθεση C-402/03, Skov Æg κατά Bilka Lavprisvarehus A/S και Bilka Lavprisvarehus A/S κατά Jette Mikkelsen και Michael Due Nielsen, Συλλογή 2006, σ. I-00199, σκέψη 42· της 27ης Φεβρουαρίου 2007 στην υπόθεση C-354/04 P, Gestoras Pro Amnistia κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2007, σ. I-01579, σκέψη 60· της 27ης Φεβρουαρίου 2007 στην υπόθεση C-355/04 P, Segi κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2007, σ. I-01657, σκέψη 60.

⁵⁴ Δήλωση του Συμβουλίου κατά την έκδοση της διοργανικής συμφωνίας της 22ας Δεκεμβρίου 1998 για τις κοινές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την ποιότητα της διατύπωσης της κοινοτικής νομοθεσίας (EE C 73 της 17.3.1999, σ. 1). Πρβλ. επίσης τη δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που περιέχεται στη συμφωνία αυτή.

Σε ό,τι αφορά τις διαδικασίες για την έκδοση, οι δηλώσεις του Συμβουλίου προς καταχώριση στα πρακτικά, το περιεχόμενο των οποίων συνδέεται άμεσα με μια νομοθετική πράξη, πρέπει να εγκρίνονται σύμφωνα με την ίδια μέθοδο ψηφοφορίας που ακολουθήθηκε για την ίδια τη νομοθετική πράξη. Από την άλλη, οι δηλώσεις με εγγενές περιεχόμενο που δεν συνδέεται άμεσα με την έκδοση μιας νομοθετικής πράξης από το Συμβούλιο αποτελούν πολιτικές θέσεις του Συμβουλίου και πρέπει, συνεπώς, να εγκρίνονται με συναίνεση.

B — Έγκριση των πρακτικών

Το σχέδιο πρακτικών εκπονείται από τη Γενική Γραμματεία μέσα σε 15 ημέρες από τη σύνοδο του Συμβουλίου και υποβάλλεται προς έγκριση από το Συμβούλιο ή, στις περισσότερες περιπτώσεις, την ΕΜΑ [άρθρα 13 παράγραφος 2 και 19 παράγραφος 7 στοιχείο στ) του ΕΚΣ].

Προτού εγκριθούν τα πρακτικά, οποιοδήποτε μέλος του Συμβουλίου ή η Επιτροπή δύναται να ζητεί τη λεπτομερέστερη ανάπτυξη κάποιου σημείου της ημερήσιας διάταξης στα πρακτικά. Δήλωση μέλους του Συμβουλίου ή της Επιτροπής που δεν έγινε προφορικά ή δεν γνωστοποιήθηκε σε όλους τους συμμετέχοντες πριν από τη σύνοδο ή στη διάρκεια της εν λόγω συνόδου δεν μπορεί να καταχωριστεί στα πρακτικά. Όταν εγκριθούν, τα πρακτικά υπογράφονται από τον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου, ο οποίος μπορεί να αναθέσει την υπογραφή τους στους γενικούς διευθυντές της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου.

Αφού εγκριθούν, η προσθήκη στα πρακτικά που αφορά το μέρος των «Νομοθετικών διαβουλεύσεων» των συνόδων του Συμβουλίου διαβιβάζεται απευθείας στα εθνικά κοινοβούλια και στις κυβερνήσεις των κρατών μελών ταυτοχρόνως.

6. ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ (ΑΡΘΡΑ 5 ΕΩΣ 10 ΤΟΥ ΕΚΣ)

Η λήψη αποφάσεων όσο το δυνατόν πιο ανοικτά, αρχή που ορίζεται στο άρθρο 1 της ΣΕΕ, αποτυπώνεται στις δραστηριότητες του Συμβουλίου. Η αρχή αυτή, που τώρα αναφέρεται ρητά στις Συνθήκες, είναι ότι «το Συμβούλιο συνέρχεται δημοσίως όταν συσκέπτεται και ψηφίζει επί σχεδίου νομοθετικής πράξης» (άρθρο 16 παράγραφος 8 της ΣΕΕ)⁵⁵. Ως εκ τούτου, η διάταξη του ΕΚΣ που ορίζει ότι «οι σύνοδοι του Συμβουλίου δεν είναι δημόσιες» (άρθρο 5 παράγραφος 1 του ΕΚΣ) ισχύει μόνον όταν το Συμβούλιο δεν συσκέπτεται και δεν ψηφίζει επί σχεδίων νομοθετικών πράξεων. Το ίδιο ισχύει για τη διάταξη που ορίζει ότι «οι συσκέψεις του Συμβουλίου καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο» (άρθρο 6 παράγραφος 1 του ΕΚΣ), η αυστηρότητα της οποίας μετριάζεται με τις διατάξεις που αφορούν τη διεξαγωγή των νομοθετικών διαβουλεύσεων, των δημόσιων συσκέψεων και των συζητήσεων (Α), τη δημοσιότητα των ημερήσιων διατάξεων (Β), τη δημοσιοποίηση των ψηφοφοριών και των δηλώσεων που καταχωρίζονται στα πρακτικά του Συμβουλίου (Γ) και την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Συμβουλίου (Δ).

⁵⁵ Βλ. επίσης το άρθρο 15 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, όπου ορίζεται το εξής: «Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συνεδριάζει δημόσια, καθώς και το Συμβούλιο όταν συσκέπτεται και ψηφίζει επί σχεδίου νομοθετικής πράξης».

A — Νομοθετικές διαβουλεύσεις, δημόσιες συσκέψεις και συζητήσεις

Όταν το Συμβούλιο συσκέπτεται και ψηφίζει επί σχεδίων νομοθετικών πράξεων, οι εν λόγω συσκέψεις είναι ανοικτές στο κοινό. Πρόκειται για υποχρέωση βάσει των Συνθηκών και δεν μπορεί να γίνει καμία παρέκκλιση (άρθρο 16 παράγραφος 8 της ΣΕΕ και άρθρο 7 του ΕΚΣ). Επιπλέον, το άρθρο 8 του ΕΚΣ προσδιορίζει σε ποιες περιπτώσεις και υπό ποιες προϋποθέσεις το Συμβούλιο ανοίγει στο κοινό τις συσκέψεις του με αντικείμενο μη νομοθετικές πράξεις και τις περιπτώσεις στις οποίες το Συμβούλιο πραγματοποιεί δημόσιες συζητήσεις.

α) Νομοθετικές διαβουλεύσεις (νομοθετικές πράξεις — άρθρο 7 του ΕΚΣ)

Ο κανόνας είναι ότι οι σύνοδοι του Συμβουλίου είναι δημόσιες όταν αφορούν σχέδια νομοθετικών πράξεων. Ολόκληρη η σύσκεψη (συμπεριλαμβανομένης της τελικής ψηφοφορίας) πρέπει συνεπώς να είναι δημόσια όταν αφορά νομοθετικές πράξεις. Μάλιστα οι ημερήσιες διατάξεις του Συμβουλίου οργανώνονται με τρόπο ώστε να προσδιορίζονται, στο μέρος με τον τίτλο «Νομοθετικές διαβουλεύσεις», τα εν λόγω νομοθετικά σημεία (σημεία «Α», σημεία «Β» ή σημεία «Διάφορα») που πρέπει να εγκριθούν, να συζητηθούν ή να δημοσιοποιηθούν.

Όλα τα έγγραφα που υποβάλλονται στο Συμβούλιο τα οποία απαριθμούνται στο μέρος «Νομοθετικές διαβουλεύσεις» της ημερήσιας διάταξης δημοσιοποιούνται (άρθρο 7 παράγραφος 2 του ΕΚΣ).

β) Δημόσιες συσκέψεις (μη νομοθετικές πράξεις — άρθρο 8 του ΕΚΣ)

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του ΕΚΣ, η πρώτη σύσκεψη του Συμβουλίου με θέμα σημαντικές νέες μη νομοθετικές προτάσεις είναι ανοικτή στο κοινό όταν οι προτάσεις περιλαμβάνουν νομικά δεσμευτικούς κανόνες για τα κράτη μέλη ή εντός αυτών. Πρέπει να γίνει διάκριση ανάμεσα σε νομικά δεσμευτικούς κανόνες που εγκρίνονται μέσω κανονισμών, οδηγιών ή αποφάσεων βάσει της Συνθήκης, οι οποίοι πρέπει ή μπορούν να δημοσιοποιηθούν, και μέτρα εσωτερικής φύσης, διοικητικές ή δημοσιονομικές πράξεις, πράξεις που αφορούν τις διοργανικές ή διεθνείς σχέσεις ή μη δεσμευτικές πράξεις, που δεν δημοσιοποιούνται.

Εναπόκειται στην Προεδρία να προσδιορίσει ποιες νέες προτάσεις είναι σημαντικές, αλλά το Συμβούλιο ή η EMA μπορούν να αποφασίσουν ρητά άλλως με απλή πλειοψηφία. Επιπλέον η Προεδρία μπορεί να αποφασίσει, κατά περίπτωση, ότι οι επόμενες συσκέψεις του Συμβουλίου με αντικείμενο μια από τις μη νομοθετικές προτάσεις που αναφέρονται πιο πάνω πρέπει επίσης να είναι ανοικτές στο κοινό. Και στην περίπτωση αυτή το Συμβούλιο ή η EMA δύναται να αποφασίσει διαφορετικά με απλή πλειοψηφία.

Τα εν λόγω σημεία πρέπει να εγγράφονται στο μέρος «Μη νομοθετικές δραστηριότητες» της ημερήσιας διάταξης του Συμβουλίου μαζί με τη ρητή ένδειξη «Δημόσια σύσκεψη» [άρθρο 8 παράγραφος 4 στοιχείο α) του ΕΚΣ].

γ) Δημόσιες συζητήσεις

Δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφοι 2 και 3 του ΕΚΣ, το Συμβούλιο πραγματοποιεί δημόσιες συζητήσεις για συγκεκριμένα ζητήματα καθώς και δημόσιες συζητήσεις για προγράμματα και προτεραιότητες.

ι) Δημόσιες συζητήσεις για συγκεκριμένα ζητήματα

Με απόφαση που λαμβάνει το Συμβούλιο ή η EMA, με ειδική πλειοψηφία, το Συμβούλιο διεξάγει δημόσιες συζητήσεις για σημαντικά θέματα που άπτονται

των συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των πολιτών της (άρθρο 8 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο του ΕΚΣ). Εναπόκειται στην Προεδρία, οποιοδήποτε μέλος του Συμβουλίου ή την Επιτροπή να προτείνουν θέματα ή συγκεκριμένα ζητήματα για τέτοιου είδους συζητήσεις (για παράδειγμα, το κοινοτικό πλαίσιο για τις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης).

ii) Δημόσιες συζητήσεις με θέμα προγράμματα και προτεραιότητες

Το Συμβούλιο πρέπει να διεξαγάγει δημόσια τις ακόλουθες συζητήσεις προσανατολισμού (άρθρο 8 παράγραφος 3 του ΕΚΣ):

- συζητήσεις του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων σχετικά με το 18μηνο πρόγραμμα του Συμβουλίου,
- συζητήσεις προσανατολισμού άλλων συνθέσεων του Συμβουλίου με θέμα τις προτεραιότητές τους,
- παρουσίαση από την Επιτροπή του πενταετούς της προγράμματος, του ετήσιου προγράμματος εργασιών της και της ετήσιας πολιτικής στρατηγικής της, καθώς και συναφείς συζητήσεις στο Συμβούλιο.

δ) Τρόπος ανοίγματος των νομοθετικών διαβουλεύσεων, των δημόσιων συσκέψεων και των δημόσιων συζητήσεων στο κοινό (άρθρο 7 παράγραφος 3 και τελευταίο εδάφιο του άρθρου 8 παράγραφος 4 του ΕΚΣ)

Οι νομοθετικές διαβουλεύσεις, οι δημόσιες συσκέψεις και οι δημόσιες συζητήσεις του Συμβουλίου δημοσιοποιούνται με τον ακόλουθο τρόπο: Οι σύνοδοι του Συμβουλίου μεταδίδονται με οπτικοακουστικά μέσα, κυρίως σε αίθουσα ακρόασης και μέσω οπτικοακουστικής μετάδοσης σε όλες τις επίσημες γλώσσες των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με βίντεο συνεχούς ροής (video-streaming). Η μαγνητοσκοπημένη μορφή μιας τέτοιας συνόδου του Συμβουλίου παραμένει διαθέσιμη επί έναν τουλάχιστον μήνα στον δικτυακό τόπο του Συμβουλίου (www.consilium.europa.eu).

Όπου συντρέχει περίπτωση, το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας γνωστοποιείται με οπτικά μέσα.

Η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου ενημερώνει το κοινό εκ των προτέρων σχετικά με τις ημερομηνίες και τον κατά προσέγγιση χρόνο μετάδοσης αυτού του οπτικοακουστικού υλικού.

Β — Δημοσιοποίηση των ημερήσιων διατάξεων

Οι συγκεκριμένες διατάξεις σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Συμβουλίου που παρατίθενται στο παράρτημα II του ΕΚΣ ορίζουν ότι «η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου δημοσιοποιεί τις ημερήσιες διατάξεις των συνόδων του Συμβουλίου ευθύς ως κυκλοφορήσουν» [άρθρο 11 παράγραφος 3 στοιχείο β) του παραρτήματος II του ΕΚΣ]. Το ίδιο ισχύει και για τις ημερήσιες διατάξεις συνεδριάσεων των προπαρασκευαστικών οργάνων του Συμβουλίου, υπό τον όρο ότι δεν καλύπτονται από τις εξαιρέσεις που ορίζονται στο άρθρο 4

του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001⁵⁶. Συνεπώς, ο κανόνας περί πρόσβασης του κοινού δεν αφορά την επιτροπή πολιτικής και ασφάλειας, τη στρατιωτική επιτροπή, την ομάδα της στρατιωτικής επιτροπής, την πολιτικοστρατιωτική ομάδα, την επιτροπή ασφάλειας και τις ομάδες «τρομοκρατία» (εσωτερικές και διεθνείς πτυχές). Η προσωρινή ημερήσια διάταξη καθίσταται διαθέσιμη πριν από τη συνεδρίαση και ενημερώνεται σε περίπτωση που γίνουν αλλαγές. Από την 1η Ιανουαρίου 2000 ο κατάλογος των προσωρινών ημερήσιων διατάξεων είναι διαθέσιμος στο κοινό μέσω του διαδικτύου (www.consilium.europa.eu).

Γ — Δημοσιοποίηση των ψηφοφοριών, των αιτιολογήσεων ψήφου, των δηλώσεων που καταχωρίζονται στα πρακτικά, και των πρακτικών (άρθρα 7 και 9 του ΕΚΣ)

Το άρθρο 7 πραγματεύεται τη δημοσιότητα της νομοθετικής διαδικασίας. Προσδιορίζει σε ποιες περιπτώσεις και υπό ποιες προϋποθέσεις τα αποτελέσματα των ψηφοφοριών και οι αιτιολογήσεις ψήφου των μελών του Συμβουλίου ή των εκπροσώπων τους στην επιτροπή συνδιαλλαγής, καθώς και ποιες δηλώσεις που καταχωρίζονται στα πρακτικά και ποια σημεία των εν λόγω πρακτικών που σχετίζονται με τη συνεδρίαση της επιτροπής συνδιαλλαγής⁵⁷ δημοσιοποιούνται (άρθρο 7 παράγραφος 4).

Το άρθρο 9 πραγματεύεται τη δημοσιότητα σε άλλες περιπτώσεις. Προσδιορίζει σε ποιες περιπτώσεις και υπό ποιες προϋποθέσεις τα αποτελέσματα των ψηφοφοριών και οι αιτιολογήσεις ψήφου των μελών του Συμβουλίου, καθώς και ποιες δηλώσεις που καταχωρίζονται στα πρακτικά και ποια σημεία των εν λόγω πρακτικών που αφορούν τις σχετικές πράξεις⁵⁸ δημοσιοποιούνται.

Οι «ψηφοφορίες» περιλαμβάνουν αποφάσεις που λαμβάνονται με ομοφωνία (δεν συμπεριλαμβάνονται όσες λαμβάνονται με κοινή συμφωνία) και αποφάσεις που λαμβάνονται με ειδική πλειοψηφία ή απλή πλειοψηφία. Εκτός των περιπτώσεων στις οποίες οι συσκέψεις του Συμβουλίου είναι ανοικτές στο κοινό δυνάμει των άρθρων 7 και 8 του ΕΚΣ, δημοσιοποιούνται οι τυπικές ψηφοφορίες, δηλαδή τα αποτελέσματα των ψηφοφοριών (ποιος ψήφισε τι): πρόκειται δηλαδή για τις ψηφοφορίες με τις οποίες το Συμβούλιο εκδίδει μια πράξη ή εγκρίνει τη θέση του δυνάμει της εξουσίας λήψης αποφάσεων που του ανατίθεται από τις Συνθήκες ή από πράξη που βασίζεται σε αυτές. Επομένως, τα αποτελέσματα των ψηφοφοριών κανονικά δεν δημοσιοποιούνται όταν το Συμβούλιο προχωρά σε «ενδεικτική» ψηφοφορία ή όταν τα αποτελέσματα των ψηφοφοριών αποτελούν μέρος της προπαρασκευαστικής φάσης της διαδικασίας λήψης αποφάσεων (όταν, για παράδειγμα, αφορούν την εξουσιοδότηση της Επιτροπής να ξεκινήσει διαπραγματεύσεις με σκοπό τη σύναψη διεθνούς συμφωνίας και οδηγίες με τον ίδιο σκοπό) (άρθρο 9 παράγραφος 3 του ΕΚΣ).

Η αρχή της δημοσιοποίησης των αποτελεσμάτων των ψηφοφοριών ισχύει, φυσικά, για αποφάσεις που λαμβάνονται τόσο ως σημεία «Α» όσο και ως σημεία «Β».

⁵⁶ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ L 145 της 31.5.2001, σ. 43).

⁵⁷ Για τις «δηλώσεις που καταχωρίζονται στα πρακτικά» και τα «πρακτικά», βλ. κεφάλαιο II, σημείο 5.

⁵⁸ Στο ίδιο.

Η «αιτιολόγηση ψήφου» είναι μια σύντομη δήλωση με την οποία εξηγούνται οι συγκεκριμένοι λόγοι που οδήγησαν ένα μέλος του Συμβουλίου να ψηφίσει με τον τρόπο που ψηφίσει (υπέρ, κατά ή αποχή): πρέπει να προσθέτει κάτι στους λόγους που παρατίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις της σχετικής πράξης ή, στην περίπτωση αρνητικής ψήφου, δεν πρέπει απλώς να προχωρά στην απόρριψη των λόγων αυτών αλλά πρέπει να δίνει περισσότερες εξηγήσεις.

Σε ό,τι αφορά τη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των ψηφοφοριών, τις αιτιολογήσεις ψήφου από τα μέλη του Συμβουλίου, τις δηλώσεις που καταχωρίζονται στα πρακτικά και τα σημεία των πρακτικών που αφορούν τις σχετικές πράξεις, πρέπει να γίνεται διάκριση ανάμεσα στις περιπτώσεις που δημοσιοποιούνται αυτομάτως και στις περιπτώσεις που δημοσιοποιούνται με απόφαση του Συμβουλίου ή της ΕΜΑ.

α) Αυτόματη δημοσιοποίηση

Τα αποτελέσματα των ψηφοφοριών, οι αιτιολογήσεις ψήφου των μελών του Συμβουλίου, οι δηλώσεις που καταχωρίζονται στα πρακτικά και τα σημεία των πρακτικών που αφορούν τις σχετικές πράξεις δημοσιοποιούνται αυτόματα όταν:

- το Συμβούλιο συσκέπτεται και ψηφίζει επί νομοθετικών πράξεων,
- το Συμβούλιο συσκέπτεται για ορισμένες μη νομοθετικές πράξεις που είναι ανοιχτές στο κοινό (άρθρο 8 παράγραφος 1 του ΕΚΣ),
- συνεδριάζει η επιτροπή συνδιαλλαγής που συγκροτείται δυνάμει του άρθρου 294 της ΣΛΕΕ. Στις περιπτώσεις όπου μέλη του Συμβουλίου εκπροσωπούνται στην επιτροπή συνδιαλλαγής, τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας των αντιπροσώπων τους και οι σχετικές αιτιολογήσεις δημοσιοποιούνται.

Στις παραπάνω περιπτώσεις, τα αποτελέσματα των ψηφοφοριών, οι αιτιολογήσεις ψήφου των μελών του Συμβουλίου, οι δηλώσεις που καταχωρίζονται στα πρακτικά και τα σημεία των πρακτικών που αφορούν τις σχετικές πράξεις δημοσιοποιούνται και το Συμβούλιο δεν μπορεί να αποφασίσει διαφορετικά.

β) Δημοσιοποίηση με απόφαση του Συμβουλίου ή της ΕΜΑ

Τα αποτελέσματα των ψηφοφοριών δημοσιοποιούνται με απόφαση του Συμβουλίου ή της ΕΜΑ όταν το Συμβούλιο ενεργεί στο πλαίσιο του τίτλου V της ΣΕΕ (ΚΕΠΠΑ) και σε ορισμένες άλλες περιπτώσεις.

Όταν το Συμβούλιο ενεργεί στο πλαίσιο του τίτλου V της ΣΕΕ (ΚΕΠΠΑ), το Συμβούλιο ή η ΕΜΑ αποφασίζουν ομόφωνα ανταποκρινόμενα σε αίτημα μέλους του Συμβουλίου ή της ΕΜΑ, ενώ σε άλλες περιπτώσεις η απόφαση λαμβάνεται με απλή πλειοψηφία κατόπιν αιτήματος μέλους του Συμβουλίου ή της ΕΜΑ. Δεν είναι δυνατόν να ληφθεί γενική απόφαση κατά την έναρξη συνόδου του Συμβουλίου να δημοσιοποιηθούν τα αποτελέσματα των ψηφοφοριών. Η απόφαση μπορεί να λαμβάνεται μόνο κατά περίπτωση, ύστερα από κάθε ψηφοφορία. Ως εκ τούτου, ο πρόεδρος οφείλει να ρωτήσει τα μέλη του Συμβουλίου ύστερα από κάθε ψηφοφορία αν πρέπει να δημοσιοποιηθούν τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης ψηφοφορίας (στην πράξη αυτό περιλαμβάνεται στα σημειώματα σημείου «Α»).

Όταν τα αποτελέσματα των ψηφοφοριών δημοσιοποιούνται στις περιπτώσεις που παρατίθενται πιο πάνω, οι αιτιολογήσεις ψήφου που υποβάλλονται κατά τη στιγμή της ψηφοφορίας δημοσιοποιούνται επίσης κατόπιν αιτήματος των σχετικών μελών του Συμβουλίου, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τον ΕΚΣ, την αρχή της ασφάλειας δικαίου και τα συμφέροντα του Συμβουλίου. Η απόφαση

λαμβάνεται με απλή πλειοψηφία. Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι, όταν συντάσσουν τις αιτιολογήσεις ψήφου τους, τα μέλη του Συμβουλίου πρέπει να τηρούν την αρχή του επαγγελματικού απορρήτου των συσκέψεων του Συμβουλίου που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 του ΕΚΣ.

Σε ό,τι αφορά τις αιτιολογήσεις ψήφου, σημειωτέον ότι σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να υποβληθούν εκ των υστέρων· πρέπει πάντοτε να κοινοποιούνται στο Συμβούλιο όταν πραγματοποιείται η ψηφοφορία, είτε προφορικά είτε γραπτά. Αυτό είναι αναγκαίο προκειμένου τα μέλη του Συμβουλίου να μπορούν να εκτιμήσουν τον βαθμό στον οποίο η αιτιολόγηση συνάδει με τον ΕΚΣ, την ασφάλεια δικαίου και τα συμφέροντα του Συμβουλίου. Επίσης, η Επιτροπή πρέπει να είναι σε θέση να υποβάλει τυχόν σχόλια που μπορεί να έχει. Επιπλέον, κάθε μέλος του Συμβουλίου πρέπει να είναι σε θέση να αποφασίσει αν το θεωρεί σκόπιμο να ζητήσει επίσης τη δημοσιοποίηση της δικής του αιτιολόγησης ψήφου.

Οι δηλώσεις που καταχωρίζονται στα πρακτικά του Συμβουλίου και τα σημεία των πρακτικών που αφορούν την έκδοση των πράξεων που αναφέρονται στις προεκτεθείσες περιπτώσεις δημοσιοποιούνται επίσης με απόφαση του Συμβουλίου ή της ΕΜΑ, που λαμβάνεται με απλή πλειοψηφία έπειτα από αίτημα ενός εκ των μελών τους.

Σε όλες τις περιπτώσεις όπου πραγματοποιείται ψηφοφορία, η ομάδα Antici, η ομάδα Mertens και η EEF οφείλουν να εξετάσουν τις δηλώσεις αυτές πριν από την οριστική έκδοση της πράξης. Οι κατάλογοι σημείων «Α» που υποβάλλονται στο Συμβούλιο φέρουν τη σήμανση «Δ», κατά περίπτωση, η οποία δηλώνει ότι η εν λόγω πράξη ίσως συνοδεύεται από μία ή περισσότερες δηλώσεις προς καταχώριση στα πρακτικά του Συμβουλίου. Κατά συνέπεια, όταν το Συμβούλιο εκδίδει ένα σημείο «Α» που φέρει τη σήμανση αυτή, εξυπακούεται ότι αποφασίζει πως οι εν λόγω δηλώσεις δεν καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο και ότι, συνεπώς, μπορούν να δημοσιοποιηθούν.

Δ — Πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα

Βάσει του άρθρου 15 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, κάθε πολίτης έχει δικαίωμα πρόσβασης σε έγγραφα των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης. Οι όροι άσκησης αυτού του δικαιώματος εκτίθενται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵⁹ και, πιο συγκεκριμένα όσον αφορά το Συμβούλιο, στο παράρτημα ΙΙ του εσωτερικού κανονισμού του. Εξηγούνται λεπτομερώς στον οδηγό του Συμβουλίου με τίτλο *Διαφάνεια και πρόσβαση σε έγγραφα*.

7. ΓΛΩΣΣΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ (ΑΡΘΡΟ 14 ΤΟΥ ΕΚΣ)

Το γλωσσικό καθεστώς που ισχύει για τις Συνθήκες (ΣΣΕ, ΣΛΕΕ, Ευρατόμ) και τις Συνθήκες που τις τροποποιούν (Α) πρέπει να διακριθεί από το καθεστώς που ισχύει για τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (επίσημες γλώσσες και γλώσσες εργασίας) (Β). Πέραν τούτου, μπορεί να εγκριθεί η χρήση στο Συμβούλιο πρόσθετων γλωσσών των οποίων το καθεστώς αναγνωρίζεται από το Σύνταγμα ενός κράτους μέλους (Γ).

⁵⁹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ L 145 της 31.5.2001, σ. 43).

A — Γλωσσικό καθεστώς που ισχύει για τις ιδρυτικές Συνθήκες

Τα κείμενα των Συνθηκών επί των οποίων θεμελιώνεται η Ένωση είναι αυθεντικά σε 24 γλώσσες: τη βουλγαρική, την ισπανική, την τσεχική, τη δανική, τη γερμανική, την εσθονική, την ελληνική, την αγγλική, τη γαλλική, την ιρλανδική, την κροατική, την ιταλική, τη λετονική, τη λιθουανική, την ουγγρική, τη μαλτέζικη, την ολλανδική, την πολωνική, την πορτογαλική, τη ρουμανική, τη σλοβακική, τη σλοβενική, τη φινλανδική και τη σουηδική⁶⁰.

B — Γλωσσικό καθεστώς που ισχύει για τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (επίσημες γλώσσες και γλώσσες εργασίας)

Οι κανόνες που ισχύουν για τα θεσμικά όργανα βασίζονται στο άρθρο 342 της ΣΛΕΕ.

a) Βασικά κείμενα

Σύμφωνα με το άρθρο 342 της ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο ορίζει ομόφωνα το γλωσσικό καθεστώς των θεσμικών οργάνων της Ένωσης «με την επιφύλαξη των διατάξεων που προβλέπονται από τον Οργανισμό του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Κατά συνέπεια, σε αυτή τη βάση, στις 15 Απριλίου 1958 το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό αριθ. 1 περί καθορισμού του γλωσσικού καθεστώτος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας⁶¹ και τον κανονισμό αριθ. 1 περί καθορισμού του γλωσσικού καθεστώτος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας⁶², οι οποίοι έχουν τροποποιηθεί τακτικά με τις διάφορες πράξεις προσχώρησης (εφεξής: «κανονισμός αριθ. 1»). Σήμερα, ο εν λόγω κανονισμός προβλέπει 24 επίσημες γλώσσες και γλώσσες εργασίας των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι κυριότερες διατάξεις του κανονισμού αυτού είναι οι εξής:

- οι επίσημες γλώσσες και οι γλώσσες εργασίας των οργάνων της Ένωσης είναι η βουλγαρική, η ισπανική, η τσεχική, η δανική, η γερμανική, η εσθονική, η ελληνική, η αγγλική, η γαλλική, η ιρλανδική, η κροατική, η ιταλική, η λετονική, η λιθουανική, η ουγγρική, η μαλτέζικη, η ολλανδική, η πολωνική, η πορτογαλική, η ρουμανική, η σλοβακική, η σλοβενική, η φινλανδική και η σουηδική (άρθρο 1),
- τα έγγραφα που ένα κράτος μέλος ή πρόσωπο υποκείμενο στη δικαιοδοσία του απευθύνει στα θεσμικά όργανα μπορούν να έχουν συνταχθεί σε μία

⁶⁰ Βλ. άρθρο 55 της ΣΕΕ, άρθρο 358 της ΣΛΕΕ, άρθρο 225 της Συνθήκης Ευρατόμ και τις πράξεις των Συνθηκών προσχώρησης, πιο πρόσφατα το άρθρο 14 της πράξης περί των όρων προσχώρησης της Δημοκρατίας της Κροατίας και των τροποποιήσεων της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας. Βλ. εν προκειμένω την απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 5ης Δεκεμβρίου 2011 για την ένταξη της Δημοκρατίας της Κροατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ L 112 της 24.4.2012, σ. 6).

⁶¹ Κανονισμός αριθ. 1 του Συμβουλίου, της 15ης Απριλίου 1958, περί καθορισμού του γλωσσικού καθεστώτος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΕ 17 της 6.10.1958, σ. 385), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/2264 του Συμβουλίου, της 3ης Δεκεμβρίου 2015 (ΕΕ L 322 της 8.12.2015, σ. 1).

⁶² Κανονισμός αριθ. 1 του Συμβουλίου, της 15ης Απριλίου 1958, περί καθορισμού του γλωσσικού καθεστώτος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΕ 17 της 6.10.1958, σ. 401), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/2264 του Συμβουλίου, της 3ης Δεκεμβρίου 2015 (ΕΕ L 322 της 8.12.2015, σ. 1).

από τις επίσημες γλώσσες κατ' επιλογή του αποστολέα, στην ίδια δε γλώσσα συντάσσεται και η απάντηση, ενώ τα κείμενα τα οποία ένα θεσμικό όργανο απευθύνει σε κράτος μέλος ή πρόσωπο υποκείμενο στη δικαιοδοσία του συντάσσονται στη γλώσσα του εν λόγω κράτους (άρθρα 2 και 3)· η γλώσσα που χρησιμοποιείται σε αυτή την αλληλογραφία είναι η μόνη αυθεντική,

- οι κανονισμοί και τα λοιπά κείμενα γενικής εμβέλειας συντάσσονται στις επίσημες γλώσσες (άρθρα 4 και 5)· τα κείμενα σε όλες τις γλώσσες είναι εξίσου αυθεντικά.

Μία επίσημη γλώσσα και γλώσσα εργασίας —η ιρλανδική— καλύπτεται από μέτρα προσωρινής παρέκκλισης από τις εν λόγω αρχές. Η ιρλανδική είναι μία από τις αυθεντικές γλώσσες των ιδρυτικών Συνθηκών. Την 1η Ιανουαρίου 2007 κατέστη επίσης μία από τις επίσημες γλώσσες και γλώσσες εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τροποποίηση του κανονισμού αριθ. 1⁶³, που, ωστόσο, θεσπίζει τα ακόλουθα μέτρα προσωρινής παρέκκλισης:

- για ανανεώσιμη περίοδο πέντε ετών από την 1η Ιανουαρίου 2007, τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν δεσμεύονται από την υποχρέωση σύνταξης όλων των πράξεων στην ιρλανδική γλώσσα και δημοσίευσής τους στην Επίσημη Εφημερίδα. Πρόκειται, ωστόσο, για μερική παρέκκλιση και το πεδίο εφαρμογής της δεν καλύπτει τους κανονισμούς που εκδίδονται από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο (δηλ. συναπόφαση), οι οποίοι θα πρέπει επομένως να εκδίδονται και να δημοσιεύονται σε όλες τις επίσημες γλώσσες και τις γλώσσες εργασίας των οργάνων, συμπεριλαμβανομένης της ιρλανδικής,
- το αργότερο εντός τεσσάρων ετών από την 1η Ιανουαρίου 2007 και στη συνέχεια ανά πενταετία, το Συμβούλιο θα καθορίσει ομόφωνα κατά πόσον πρέπει να δοθεί τέλος στην εν λόγω παρέκκλιση.

β) Ρυθμίσεις για την εσωτερική εφαρμογή (άρθρο 14 του ΕΚΣ)

Σύμφωνα με το άρθρο 6 του ανωτέρω κανονισμού αριθ. 1 του Συμβουλίου, τα θεσμικά όργανα δύνανται να ορίζουν στους κανονισμούς τους ποιες γλώσσες χρησιμοποιούνται σε συγκεκριμένες περιπτώσεις το Συμβούλιο το έπραξε με το άρθρο 14 του ΕΚΣ. Το άρθρο αυτό δεν περιέχει διατάξεις περί διερμηνείας αφορά αποκλειστικά τις γλωσσικές ρυθμίσεις για τα έγγραφα που υποβάλλονται στο Συμβούλιο.

⁶³ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 920/2005 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2005, για την τροποποίηση του κανονισμού αριθ. 1, της 15ης Απριλίου 1958, περί καθορισμού του γλωσσικού καθεστώτος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και του κανονισμού αριθ. 1, της 15ης Απριλίου 1958, περί καθορισμού του γλωσσικού καθεστώτος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενεργείας και για τη θέσπιση προσωρινών μέτρων παρέκκλισης από τους ως άνω κανονισμούς (ΕΕ L 156 της 18.6.2005, σ. 3). Στις 20 Δεκεμβρίου 2010 το Συμβούλιο αποφάσισε να παρατείνει την παρέκκλιση που προβλέπεται στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 920/2005, για περίοδο πέντε ετών, από την 1η Ιανουαρίου 2012, με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1257/2010 του Συμβουλίου για την παράταση των προσωρινών μέτρων παρέκκλισης από τον κανονισμό αριθ. 1, της 15ης Απριλίου 1958, περί καθορισμού του γλωσσικού καθεστώτος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και από τον κανονισμό αριθ. 1, της 15ης Απριλίου 1958, περί καθορισμού του γλωσσικού καθεστώτος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενεργείας, τα οποία εισήχθησαν με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 920/2005 (ΕΕ L 343 της 29.12.2010, σ. 5).

i) *Harχή*

Σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1 του ΕΚΣ, «[...] το Συμβούλιο συσκέπτεται και αποφασίζει μόνο βάσει εγγράφων και σχεδίων συντεταγμένων στις γλώσσες που προβλέπονται από το ισχύον γλωσσικό καθεστώς» (ήτοι τον ανωτέρω κανονισμό αριθ. 1 του Συμβουλίου)⁶⁴. Ο όρος «σχέδιο» αναφέρεται ιδίως στις προτάσεις της Επιτροπής που πρέπει να υποβάλλονται στο Συμβούλιο στις 24 —ή, σε περίπτωση που ισχύει η παρέκκλιση για την ιρλανδική, 23— επίσημες γλώσσες. Εάν το Συμβούλιο δεν διαθέτει τα σχετικά έγγραφα σε όλες τις επίσημες γλώσσες την ημέρα της συνόδου, οποιαδήποτε αντιπροσωπεία δύναται να αντιταχθεί στη συζήτηση ενός στοιχείου σύμφωνα με το άρθρο 14 του ΕΚΣ. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 του ΕΚΣ, κάθε μέλος του Συμβουλίου μπορεί να αντιταχθεί στη διεξαγωγή συζήτησης αν το κείμενο οιωνδήποτε προτεινόμενων τροποποιήσεων δεν έχει συνταχθεί σε όλες τις επίσημες γλώσσες⁶⁵.

Ως εκ τούτου, ιδιαίτερη προσπάθεια καταβάλλεται από τις μεταφραστικές υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου ώστε να διασφαλίζεται ότι τα έγγραφα είναι διαθέσιμα σε όλες τις απαιτούμενες γλώσσες (23 ή 24) κατά τις συνόδους του Συμβουλίου. Με την επιφύλαξη των δυνατοτήτων παρέκκλισης που εκτίθενται κατωτέρω, μια πράξη μπορεί να εκδοθεί μόνον εάν είναι διαθέσιμη στη δέουσα μορφή (δηλ. αναθεωρημένη από τους γλωσσομαθείς νομικούς) στις 24 —ή, κατά περίπτωση, 23— επίσημες γλώσσες.

Όταν η προσωρινή ημερήσια διάταξη μιας συνόδου του Συμβουλίου περιλαμβάνει πρόταση της Επιτροπής την οποία η Επιτροπή, αντίθετα με τον κανονισμό 1, δεν έχει υποβάλει στο Συμβούλιο σε όλες τις γλώσσες, το εν λόγω σημείο δεν μπορεί να εγγραφεί στην τελική ημερήσια διάταξη, εκτός αν το Συμβούλιο συμφωνήσει με την προσθήκη του ομόφωνα (περίπτωση ανάλογη με ένα σημείο που προστίθεται εκπρόθεσμα: βλ. άρθρο 3 παράγραφοι 4 και 7 του ΕΚΣ). Ωστόσο, η συμφωνία αυτή μπορεί να θεωρείται ότι έχει επιτευχθεί σιωπηρά με την έγκριση της τελικής ημερήσιας διάταξης κατά την έναρξη της συνόδου, χωρίς την ανάγκη λήψης χωριστής διαδικαστικής απόφασης. Όταν το Συμβούλιο δεσμεύεται από μια διαδικαστική προθεσμία (π.χ. διαδικασία αντιντάμπινγκ ή συνήθης νομοθετική διαδικασία), η πρόταση παραπέμπεται επίσημα στο Συμβούλιο —και η προθεσμία αρχίζει— μόνον αφ' ης στιγμής το Συμβούλιο λάβει την πρόταση σε όλες τις γλώσσες.

Σημειωτέον ότι:

- οι κανονισμοί, οι οδηγίες και οι αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, οι κανονισμοί του Συμβουλίου και της Επιτροπής, οι οδηγίες του Συμβουλίου και της Επιτροπής που απευθύνονται σε όλα τα κράτη μέλη και οι αποφάσεις του Συμβουλίου και της Επιτροπής που

⁶⁴ Σημειωτέον ότι, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 14 παράγραφος 1 (ομόφωνη απόφαση για τις συσκέψεις και τις λήψεις αποφάσεων βάσει εγγράφων και σχεδίων μη συντεταγμένων σε όλες τις γλώσσες), όταν, κατ' εφαρμογή των Συνθηκών, τα μέλη του Συμβουλίου ή της ΕΜΑ δεν μπορούν να συμμετάσχουν στην ψηφοφορία, δεν λαμβάνεται υπόψη η ψήφος των μελών αυτών [παράρτημα IV, παράγραφος 1 στοιχείο η) του ΕΚΣ]. Βλ. κεφάλαιο III, σημείο 1.Γ.

⁶⁵ Ένα μέλος του Συμβουλίου ή της ΕΜΑ δεν μπορεί να επικαλεσθεί τη διάταξη αυτή σε σχέση με αποφάσεις για τις οποίες, σύμφωνα με τις Συνθήκες, δεν μπορεί να συμμετάσχει στην ψηφοφορία [παράρτημα IV, παράγραφος 2 στοιχείο δ) του ΕΚΣ]. Βλ. κεφάλαιο III, σημείο 1.Γ.

δεν διευκρινίζουν σε ποιον απευθύνονται ούτε μπορούν να τίθενται σε ισχύ (και δεν κοινοποιούνται στα κράτη μέλη) ούτε μπορούν να δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα, εκτός εάν το εν λόγω κείμενο υπάρχει σε όλες τις επίσημες γλώσσες (άρθρα 4 και 5 του κανονισμού αριθ. 1), δηλαδή στις 24 —ή όταν ισχύει η παρέκκλιση για την ιρλανδική, 23— επίσημες γλώσσες,

- μια θέση σε πρώτη ανάγνωση του Συμβουλίου η οποία εγκρίνεται σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία δεν διαβιβάζεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εκτός εάν διατίθεται και στις 24 επίσημες γλώσσες.

ii) Εξαιρέσεις από τον κανόνα

Το άρθρο 14 παράγραφος 1 του ΕΚΣ προβλέπει τη δυνατότητα εξαίρεσης από τον κανόνα σύμφωνα με τον οποίο το Συμβούλιο συσκέπτεται και αποφασίζει μόνο βάσει εγγράφων και σχεδίων συντεταγμένων σύμφωνα με το γλωσσικό καθεστώς. Το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει την εξαίρεση από τον κανόνα αυτό, υπό την προϋπόθεση ότι το πράττει με ομοφωνία και για λόγους επείγοντος.

- Ομόφωνη απόφαση εξαίρεσης από τον κανόνα

Το Συμβούλιο επιτρέπει την εξαίρεση από τον κανόνα που προβλέπεται στο άρθρο 14 παράγραφος 1 του ΕΚΣ μόνο με ομόφωνη συμφωνία. Το ίδιο ισχύει και σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το Συμβούλιο απλώς συσκέπτεται χωρίς να εκδίδει πράξη ή εκδίδει πράξη χωρίς νομική ισχύ (δήλωση ή συμπέρασμα) και σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το Συμβούλιο εκδίδει νομοθετική πράξη (κανονισμό, οδηγία, απόφαση ή θέση σε πρώτη ανάγνωση σύμφωνα με συνήθη νομοθετική διαδικασία).

Ωστόσο, μόνο όταν το Συμβούλιο καλείται να εκδώσει νομική πράξη η συμφωνία αυτή πρέπει να έχει τη μορφή διαδικαστικής απόφασης, η οποία λαμβάνεται χωριστά και ομόφωνα, με μνεία της επείγουσας ανάγκης έκδοσης της πράξης σε λιγότερες γλώσσες από όσες προβλέπονται στο γλωσσικό καθεστώς. Αυτή η διαδικαστική απόφαση πρέπει να περιλαμβάνεται στα πρακτικά της σχετικής συνόδου του Συμβουλίου. Μπορεί, στην περίπτωση των σημείων «Α», να αναφέρεται ρητώς στο σημείωμα σημείου «I/A» που υποβάλλεται στο Συμβούλιο ή, στην περίπτωση των σημείων «Β», να λαμβάνεται προφορικά κατά τη διάρκεια της συνόδου. Στην περίπτωση αυτή, η Προεδρία πρέπει να αναγνωρίσει ρητώς την εν λόγω διαδικαστική απόφαση. Αφού ληφθεί η διαδικαστική απόφαση, το Συμβούλιο μπορεί να εκδώσει την εν λόγω πράξη σύμφωνα με τους κανόνες ψηφοφορίας που προβλέπονται στη νομική βάση για την πράξη. Ως εκ τούτου, στην πράξη, οσάκις το Συμβούλιο χρησιμοποιεί τη δυνατότητα εξαίρεσης που προβλέπεται στο άρθρο 14 παράγραφος 1 του ΕΚΣ για την έκδοση νομικής πράξης, πρέπει:

- να γίνεται σχετική μνεία στα έγγραφα που του υποβάλλονται (έκθεση στο Συμβούλιο, σημειώματα σημείου «I/A»),
- να καταχωρίζεται στα πρακτικά του Συμβουλίου η απόφαση χρήσης της δυνατότητας εξαίρεσης και να αναφέρονται συνοπτικά οι λόγοι για την απόφαση αυτή,
- επίσης να καταχωρίζεται στα πρακτικά του Συμβουλίου η απόφαση αναβολής της δημοσιοποίησης ή της κοινοποίησης της πράξης αυτής εν αναμονή της διαθεσιμότητας του κειμένου στις 24 —ή, ανάλογα με την περίπτωση, 23— επίσημες γλώσσες (πράγμα που καθιστά το υπό εξέταση θέμα μη επείγον),
- να διασφαλίζεται η επακόλουθη έκδοση των κειμένων στις υπόλοιπες γλώσσες από το Συμβούλιο (σημείο «I/A»).

Αντιθέτως, όταν οι συσκέψεις του Συμβουλίου δεν συνδέονται με την έκδοση νομικής πράξης, θεωρείται ότι έχει επιτευχθεί ομοφωνία σχετικά με την εξαίρεση σιωπηρώς, εφόσον δεν διατυπωθεί αντίρρηση όταν το Συμβούλιο ασχολείται με το εν λόγω σημείο, χωρίς την ανάγκη επίσημης λήψης χωριστής διαδικαστικής απόφασης.

- Λόγοι επείγοντος

Οι περιστάσεις μπορούν να θεωρούνται επείγουσες ιδίως στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- όταν η μη έκδοση πράξης ενέχει τον κίνδυνο παραβίασης του διεθνούς δικαίου από την Ένωση,
- όταν το Συμβούλιο πρέπει να τηρήσει διαδικαστική προθεσμία (π.χ. διαδικασία αντιτάμπινγκ ή συνθήκης νομοθετική διαδικασία),
- όταν απαιτείται η ταχεία λήψη απόφασης στον τομέα της ΚΕΠΠΑ (βλ. άρθρο 30 παράγραφος 2 της ΣΕΕ),
- όταν υπάρχει κίνδυνος νομικού κενού.

Στην πράξη, η εξαίρεση χρησιμοποιείται κυρίως κατά τους πρώτους μήνες μετά την προσχώρηση νέων κρατών μελών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, διότι οι αναθεωρημένες μεταφράσεις στη γλώσσα τους ενδέχεται να μην είναι διαθέσιμες εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας.

Κατ' αρχήν, μια πράξη γενικής εφαρμογής (κανονισμός, οδηγία, απόφαση που απευθύνεται σε όλα τα κράτη μέλη, καθώς και αποφάσεις που δεν διευκρινίζουν σε ποιον απευθύνονται) δεν μπορεί να τεθεί σε ισχύ, εκτός εάν έχει συνταχθεί και δημοσιευθεί σε όλες τις επίσημες γλώσσες. Έχοντας υπόψη την αρχή της ασφάλειας δικαίου, μια πράξη γενικής ισχύος δεν μπορεί να εφαρμόζεται σε όσους αφορά πριν παρασχεθεί σε αυτούς η δυνατότητα να λάβουν γνώση του περιεχομένου της⁶⁶. Η δυνατότητα αυτή προβλέπεται όταν μια πράξη συντάσσεται σύμφωνα με το γλωσσικό καθεστώς και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα.

Ωστόσο, σε επείγουσες περιπτώσεις, οι αποφάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 25 της ΣΕΕ —πράξεις των οποίων η δημοσίευση πρέπει να αποφασίζεται κατά περίπτωση⁶⁷— μπορούν να τεθούν σε ισχύ πριν συνταχθούν σε όλες τις γλώσσες, εκτός εάν επηρεάζουν τη νομική κατάσταση προσώπων, φυσικών ή νομικών (π.χ. απαγόρευση χορήγησης θεώρησης, δέσμευση περιουσιακών στοιχείων κ.λπ.)⁶⁸.

Κατά συνέπεια, εξαιρετικών των προαναφερθεισών αποφάσεων βάσει του άρθρου 25 της ΣΕΕ, οι περιστάσεις δεν μπορούν ποτέ να θεωρούνται επείγουσες όταν πρόκειται για την έκδοση πράξης γενικής ισχύος. Μια πράξη γενικής ισχύος δεν μπορεί να θεωρείται ότι απαιτεί επείγουσα έκδοση όταν δεν έχει συνταχθεί σε όλες τις γλώσσες και, ως εκ τούτου, δεν θα έχει νομική ισχύ, δεδομένου ότι δεν μπορεί να τεθεί σε ισχύ αμέσως. Αυτό συμβαίνει, για παράδειγμα, όσον αφορά τους

⁶⁶ Βλ., παραδείγματος χάρη, την απόφαση του Δικαστηρίου της 25ης Ιανουαρίου 1979, υπόθεση 98/78, Racke, Συλλογή 1979, σ. 00069, σκέψη 15.

⁶⁷ Σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 3 του ΕΚΣ, «το Συμβούλιο ή η ΕΜΑ αποφασίζει, κατά περίπτωση, ομόφωνα, εάν πρέπει να δημοσιευθούν στην Επίσημη Εφημερίδα [...] οι αποφάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 25 της ΣΕΕ».

⁶⁸ Στον τομέα της ΚΕΠΠΑ, οι πράξεις του Συμβουλίου μπορούν να εγκρίνονται με απλουστευμένη γραπτή διαδικασία (αποκαλούμενη «COREU», βλ. άρθρο 12 παράγραφος 2 του ΕΚΣ), κατ' εξοχήν προσαρμοσμένη σε επείγουσες καταστάσεις, οι οποίες δικαιολογούν τη χρήση της εξαίρεσης που προβλέπει το άρθρο 14 παράγραφος 1 του ΕΚΣ (βλ. κεφάλαιο III, σημείο 3.Β).

κανονισμούς, τις οδηγίες και τις αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, μαζί με τους κανονισμούς και τις οδηγίες του Συμβουλίου και της Επιτροπής που απευθύνονται σε όλα τα κράτη μέλη και τις αποφάσεις του Συμβουλίου και της Επιτροπής που δεν διευκρινίζουν σε ποιον απευθύνονται. Σύμφωνα με το άρθρο 297 της ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 342 της ΣΛΕΕ και τα άρθρα 3 και 4 του κανονισμού αριθ. 1, οι εν λόγω πράξεις τίθενται σε ισχύ αφού δημοσιευθούν στην Επίσημη Εφημερίδα σε όλες τις επίσημες γλώσσες.

Στην περίπτωση αυτή, όταν μια πράξη αυτού του είδους εκδίδεται εντούτοις σε λιγότερες γλώσσες από όσες προβλέπει το γλωσσικό καθεστώς, είναι σημαντικό η τελική ρήτρα που αφορά την έναρξη ισχύος να αναφέρει ημερομηνία που καθορίζεται σε σχέση με την ημερομηνία δημοσίευσης στην Επίσημη Εφημερίδα, αντί να αναφέρει συγκεκριμένη ημερομηνία. Αυτό είναι αναγκαίο προκειμένου να αποφεύγονται νομικά προβλήματα (όπως η αναδρομική ισχύς μιας πράξης, την οποία ο νομοθέτης δεν έχει προβλέψει) σε περίπτωση που τα κείμενα στις υπόλοιπες γλώσσες επικυρώνονται μετά την ημερομηνία που δηλώνεται αρχικά.

Σημειωτέον ότι μια συγκεκριμένη οδηγία ή απόφαση μπορεί να τεθεί σε ισχύ με την κοινοποίησή της στον αποδέκτη στη γλώσσα του τελευταίου (βλ. άρθρο 3 του κανονισμού αριθ. 1) πριν συνταχθεί σε όλες τις γλώσσες και, ανάλογα με την περίπτωση, δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα.

Όταν το Συμβούλιο χρησιμοποιεί την εξαίρεση για να εκδώσει πράξη σε λιγότερες επίσημες γλώσσες από όσες προβλέπει το γλωσσικό καθεστώς, η μοναδική ημερομηνία έκδοσης της εν λόγω πράξης είναι αυτή της έκδοσής της από το Συμβούλιο σε λιγότερες γλώσσες από όσες προβλέπει το γλωσσικό καθεστώς.

Γ — Χρήση πρόσθετων γλωσσών

Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2005⁶⁹ αποτυπώνουν την επιθυμία να λαμβάνονται υπόψη άλλες γλώσσες εκτός από τις επίσημες γλώσσες και τις γλώσσες εργασίας, το καθεστώς των οποίων αναγνωρίζεται από το Σύνταγμα ενός κράτους μέλους σε ολόκληρη την επικράτειά του ή μέρος αυτής ή η χρήση των οποίων ως εθνικών γλωσσών επιτρέπεται από τη νομοθεσία. Σκοπός είναι να μπορεί το Συμβούλιο —και ενδεχομένως άλλα θεσμικά και λοιπά όργανα της ΕΕ— να χρησιμοποιεί τις εν λόγω γλώσσες βάσει διοικητικού διακανονισμού που έχει συναφθεί μεταξύ του συγκεκριμένου κράτους μέλους και του Συμβουλίου, σύμφωνα με τον οποίο:

- οι μεταφράσεις στις εν λόγω γλώσσες των πράξεων που εκδίδονται με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μπορούν να δημοσιεύονται (χωρίς να έχουν νομικό καθεστώς),
- η κυβέρνηση κράτους μέλους μπορεί να χρησιμοποιεί μία από τις γλώσσες αυτές για να ομιλήσει σε μια συνεδρίαση (παθητική διερμηνεία),
- οι πολίτες του οικείου κράτους μέλους μπορούν να αποστείλουν ανακοίνωση σε θεσμικό ή άλλο όργανο σε μία από τις γλώσσες αυτές, μέσω φορέα που ορίζεται από το κράτος μέλος, και να λάβουν απάντηση στη γλώσσα αυτή.

Το Συμβούλιο έχει συνάψει διακανονισμό με το Βασίλειο της Ισπανίας⁷⁰ σχετικά με γλώσσες το καθεστώς των οποίων αναγνωρίζεται από το ισπανικό Σύνταγμα, δηλαδή την καταλανική/βαλενθιανή, τη βασκική και τη γαλικιανή.

⁶⁹ EE C 148 της 18.6.2005, σ. 1.

⁷⁰ EE C 40 της 17.2.2006, σ. 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ — ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

1. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ (ΑΡΘΡΟ 11 ΤΟΥ ΕΚΣ)

A — Απόφαση για τη διεξαγωγή ψηφοφορίας

Σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1 του ΕΚΣ, η απόφαση για τη διεξαγωγή ψηφοφορίας λαμβάνεται από την Προεδρία, η οποία εκτιμά κατά πόσον είναι σκόπιμο να διεξαχθεί ψηφοφορία, έστω και αν μπορεί να εξαναγκασθεί σε αυτό με απόφαση του Συμβουλίου λαμβανόμενη με απλή πλειοψηφία. Το άρθρο 11 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του ΕΚΣ προβλέπει πράγματι ότι οποιοδήποτε μέλος του Συμβουλίου ή η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει τη διεξαγωγή ψηφοφορίας. Στην περίπτωση αυτή, η Προεδρία υποχρεούται να κινεί διαδικασία ψηφοφορίας, εφόσον το αποφασίζει η πλειοψηφία των μελών που απαρτίζουν το Συμβούλιο⁷¹. Η διάταξη αυτή αντικατοπτρίζει απλώς τον άγραφο γενικό κανόνα ότι η Προεδρία βρίσκεται πάντοτε «στα χέρια του Συμβουλίου», δηλαδή το Συμβούλιο μπορεί πάντοτε να παρακάμψει διαδικαστική απόφαση του προέδρου του.

Ωστόσο, όπως αναφέρεται ανωτέρω (βλ. κεφάλαιο ΙΙ, σημείο 3), κατά τον καθορισμό της προσωρινής ημερήσιας διάταξης εφαρμόζεται σειρά κανόνων που καθιστά αδύνατη τη διεξαγωγή ψηφοφορίας «έκπληξη». Ο αστερίσκος που συνοδεύει κάθε σημείο της προσωρινής ημερήσιας διάταξης για το οποίο υπάρχει πιθανότητα να διεξαχθεί ψηφοφορία προειδοποιεί πάντοτε τα μέλη του Συμβουλίου για την πιθανότητα τέτοιας ψηφοφορίας. Δεν σημαίνει, ωστόσο, ότι θα διεξαχθεί απαραίτητως ψηφοφορία. Η Προεδρία μπορεί να αποφασίσει να κινήσει ή όχι διαδικασία ψηφοφορίας με βάση την αξιολόγησή της όσον αφορά τη σκοπιμότητα της ψηφοφορίας.

B — Διαδικασία ψηφοφορίας

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 παράγραφος 2 του ΕΚΣ, τα μέλη του Συμβουλίου ψηφίζουν με τη σειρά που καθορίζεται στον κατάλογο των διαδοχικών Προεδριών, αρχίζοντας από το μέλος το οποίο ακολουθεί, στη σειρά αυτή, το μέλος που ασκεί την Προεδρία. Η πρακτική αυτή δεν ακολουθείται πάντα, αλλά εφαρμόζεται ειδικά στις περιπτώσεις που η ψηφοφορία έχει μεγαλύτερη σημασία ή όταν οι αντιπροσωπείες δεν έχουν αποσαφηνίσει αρκούντως τις θέσεις τους. Στις περισσότερες περιπτώσεις, στο τέλος της συζήτησης η Προεδρία ερωτά ποια μέλη ψηφίζουν υπέρ, ποια κατά και ποια απέχουν. Ανεξάρτητα από την ακολουθούμενη

⁷¹ Σημειωτέον ότι, βάσει των Συνθηκών, όταν μέλη του Συμβουλίου δεν μπορούν να συμμετάσχουν στην ψηφοφορία, δεν λαμβάνεται υπόψη η ψήφος τους σε σχέση με την απόφαση να κινηθεί διαδικασία ψηφοφορίας [παράρτημα IV, παράγραφος 1 στοιχείο στ) του ΕΚΣ].

Επίσης, ένα μέλος του Συμβουλίου δεν μπορεί να επικαλεσθεί τη διάταξη αυτή σε σχέση με αποφάσεις για τις οποίες, σύμφωνα με τις Συνθήκες, δεν μπορεί να συμμετάσχει στην ψηφοφορία [παράρτημα IV, παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΕΚΣ].

πρακτική, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το Συμβούλιο διεξάγει ψηφοφορία οσάκις εκδίδει πράξη δυνάμει της Συνθήκης.

Ένα μέλος του Συμβουλίου μπορεί να θέλει να επιβεβαιώσουν οι αρχές της χώρας του τη θέση που θα λάβει ή μπορεί να μην έχουν ολοκληρωθεί οι εσωτερικές διαδικασίες για τον καθορισμό της θέσης του. Στην περίπτωση αυτή διατυπώνει επιφύλαξη η οποία μπορεί να αρθεί αργότερα, αλλά μόνον κατά τη διάρκεια της ίδιας συνόδου. Εάν στο τέλος της συνόδου δεν έχει αρθεί η επιφύλαξη αλλά έχει μετατραπεί σε αρνητική ψήφο ή σε αποχή λόγω της οποίας δεν συγκεντρώνεται η απαιτούμενη πλειοψηφία, το σημείο δεν εγκρίνεται. Εκτός από τις περιπτώσεις χρήσης της γραπτής διαδικασίας, τυπική ψηφοφορία πραγματοποιείται μόνον κατά τη διάρκεια συνόδου του Συμβουλίου.

Όταν το Συμβούλιο αποφασίζει έπειτα από πρόταση της Επιτροπής, ενδέχεται σε κάποιο στάδιο της διαδικασίας η Επιτροπή να μην είναι σε θέση να συμφωνήσει με τις τροποποιήσεις τις οποίες το Συμβούλιο προτίθεται να επιφέρει στην πρότασή της. Η κατάσταση αυτή επηρεάζει τους κανόνες ψηφοφορίας του Συμβουλίου καθότι, σύμφωνα με το άρθρο 293 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο πρέπει να ενεργεί ομόφωνα εάν επιθυμεί να εκδώσει πράξη που συνιστά τροποποίηση της πρότασης της Επιτροπής με την οποία η Επιτροπή δεν συμφωνεί. Ως εκ τούτου, στην πράξη, ψηφοφορία στο Συμβούλιο διεξάγεται μόνον αφότου η Επιτροπή λάβει σαφή θέση ως προς οποιαδήποτε τροποποίηση της πρότασής της. Ωστόσο, για να γίνει αυτό δεν χρειάζεται γραπτό κείμενο: η Επιτροπή μπορεί να τροποποιήσει την πρότασή της σύμφωνα με τις τροποποιήσεις που επιθυμεί το Συμβούλιο ακόμα και προφορικά κατά τη διάρκεια της συνόδου.

Τέλος, το Συμβούλιο (ή τα προπαρασκευαστικά του όργανα) προσφεύγει συχνά στη λεγόμενη «ενδεικτική» ψηφοφορία, η οποία επιτρέπει να διευκρινισθεί η θέση των μελών του επί του εξεταζόμενου θέματος. Μια «ενδεικτική» ψηφοφορία δεν συνιστά ψηφοφορία κατά την έννοια της Συνθήκης και δεν παράγει έννομο αποτέλεσμα. Οι ενδεικτικές ψηφοφορίες δεν δημοσιοποιούνται (άρθρο 9 παράγραφος 3 του ΕΚΣ). Ως εκ τούτου, το Συμβούλιο πρέπει σε εύθετο χρόνο να προβεί σε τυπική έκδοση της πράξης⁷².

Οι κανόνες ψηφοφορίας στο πλαίσιο του Συμβουλίου καθορίζονται στο άρθρο 238 της ΣΛΕΕ. Έως τις 31 Οκτωβρίου 2014 οι κανόνες ψηφοφορίας ήταν αυτοί που ορίζονται στο άρθρο 3 του πρωτοκόλλου αριθ. 36 σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις. Η Συνθήκη προβλέπει συγκεκριμένα τρεις κανόνες ψηφοφορίας: το Συμβούλιο αποφασίζει με πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν, με ειδική πλειοψηφία ή με ομοφωνία. Ούτε η «κοινή αντίληψη» ούτε η «κοινή συμφωνία»⁷³ συνιστούν κανόνα ψηφοφορίας κατά την έννοια της Συνθήκης για την έκδοση πράξεων του Συμβουλίου. Εν γένει, και εκτός από τις περιπτώσεις όπου η

⁷² Βλ. κεφάλαιο III, σημείο 3 για την ψηφοφορία μέσω γραπτής διαδικασίας.

⁷³ Οι πράξεις των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών που συνέρχονται στο πλαίσιο του Συμβουλίου εγκρίνονται με «κοινή συμφωνία», η οποία προϋποθέτει τη συμφωνία όλων των κρατών μελών. Δεν αποτελούν πράξεις του Συμβουλίου. Η ΣΛΕΕ, για παράδειγμα, προβλέπει μια σειρά διατάξεων για την έκδοση πράξης από τα ίδια τα κράτη μέλη ή από τις κυβερνήσεις τους και όχι από το Συμβούλιο (βλ. άρθρο 253 για τον διορισμό δικαστών και γενικών εισαγγελέων του Δικαστηρίου, άρθρο 254 σχετικά με τον διορισμό των δικαστών του Γενικού Δικαστηρίου, άρθρο 341 σχετικά με τον καθορισμό της έδρας των θεσμικών οργάνων κ.λπ.).

Συνθήκη προβλέπει ρητά την προσφυγή σε κοινή συμφωνία, οι κανόνες αυτοί χρησιμοποιούνται για την έκδοση άτυπων πράξεων πολιτικού χαρακτήρα, χωρίς νομική βάση δυνάμει της Συνθήκης, όπως ψηφίσματα, συμπεράσματα και δηλώσεις.

Δεδομένου ότι οι αποφάσεις δυνάμει του εσωτερικού κανονισμού είναι πάντοτε διαδικαστικές, ο γενικός κανόνας ψηφοφορίας είναι η απλή πλειοψηφία, εκτός εάν ο ΕΚΣ προβλέπει συγκεκριμένα άλλο τρόπο ψηφοφορίας (άρθρο 1 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο του ΕΚΣ).

α) Ψηφοφορία με απλή πλειοψηφία

Σύμφωνα με το άρθρο 238 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, στις περιπτώσεις όπου απαιτείται απλή πλειοψηφία, το Συμβούλιο αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν, ήτοι με πλειοψηφία 15 κρατών μελών από το σύνολο των 28 κρατών μελών. Αυτό ισχύει, για παράδειγμα, για τη θέσπιση του εσωτερικού κανονισμού του Συμβουλίου ή για αποφάσεις επί των διαδικαστικών θεμάτων (άρθρο 240 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ), για τις αιτήσεις διεξαγωγής ερευνών ή υποβολής προτάσεων που απευθύνονται στην Επιτροπή (άρθρο 241 της ΣΛΕΕ) ή για τις αποφάσεις που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 337 της ΣΛΕΕ⁷⁴. Η Συνθήκη προβλέπει συγκεκριμένα ποια μέθοδος ψηφοφορίας εφαρμόζεται όταν δεν εφαρμόζεται ο γενικός κανόνας της ειδικής πλειοψηφίας.

β) Ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία

Μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας ο γενικός κανόνας ψηφοφορίας είναι η ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία (άρθρο 16 παράγραφος 3 της ΣΕΕ). Αυτό ισχύει ιδίως για τους τομείς που υπόκεινται στη συνήθη νομοθετική διαδικασία.

Κατά την ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία, κάθε αντιπρόσωπος κράτους μέλους διαθέτει ορισμένο αριθμό ψήφων, οι οποίες σταθμίζονται σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 του πρωτοκόλλου αριθ. 36 σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις, το οποίο προσαρτάται στις Συνθήκες.

Από την 1η Νοεμβρίου 2014 εφαρμόζεται το νέο σύστημα «διπλής πλειοψηφίας» (άρθρο 16 παράγραφος 4 της ΣΕΕ και άρθρο 238 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ). Βάσει αυτού του συστήματος, ειδική πλειοψηφία στο πλαίσιο του Συμβουλίου επιτυγχάνεται εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- i) Άρθρο 16 παράγραφος 4 της ΣΕΕ: όταν το Συμβούλιο αποφασίζει ύστερα από πρόταση της Επιτροπής ή του Ύπατου Εκπροσώπου, ψηφίζει υπέρ τουλάχιστον το 55 % των μελών του Συμβουλίου (δηλαδή ψηφίζουν υπέρ 16 από τα σημερινά 28 κράτη μέλη) που συγκεντρώνουν τουλάχιστον το 65 % του πληθυσμού της Ένωσης.

Επιπλέον, η μειοψηφία αρνησικυρίας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τέσσερα μέλη του Συμβουλίου, ειδάλως θεωρείται ότι επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία. Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι εάν 25 από τα σημερινά 28 μέλη ψηφίσουν υπέρ, θεωρείται ότι έχει επιτευχθεί ειδική πλειοψηφία, με το

⁷⁴ Βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 9ης Νοεμβρίου 1995, υπόθεση C-426/93, Γερμανία κατά Συμβουλίου [1995] Συλλογή I-3723.

ποσοστό του πληθυσμού που συγκεντρώνουν να καθίσταται άνευ σημασίας για τον ορισμό της ειδικής πλειοψηφίας.

- ii) Άρθρο 238 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ: εφόσον το Συμβούλιο δεν αποφασίζει ύστερα από πρόταση της Επιτροπής ή του Ύπατου Εκπροσώπου, ψηφίζει υπέρ τουλάχιστον το 72 % των μελών του Συμβουλίου (δηλαδή ψηφίζουν υπέρ 21 από τα σημερινά 28 κράτη μέλη), που συγκεντρώνουν τουλάχιστον το 65 % του πληθυσμού της Ένωσης.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, κατ' εφαρμογή των Συνθηκών, δεν λαμβάνουν μέρος στην ψηφοφορία όλα τα μέλη του Συμβουλίου, η ειδική πλειοψηφία ορίζεται ως εξής (άρθρο 238 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ):

- i) Εφόσον το Συμβούλιο αποφασίζει ύστερα από πρόταση της Επιτροπής ή του Ύπατου Εκπροσώπου, ψηφίζει υπέρ τουλάχιστον το 55 % των μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη και συγκεντρώνουν τουλάχιστον το 65 % του πληθυσμού των κρατών αυτών.

Επιπλέον, η μειοψηφία αρνησικυρίας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τον ελάχιστο αριθμό μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεγαλύτερο από το 35 % του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών, συν ένα μέλος, ειδάλλως θεωρείται ότι επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία.

- ii) Εφόσον το Συμβούλιο δεν αποφασίζει ύστερα από πρόταση της Επιτροπής ή του Ύπατου Εκπροσώπου, ψηφίζει υπέρ τουλάχιστον το 72 % των μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη και συγκεντρώνουν τουλάχιστον το 65 % του πληθυσμού των κρατών αυτών.

Το Συμβούλιο εγκρίνει κάθε χρόνο τα αριθμητικά στοιχεία για τον συνολικό πληθυσμό κάθε κράτους μέλους με βάση τα ετήσια στοιχεία που διαβιβάζουν τα κράτη μέλη στη Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτά τα αριθμητικά στοιχεία, όπως τροποποιήθηκαν τελευταία, παρατίθενται στο παράρτημα III του ΕΚΣ.

Αίτηση για εναλλακτικούς κανόνες ψηφοφορίας

Από την 1η Νοεμβρίου 2014 έως την 31η Μαρτίου 2017 ένα μέλος του Συμβουλίου μπορεί να ζητεί τη θέσπιση πράξης σύμφωνα με τους κανόνες της «σταθμισμένης ψηφοφορίας» όπως ορίζονται στο άρθρο 3 του πρωτοκόλλου αριθ. 36 σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις, το οποίο προσαρτάται στις Συνθήκες. Οι εν λόγω κανόνες —όπως τροποποιήθηκαν με την πράξη προσχώρησης της Κροατίας— προβλέπουν ότι, για να θεσπιστεί πράξη με ειδική πλειοψηφία, απαιτούνται τουλάχιστον 260 ψήφοι υπέρ (επί συνόλου 352), που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον την πλειοψηφία των μελών (15 από τα 28 μέλη) όταν πρόκειται για πράξεις που θεσπίζονται ύστερα από πρόταση της Επιτροπής ή που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον τα δύο τρίτα των μελών (19 από τα 28 μέλη) εάν η πράξη δεν απαιτεί πρόταση της Επιτροπής.

Οι ψήφοι των κρατών μελών σταθμίζονται ως εξής:

DE, FR, IT, UK	29
ES, PL	27
RO	14
NL	13
BE, CZ, EL, HU, PT	12
BG, AT, SE	10
DK, IE, HR, LT, SK, FI	7
EE, CY, LV, LU, SI	4
MT	3

Ένα τέτοιο αίτημα μπορεί να υποβάλλεται γραπτώς ή προφορικώς. Το αίτημα θα πρέπει να αφορά την έκδοση με ειδική πλειοψηφία μίας και μόνης πράξης και να προσδιορίζει δεόντως την πράξη. Εάν το αίτημα υποβάλλεται γραπτώς στον γενικό γραμματέα, θα πρέπει να διανέμεται σε όλες τις αντιπροσωπείες με έγγραφο ST. Εάν διατυπώνεται προφορικά σε σύνοδο της EMA ή του Συμβουλίου, θα πρέπει να καταχωρίζεται στα πρακτικά. Το αίτημα εξακολουθεί να ισχύει έως ότου ανακληθεί ρητά.

Όταν μια πράξη πρόκειται να εκδοθεί με γραπτή διαδικασία, με απόφαση του Συμβουλίου ή της EMA, το αίτημα πρέπει να υποβληθεί πριν από την έναρξη της γραπτής διαδικασίας. Εάν ο πρόεδρος προτείνει τη χρήση αυτής της διαδικασίας, θεωρείται δεδομένο ότι εφαρμόζεται το γενικό σύστημα ψηφοφορίας (ήτοι η «διπλή πλειοψηφία») εκτός εάν μια αντιπροσωπεία ζητήσει ή έχει ζητήσει προηγουμένως την εφαρμογή των κανόνων της «σταθμισμένης πλειοψηφίας» ένα τέτοιο αίτημα μπορεί να υποβληθεί αφού ο πρόεδρος προτείνει τη χρήση αυτής της διαδικασίας αλλά προτού συμφωνήσουν όλα τα μέλη. (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη γραπτή διαδικασία, βλ. σημείο 3.)

γ) Ομοφωνία

Το άρθρο 238 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ ορίζει ότι οι αποχές παρόντων ή αντιπροσωπευόμενων μελών δεν εμποδίζουν το Συμβούλιο να αποφασίσει όταν απαιτείται ομοφωνία.

Επιπλέον των περιπτώσεων όπου το Συμβούλιο εκδίδει πράξη που τροποποιεί πρόταση της Επιτροπής (άρθρο 293 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ), και επιπλέον, βεβαίως, της ευέλικτης ρήτρας του άρθρου 352, ορισμένα άρθρα της ΣΛΕΕ απαιτούν ομοφωνία, όπως αυτά που αφορούν την εναρμόνιση της έμμεσης

φορολογίας (άρθρο 113), τη νομοθετική εναρμόνιση σε τομείς άλλους από αυτούς που προβλέπονται στο άρθρο 114 (άρθρο 115), ορισμένα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος (άρθρο 192 παράγραφος 2) και ορισμένα μέτρα στους τομείς της κοινωνικής πολιτικής (άρθρο 153 παράγραφος 2 και άρθρο 155 παράγραφος 2).

Γ — Αδυναμία συμμετοχής στην ψηφοφορία

Υπάρχουν περιπτώσεις κατά τις οποίες, κατ' εφαρμογή των Συνθηκών, ένα ή περισσότερα μέλη του Συμβουλίου δεν μπορούν να συμμετάσχουν στην ψηφοφορία για τη λήψη ορισμένων αποφάσεων. Στις περιπτώσεις αυτές, στο άρθρο 16 του ΕΚΣ προβλέπεται ότι δεν λαμβάνονται υπόψη οι ψήφοι αυτών των μελών του Συμβουλίου ή της ΕΜΑ για την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του ΕΚΣ, οι οποίες απαριθμούνται στο παράρτημα IV⁷⁵. Πρόκειται για τις εξής διατάξεις:

- α) άρθρο 1 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο (πραγματοποίηση συνόδου σε άλλο τόπο πλην των Βρυξελλών ή του Λουξεμβούργου)·
- β) άρθρο 3 παράγραφος 7 (εγγραφή στην ημερήσια διάταξη σημείου που δεν περιέχεται στην προσωρινή ημερήσια διάταξη)·
- γ) άρθρο 3 παράγραφος 8 (διατήρηση, ως σημείου «Β» της ημερήσιας διάταξης, σημείου «Α» το οποίο, άλλως, θα έπρεπε να αποσυρθεί από την ημερήσια διάταξη)·
- δ) άρθρο 5 παράγραφος 2, όσον αφορά την παρουσία μόνον της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (σύσκεψη χωρίς την παρουσία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας)·
- ε) άρθρο 9 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) και δεύτερο και τρίτο εδάφιο (δημοσιοποίηση αποτελεσμάτων ψηφοφοριών, αιτιολογήσεων ψήφου, δηλώσεων που καταχωρίζονται στα πρακτικά του Συμβουλίου και σημείων των πρακτικών του Συμβουλίου που αφορούν περιπτώσεις άλλες από εκείνες κατά τις οποίες το Συμβούλιο θεσπίζει μη νομοθετικές πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 του ΕΚΣ)·
- στ) άρθρο 11 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο (κίνηση διαδικασίας ψηφοφορίας)·
- ζ) άρθρο 12 παράγραφος 1 (προσφυγή στη γραπτή διαδικασία)·
- η) άρθρο 14 παράγραφος 1 (σύσκεψη και απόφαση, κατ' εξαίρεση, βάσει εγγράφων και σχεδίων που δεν έχουν καταρτισθεί σε όλες τις γλώσσες)·
- θ) άρθρο 17 παράγραφος 2 στοιχείο α) (μη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα πρωτοβουλίας κράτους μέλους δυνάμει του άρθρου 76 της ΣΛΕΕ)·

⁷⁵ Πρέπει να επισημανθεί, ωστόσο, ότι σύμφωνα με τη δήλωση ζ) σχετικά με το άρθρο 16 και το παράρτημα IV: «Το Συμβούλιο συμφωνεί ότι οι διατάξεις του άρθρου 16 και του παραρτήματος IV εφαρμόζονται για τις πράξεις κατά την έκδοση των οποίων ορισμένα μέλη του Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των Συνθηκών, δεν μπορούν να συμμετάσχουν στη ψηφοφορία. Ωστόσο, οι διατάξεις αυτές δεν καλύπτουν την περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 7 της ΣΕΕ». Η δήλωση αναφέρει στη συνέχεια ότι: «Κατά την πρώτη περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων σχετικά με την ενισχυμένη συνεργασία, το Συμβούλιο εξετάζει, βάσει της πείρας που αποκτάται σε άλλους τομείς, τις απαιτούμενες προσαρμογές του άρθρου 16 και του παραρτήματος IV του εσωτερικού κανονισμού».

- ι) άρθρο 17 παράγραφος 2 στοιχείο β) (μη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα ορισμένων οδηγιών, αποφάσεων, συστάσεων και γνωμών).
  - ια) άρθρο 17 παράγραφος 5 (δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα αποφάσεων που λαμβάνονται από όργανο που ιδρύεται με διεθνή συμφωνία).
- Επιπλέον, ορίζεται ότι ένα μέλος του Συμβουλίου ή της EMA δεν μπορεί να επικαλεσθεί ορισμένες διατάξεις του ΕΚΣ σε σχέση με αποφάσεις για τις οποίες, σύμφωνα με τις Συνθήκες, δεν μπορεί να συμμετάσχει στην ψηφοφορία. Πρόκειται για τις εξής διατάξεις:
- ιβ) άρθρο 3 παράγραφος 8 (δυνατότητα ενός μέλους του Συμβουλίου να ζητήσει την απόσυρση ενός σημείου «Α» από την ημερήσια διάταξη).
  - ιγ) άρθρο 11 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο (δυνατότητα ενός μέλους του Συμβουλίου να ζητήσει τη διεξαγωγή ψηφοφορίας).
  - ιδ) άρθρο 11 παράγραφος 3 (δυνατότητα ενός μέλους του Συμβουλίου να εκπροσωπήσει άλλο μέλος σε ψηφοφορία),
  - ιε) άρθρο 14 παράγραφος 2 (δυνατότητα κάθε μέλους του Συμβουλίου να αντιταχθεί στη διεξαγωγή συζήτησης εάν το κείμενο των προτεινόμενων τροποποιήσεων δεν έχει καταρτισθεί στη γλώσσα που έχει υποδείξει).

2. ΑΠΑΡΤΙΑ ΚΑΙ ΨΗΦΟΣ ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ (ΑΡΘΡΑ 4 ΚΑΙ 11 ΤΟΥ ΕΚΣ)

A — Απαρτία

Η υποχρέωση απαρτίας πρέπει να ερμηνεύεται υπό το πρίσμα του άρθρου 16 παράγραφος 2 της ΣΕΕ, το οποίο ορίζει ότι το Συμβούλιο απαρτίζεται από έναν αντιπρόσωπο κάθε κράτους μέλους σε υπουργικό επίπεδο, ο οποίος έχει την εξουσία να δεσμεύει την κυβέρνηση του κράτους μέλους το οποίο εκπροσωπεί και να ασκεί το δικαίωμα ψήφου, και υπό το πρίσμα του άρθρου 239 της ΣΛΕΕ, το οποίο ορίζει ότι σε περίπτωση ψηφοφορίας κάθε μέλος του Συμβουλίου δύναται να αντιπροσωπεύσει ένα μόνον από τα λοιπά μέλη (βλ. σημείο Β). Συνεπάγεται ότι για να διεξαχθεί ψηφοφορία στο Συμβούλιο απαιτείται η φυσική παρουσία της πλειοψηφίας των μελών του Συμβουλίου (δηλαδή των 15 από τα 28 μέλη του).

Η ύπαρξη απαρτίας είναι υποχρεωτικό να ελέγχεται όταν πρόκειται να εκδοθούν πράξεις και αποφάσεις του Συμβουλίου.

Οπωσδήποτε όμως η απαρτία είναι σημαντική τόσο για την έγκριση των σημείων «Α» όσο και για την έκδοση πράξης ή απόφασης ως σημείου «Β».

Υπεύθυνος να ελέγχει την ύπαρξη απαρτίας σε κάθε φάση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων από το Συμβούλιο είναι ο πρόεδρος, με τη βοήθεια του γενικού γραμματέα.

B — Ψήφος κατ' εξουσιοδότηση

Το άρθρο 11 παράγραφος 3 του ΕΚΣ ακολουθεί το άρθρο 239 της ΣΛΕΕ, το οποίο ορίζει ότι «σε περίπτωση ψηφοφορίας, κάθε μέλος του Συμβουλίου δύναται να

εκπροσωπήσει ένα μόνον από τα λοιπά μέλη»⁷⁶. Αυτό σημαίνει ότι κάθε μέλος του Συμβουλίου δύναται να λάβει εξουσιοδότηση ψήφου από ένα μόνον άλλο μέλος.

Η ψήφος κατ' εξουσιοδότηση δεν υπόκειται σε κανενός είδους διατύπωση και εφαρμόζεται συστηματικά. Εφόσον υπάρχει απαρτία, εικάζεται δικαιολογημένα ότι ένα μέλος του Συμβουλίου που είναι απόν έχει εξουσιοδοτήσει άλλο μέλος του Συμβουλίου να ασκήσει το δικαίωμα ψήφου. Σε αυτή την περίπτωση εικάζεται επίσης ότι ένα μέλος του Συμβουλίου έχει ψηφίσει για μέλος που είναι απόν.

Η ψήφος κατ' εξουσιοδότηση δυνάμει του άρθρου 11 παράγραφος 3 του ΕΚΣ διαφέρει από την εκπροσώπηση μέλους του Συμβουλίου που προβλέπεται στο άρθρο 4 του ΕΚΣ. Ένα μέλος του Συμβουλίου που κωλύεται να παρευρεθεί σε σύνοδο δύναται να εκπροσωπείται. Στην πράξη, η θέση του εν λόγω μέλους εκφράζεται από τον μόνιμο αντιπρόσωπο ή τον αναπληρωτή μόνιμο αντιπρόσωπο του συγκεκριμένου κράτους μέλους, μολοντί, επισήμως, το δικαίωμα εκπροσώπησης του μέλους δεν περιλαμβάνει το δικαίωμα ψήφου, το οποίο μπορεί να ασκηθεί μόνον από μέλος του Συμβουλίου.

3. ΓΡΑΠΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ (ΑΡΘΡΟ 12 ΤΟΥ ΕΚΣ)

Η προσφυγή στη γραπτή διαδικασία δικαιολογείται σε επείγουσες περιστάσεις. Τέτοιες περιστάσεις προκύπτουν, για παράδειγμα, όταν η αδυναμία του Συμβουλίου να θεσπίσει πράξη εντός συγκεκριμένης προθεσμίας θα δημιουργούσε νομικό κενό ή, εν γένει, εάν μια πράξη πρέπει να θεσπιστεί εντός συγκεκριμένης προθεσμίας αλλά δεν έχει προγραμματιστεί ούτε μπορεί να οργανωθεί σύντομα σύνοδος του Συμβουλίου.

Ο ΕΚΣ προβλέπει δύο είδη γραπτής διαδικασίας, τη συνήθη γραπτή διαδικασία και την απλουστευμένη γραπτή διαδικασία (γνωστή ως «σιωπηρή διαδικασία»).

A — Συνήθης γραπτή διαδικασία

Στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας, υπάρχουν δύο δυνατότητες προκειμένου να αποφασιστεί η χρήση της γραπτής ψηφοφορίας:

- η απόφαση μπορεί να ληφθεί εκ των προτέρων, ομόφωνα, σε σύνοδο του Συμβουλίου ή συνεδρίαση της EMA⁷⁷,
- άλλως, και σε ειδικές περιστάσεις, η Προεδρία μπορεί να προτείνει χρήση της γραπτής διαδικασίας μέσα στο ίδιο το πλαίσιο της γραπτής διαδικασίας. Στην περίπτωση αυτή, η απόφαση να γίνει αποδεκτή η χρήση της γραπτής διαδικασίας αποτελεί μέρος της ίδιας της διαδικασίας: όλα τα μέλη του Συμβουλίου πρέπει να συμφωνήσουν για τη χρήση της γραπτής διαδικασίας προτού διατυπώσουν την επί της ουσίας γνώμη τους.

⁷⁶ Εάν ένα μέλος του Συμβουλίου ή της EMA δεν μπορεί να συμμετάσχει στην ψηφοφορία, δεν δύναται να αντιπροσωπεύσει άλλο μέλος σε ψηφοφορία [παράρτημα IV, παράγραφος 2 στοιχείο γ)].

⁷⁷ Σημειωτέον ότι, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 12 παράγραφος 1 του ΕΚΣ (ομόφωνα απόφαση προσφυγής στη γραπτή διαδικασία), κατ'εφαρμογή των Συνθηκών, όταν ένα ή περισσότερα από τα μέλη του Συμβουλίου ή της EMA δεν μπορούν να συμμετάσχουν στην ψηφοφορία, δεν λαμβάνεται υπόψη η ψήφος του μέλους ή των μελών αυτών [παράρτημα IV, παράγραφος 1 στοιχείο ζ)].

Και στις δύο περιπτώσεις, η Επιτροπή πρέπει και αυτή να δεχθεί τη χρήση της γραπτής διαδικασίας εάν πρόκειται για θέμα που έχει υποβληθεί στο Συμβούλιο από την Επιτροπή.

Όταν έχει ήδη αποφασισθεί από το Συμβούλιο ή την EMA η προσφυγή στη γραπτή διαδικασία, το μόνο ερώτημα που τίθεται γραπτώς στα μέλη του Συμβουλίου είναι εάν συμφωνούν να εκδοθεί η περί ης ο λόγος πράξη, εάν διαφωνούν ή εάν απέχουν. Οι προϋποθέσεις έκδοσης της πράξης πληρούνται μόλις οι λαμβανόμενες καταφατικές απαντήσεις φθάσουν τον απαιτούμενο αριθμό ψήφων, σύμφωνα με τους κανόνες ψηφοφορίας που εφαρμόζονται για την έκδοσή της.

Αν, ωστόσο, δεν έχει αποφασισθεί εκ των προτέρων από το Συμβούλιο ή την EMA η προσφυγή στη γραπτή διαδικασία, τα μέλη του Συμβουλίου, ενδεχομένως δε και η Επιτροπή (εάν η διαδικασία αφορά ζήτημα το οποίο η ίδια έχει υποβάλει στο Συμβούλιο), πρέπει να απαντήσουν στο πρώτο ερώτημα περί προσφυγής στη γραπτή διαδικασία και τα μέλη του Συμβουλίου πρέπει να διατυπώσουν τη θέση τους επί του δεύτερου ερωτήματος σχετικά με την έκδοση της πράξης, η οποία εξακολουθεί να υπόκειται στους σχετικούς κανόνες ψηφοφορίας.

Για την ταχύτερη διεξαγωγή των γραπτών διαδικασιών, οι απαντήσεις πρέπει να απευθύνονται στον υπάλληλο της Γενικής Γραμματείας που είναι υπεύθυνος για τον φάκελο. Οι απαντήσεις πρέπει ασφαλώς να είναι γραπτές (αρκεί η αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος). Σε καμία περίπτωση δεν αρκεί προφορική απάντηση.

Αν η προθεσμία απάντησης δεν έχει συμφωνηθεί εξ αρχής από το Συμβούλιο ή την EMA, ορίζεται ανάλογα με το επείγον του θέματος. Η σημασία της τήρησης των προθεσμιών πρέπει να τονίζεται, ιδίως αν η πράξη πρέπει να εκδοθεί πριν από συγκεκριμένη ημερομηνία. Σε περίπτωση καθυστέρησης των απαντήσεων, η Γενική Γραμματεία προβαίνει σε σχετική υπόμνηση. Αν συνεχίζεται η καθυστέρηση, θα πρέπει να αξιολογείται κατά περίπτωση αν είναι εύλογη η προθεσμία πέραν της οποίας η διαδικασία θεωρείται περατωθείσα και εάν το αποτέλεσμα της μπορεί να θεωρηθεί αρνητικό.

Μόλις η Γενική Γραμματεία βεβαιωθεί ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις έκδοσης της πράξης, προβαίνει στις δέουσες ενέργειες για την υπογραφή της πράξης, τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα ή την κοινοποίησή της στους αποδέκτες.

Η Γενική Γραμματεία είναι υπεύθυνη για την περάτωση των γραπτών διαδικασιών και για την καταγραφή των αποτελεσμάτων τους.

Στο σημείο αυτό όλα τα μέλη του Συμβουλίου, ενδεχομένως δε και η Επιτροπή, ενημερώνονται για τυχόν μονομερείς δηλώσεις των λοιπών μελών του Συμβουλίου ή της Επιτροπής. Τους παρέχεται σύντομη προθεσμία για να αποφασίσουν αν επιθυμούν να απαντήσουν στις ανωτέρω δηλώσεις. Οι εν λόγω δηλώσεις δεν επηρεάζουν ούτε τη διεξαγωγή ούτε την περάτωση της γραπτής διαδικασίας για την έκδοση της πράξης.

Η Υπηρεσία Τύπου της Γενικής Γραμματείας εκδίδει τακτικά ανακοινωθέντα τύπου, τα οποία συντάσσονται χωριστά για κάθε πράξη που εκδίδεται με γραπτή διαδικασία. Σε αυτές τις περιπτώσεις, το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας και οι αιτιολογήσεις ψήφου δημοσιοποιούνται, μαζί με τις δηλώσεις, υπό τους όρους του άρθρου 9 του ΕΚΣ (βλ. κεφάλαιο II, σημείο 6.Γ).

Η Γενική Γραμματεία συντάσσει μηνιαία κατάσταση των πράξεων που εκδίδονται με γραπτή διαδικασία, η οποία περιλαμβάνει επίσης τυχόν δηλώσεις και

αιτιολογήσεις ψήφου. Τα μέρη της κατάστασης αυτής που αφορούν την έκδοση νομοθετικών πράξεων δημοσιοποιούνται.

Επιπλέον, τουλάχιστον τα ακόλουθα αρχειοθετούνται από τη Γενική Γραμματεία:

- η ανακοίνωση για την έναρξη της γραπτής διαδικασίας, το έγγραφο στο οποίο βασίστηκε η διαδικασία και τυχόν δηλώσεις του Συμβουλίου,
- οι απαντήσεις των μελών του Συμβουλίου, και ενδεχομένως της Επιτροπής, καθώς και τυχόν μονομερείς δηλώσεις,
- το πρωτότυπο, δεόντως υπογεγραμμένο, της πράξης που εκδόθηκε από το Συμβούλιο.

B — Απλουστευμένη γραπτή διαδικασία («σιωπηρή διαδικασία»)

Η απλουστευμένη γραπτή διαδικασία νοείται ως γραπτή διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας, αν δεν δοθεί απάντηση από μέλος του Συμβουλίου έως την εκπνοή συγκεκριμένης προθεσμίας, αυτό εκλαμβάνεται ως αποδοχή της εν λόγω πράξης. Σε αντίθεση προς τη συνήθη γραπτή διαδικασία, τα μέλη του Συμβουλίου δεν υποχρεούνται να απαντήσουν ρητώς. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο η διαδικασία αποκαλείται «σιωπηρή διαδικασία».

Η σιωπηρή διαδικασία δρομολογείται με πρωτοβουλία της Προεδρίας, αν και οποιοδήποτε μέλος του Συμβουλίου, καθώς και η Επιτροπή, έχει τη δυνατότητα να προτείνει στην Προεδρία τη χρήση της διαδικασίας αυτής. Και σε αυτή την περίπτωση η προθεσμία της διαδικασίας τάσσεται από την Προεδρία, ανάλογα με το επείγον του θέματος. Η πράξη στην οποία αναφέρεται η διαδικασία θεωρείται εκδοθείσα κατά την εκπνοή της προθεσμίας, εκτός αν διατυπωθεί αντίρρηση από μέλος του Συμβουλίου. Η Επιτροπή δεν δικαιούται να διατυπώσει αντίρρηση εν προκειμένω. Αν διατυπωθεί αντίρρηση από μέλος του Συμβουλίου ως προς την έκδοση πράξης, η πράξη περιλαμβάνεται ως σημείο σε ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου ως συνήθως.

Το Συμβούλιο μπορεί να λάβει απόφαση βάσει της σιωπηρής διαδικασίας σε τέσσερις περιπτώσεις:

- για την έγκριση του κειμένου απάντησης σε γραπτή ερώτηση, ή, κατά περίπτωση, σε προφορική ερώτηση που υποβλήθηκε στο Συμβούλιο από μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αφού εξετασθεί το σχέδιο απάντησης από την EMA⁷⁸,
- για τον διορισμό τακτικών και αναπληρωματικών μελών της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών, αφού εξετασθεί το σχέδιο απάντησης από την EMA,
- για τη λήψη απόφασης σχετικά με τη διενέργεια διαβούλευσης με άλλα όργανα ή οργανισμούς, όταν η διαβούλευση αυτή απαιτείται από τις Συνθήκες,

⁷⁸ Δήλωση ε) σχετικά με το άρθρο 12 παράγραφος 2 στοιχεία α), β) και γ) του ΕΚΣ: «Σύμφωνα με την πάγια πρακτική του Συμβουλίου, η τασσόμενη προθεσμία είναι κανονικά τρεις εργάσιμες ημέρες».

— για την εφαρμογή της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας μέσω του δικτύου «COREU»⁷⁹ («σιωπηρή διαδικασία COREU»)⁸⁰.

Όπως συμβαίνει με τη συνήθη γραπτή διαδικασία, η Γενική Γραμματεία διαπιστώνει ότι έχουν ολοκληρωθεί οι γραπτές διαδικασίες.

Αν διατυπωθεί αντίρρηση από μέλος του Συμβουλίου, το σχετικό κείμενο δεν εγκρίνεται και ακολουθείται η συνήθης προπαρασκευαστική διαδικασία για τις πράξεις του Συμβουλίου, ήτοι το κείμενο είτε διαβιβάζεται στην ΕΜΑ αν πρόκειται για πράξη η οποία μπορεί να εγκριθεί από την ΕΜΑ σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 7 του ΕΚΣ είτε αποστέλλεται στην ΕΜΑ / στο Συμβούλιο, όταν πρόκειται για πράξεις οι οποίες εκδίδονται από το Συμβούλιο, είτε συμφωνείται με σιωπηρή διαδικασία αφού διευκρινισθεί το ζήτημα στη σχετική ομάδα του Συμβουλίου.

⁷⁹ Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 1995 [έγγρ. 7896/95], το δίκτυο COREU επιτρέπει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των Υπουργείων Εξωτερικών των κρατών μελών και της Επιτροπής και διαβούλευση επί πολιτικών αναλύσεων σχετικά με πολυμερή ζητήματα ή καταστάσεις που αφορούν τρίτες χώρες. Το δίκτυο προορίζεται για θέματα που υπάγονται αποκλειστικά στις διατάξεις του τίτλου V, στα οποία δεν περιλαμβάνονται θεσμικά ζητήματα ή ζητήματα σχετικά με τη χρήση του προϋπολογισμού της Ένωσης στα οποία εφαρμόζονται επίσης άλλοι τίτλοι της Συνθήκης. Το δίκτυο επομένως δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για την έκθεση ή εξέταση θεμάτων της Ένωσης ή, κατά συνέπεια, θεμάτων που αφορούν τις εξωτερικές σχέσεις της Ένωσης.

⁸⁰ Δήλωση στ) σχετικά με το άρθρο 12 παράγραφος 2 στοιχείο δ): «Το Συμβούλιο επισημαίνει ότι το δίκτυο COREU πρέπει να χρησιμοποιείται σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 1995 (έγγρ. 7896/95) σχετικά με τις μεθόδους εργασίας του Συμβουλίου».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV — ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗ ΑΥΤΩΝ

Η μορφή των πράξεων του Συμβουλίου διέπεται από το άρθρο 15 και το παράρτημα VI του ΕΚΣ. Η δημοσίευση των πράξεων αυτών και η κοινοποίησή τους στους αποδέκτες διέπονται από τα άρθρα 17 και 18 του ΕΚΣ αντιστοίχως. Γενική σημασία έχει επίσης το άρθρο 22 του ΕΚΣ, το οποίο προβλέπει ότι, προκειμένου να βοηθήσει το Συμβούλιο στο έργο του σχετικά με την ποιότητα της διατύπωσης των νομοθετικών πράξεων που εκδίδει, η Νομική Υπηρεσία ελέγχει εγκαίρως την ποιότητα της διατύπωσης των προτάσεων και των σχεδίων πράξεων και διατυπώνει εισηγήσεις συντακτικού χαρακτήρα προς το Συμβούλιο και τα όργανά του, σύμφωνα με τη διοργανική συμφωνία της 22ας Δεκεμβρίου 1998.

1. ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ (ΑΡΘΡΟ 15 ΤΟΥ ΕΚΣ)

Όπως και το άρθρο 297 της ΣΛΕΕ, το άρθρο 15 του ΕΚΣ προβλέπει υποχρέωση υπογραφής των πράξεων που εκδίδει το Συμβούλιο είτε μόνο του είτε με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σύμφωνα με νομοθετική διαδικασία.

Οι πράξεις πρέπει να υπογράφονται από τον εν ενεργεία πρόεδρο του Συμβουλίου κατά τον χρόνο έκδοσής τους και από τον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου, ο οποίος μπορεί να εξουσιοδοτεί τους γενικούς διευθυντές της Γενικής Γραμματείας να υπογράφουν αντ' αυτού.

Στην πράξη, ο πρόεδρος του Συμβουλίου θέτει την υπογραφή του στην τελευταία σελίδα του πρωτότυπου κειμένου της πράξης (πρόκειται για σελίδα γραμμένη σε όλες τις γλώσσες): η υπογραφή λαμβάνει χώρα κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου στην οποία εκδίδεται η σχετική πράξη. Κατόπιν ο γενικός γραμματέας υπογράφει την ίδια σελίδα του κειμένου, το πρωτότυπο του οποίου αποστέλλεται στα αρχεία της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου, όπου φυλάσσεται σε ειδικό θησαυροφυλάκιο.

Οι πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, οι οποίες πρέπει να υπογράφονται από κοινού από τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τον πρόεδρο του Συμβουλίου, υπογράφονται είτε κατά την κοινή συνέντευξη τύπου στην οποία ανακοινώνεται η έκδοση της πράξης είτε κατά τη διάρκεια περιόδου συνόδου της ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Σε περίπτωση που πράξη του Συμβουλίου έχει εκδοθεί σε λιγότερες γλώσσες από εκείνες που προβλέπονται σύμφωνα με το ισχύον γλωσσικό καθεστώς (άρθρο 14 του ΕΚΣ), τα κείμενα στις λοιπές γλώσσες πρέπει να υπογραφούν από τον πρόεδρο του Συμβουλίου κατά τη σύνοδο στην οποία «επικυρώθηκαν», ακόμη και αν αυτό συμβεί στο πλαίσιο Προεδρίας μεταγενέστερης εκείνης κατά την οποία έγινε η επίσημη έκδοση και υπογραφή της πράξης. Ο λόγος είναι ότι το Συμβούλιο αποτελεί ενιαία οντότητα και ισχύει η αρχή της θεσμικής συνέχειας.

Στην περίπτωση αυτή, ως ημερομηνία έκδοσης της πράξης θεωρείται η ημερομηνία της πρώτης έκδοσης στις λιγότερες γλώσσες. Η ημερομηνία «επικύρωσης» του κειμένου στις υπόλοιπες γλώσσες δεν είναι η ημερομηνία έκδοσης.

2. ΤΙΤΛΟΣ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI, ΜΕΡΟΣ Α, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΟΥ ΕΚΣ)

Στο παράρτημα VI μέρος Α προσδιορίζονται τα διάφορα στοιχεία τα οποία πρέπει να περιλαμβάνονται στον τίτλο των κανονισμών που εκδίδει το Συμβούλιο, μόνο ή από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο πλαίσιο νομοθετικής διαδικασίας:

- ο όρος «κανονισμός»,
- ο αύξων αριθμός,
- η ημερομηνία έκδοσης,
- το αντικείμενο.

Ο τίτλος των εκτελεστικών κανονισμών που εκδίδονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 291 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ πρέπει επίσης να περιλαμβάνει τους όρους «εκτελεστικός κανονισμός».

Τα ανωτέρω είναι στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται στον κανονισμό και που τον προσδιορίζουν· επιπλέον, οι πράξεις που εκδίδει το Συμβούλιο, είτε μόνο είτε με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο πλαίσιο της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας, περιέχουν επίσης την ονομασία τού ή των θεσμικών οργάνων που εξέδωσαν την πράξη και ένδειξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρατόμ.

Η δομή του προοιμίου των κανονισμών που εκδίδει το Συμβούλιο, είτε μόνο είτε με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο πλαίσιο της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας, καθορίζεται στο παράρτημα VI, μέρος Α, παράγραφος 1, στοιχεία β) έως στ).

Το προίμιο περιλαμβάνει:

- τη φράση «Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης» ή «Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης»,
- μνεία των διατάξεων δυνάμει των οποίων εκδίδεται ο κανονισμός, μετά τη φράση «Έχοντας υπόψη»,
- ένα σημείο αναφοράς με μνεία των προτάσεων που έχουν υποβληθεί και των γνωμών που έχουν εκδοθεί,
- το αιτιολογικό επί του οποίου βασίζεται ο κανονισμός, μετά τη φράση «Εκτιμώντας τα ακόλουθα»· οι αιτιολογικές σκέψεις αριθμούνται,
- τη φράση «Εξέδωσαν τον παρόντα κανονισμό», ή «Εξέδωσε τον παρόντα κανονισμό», ακολουθούμενη από το διατακτικό του κανονισμού.

Η δομή αυτή περιλαμβάνει τα σημεία αναφοράς, που προβλέπονται στο άρθρο 296 της ΣΛΕΕ και πληροί επίσης την υποχρέωση αιτιολόγησης των πράξεων που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου αυτού.

Όσον αφορά τα σημεία αναφοράς, σημειώνεται ότι οι νομικές βάσεις του κανονισμού και οι πράξεις προκαταρκτικής διαδικασίας αναφέρονται με αυτή τη σειρά, εισάγονται δε με τη φράση «Έχοντας υπόψη». Θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη ότι, σύμφωνα με το *Τυπικό των Πράξεων του Συμβουλίου της*

Ευρωπαϊκής Ένωσης⁸¹, οι προτάσεις, γνωμοδοτήσεις, εγκρίσεις κ.λπ. καθώς και οι διαβουλεύσεις παρατίθενται στα σημεία αναφοράς στην αρχή του προοιμίου της πράξης, αμέσως μετά τη μνεία των νομικών βάσεων, με τη χρήση της φράσης «Έχοντας υπόψη» ή «Μετά από διαβούλευση», ενώ οι μη υποχρεωτικές γνώμες και διαβουλεύσεις παρατίθενται μετά τα σημεία αναφοράς με τη χρήση της φράσης «Έχοντας υπόψη τη γνώμη» ή «Μετά από διαβούλευση» κ.λπ.

Τα σημεία αναφοράς ακολουθούνται από τις αιτιολογικές σκέψεις, που αποτελούν την καθαυτό αιτιολόγηση του κανονισμού. Εισάγονται με τη φράση «Εκτιμώντας τα ακόλουθα» και αριθμούνται.

3. ΔΟΜΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI, ΜΕΡΟΣ Α, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ 2, 3 ΚΑΙ 4 ΤΟΥ ΕΚΣ)

Το διατακτικό ενός κανονισμού περιέχει άρθρα, τα οποία μπορούν να συνενωθούν, κατά φθίνουσα σειρά, σε μέρη, τίτλους, κεφάλαια και τμήματα (ή σε ορισμένα εξ αυτών). Δεν επιτρέπεται η χρήση άλλου όρου, όπως «κανόνας» ή «αρχή» για την περιγραφή ή υποδιαίρεση των στοιχείων που συνιστούν το διατακτικό του κανονισμού.

Προκειμένου να ληφθεί υπόψη το άρθρο 297 της ΣΛΑΕ όσον αφορά την έναρξη ισχύος των κανονισμών, προβλέπεται ότι, αν το Συμβούλιο, μόνο ή, σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, επιθυμεί να ορισθεί άλλη ημερομηνία έναρξης ισχύος του κανονισμού εκτός από την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα, πρέπει να ορίζει την ημερομηνία στο τελευταίο άρθρο. Εφόσον κρίνεται σκόπιμο, το εν λόγω άρθρο μπορεί να περιέχει λεπτομέρειες σχετικά με την ημερομηνία έναρξης

⁸¹ *Τυπικό των Πράξεων του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, έκδοση του Ιανουαρίου 2015, σελίδα 77, κεφάλαιο 2:

«α) Τα "υπόψη", που (εκτός σπανίων εξαιρέσεων) τίθενται στην αρχή του προοιμίου, δίνουν:

— τις νομικές βάσεις της πράξης,

— τις κατά τις Συνθήκες προτάσεις, πρωτοβουλίες, συστάσεις, αιτήσεις ή γνώμες (οι μη προβλεπόμενες από τις Συνθήκες διαδικαστικές πράξεις αναφέρονται στην τελευταία αιτιολογική σκέψη).

β) Στην περίπτωση των νομοθετικών πράξεων, προστίθενται σημεία αναφοράς ("έχοντας υπόψη") σχετικά με:

— τη διαβίβαση του σχεδίου της πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

— την ακολουθητέα διαδικασία (συνήθη ή ειδική νομοθετική διαδικασία).

γ) Πρέπει να δίδεται η δέουσα προσοχή ώστε τα σημεία αναφοράς να μην περιέχουν υλικό που θα πρέπει να περιληφθεί στο αιτιολογικό. Παράδειγμα:

— εάν απαιτείται υπόμνηση του ουσιαστικού περιεχομένου των διατάξεων, πλην των νομικών βάσεων, ώστε να γίνεται κατανοητό το διατακτικό ή να διευκολύνεται η δικαστική επανεξέταση της εγκυρότητας της πράξης, η υπόμνηση αυτή θα πρέπει να γίνεται στις αιτιολογικές σκέψεις,

— ορισμένα προκαταρκτικά διαδικαστικά στάδια (γνώμες τεχνικών οργάνων και προαιρετικές διαβουλεύσεις) αναφέρονται συνήθως στο τέλος του αιτιολογικού και εισάγονται με εκφράσεις όπως "Στις [...] η επιτροπή [...] έδωσε τη γνώμη της", "Ζητήθηκε η γνώμη της επιτροπής [...]".

δ) Όλα τα σχέδια νομοθετικών πράξεων που απευθύνονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο πρέπει να διαβιβάζονται στα εθνικά κοινοβούλια και, ως εκ τούτου, να περιέχουν σχετική παραπομπή».

ισχύος του κανονισμού. Το τελευταίο άρθρο ενός κανονισμού ακολουθείται από συγκεκριμένη διατύπωση που αντικατοπτρίζει το γενικό πεδίο εφαρμογής και τον δεσμευτικό χαρακτήρα του κανονισμού όπως προβλέπεται στο άρθρο 288 της ΣΛΕΕ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ο κανονισμός δεν εφαρμόζεται σε όλα τα κράτη μέλη [βλ. παράρτημα VI, μέρος A, παράγραφος 4, στοιχείο α) σημείο ii) του ΕΚΣ].

Αναφέρονται εν συνεχεία ο τόπος και η ημερομηνία έκδοσης του κανονισμού.

Οι κανονισμοί του Συμβουλίου έχουν συνήθως ως τόπο έκδοσης τις Βρυξέλλες, εκτός αν έχουν εκδοθεί τον Απρίλιο, Ιούνιο και Οκτώβριο, μήνες κατά τους οποίους το Συμβούλιο συνέρχεται στο Λουξεμβούργο⁸². Οι κανονισμοί που εκδίδονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, στο πλαίσιο της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας, έχουν, κατά περίπτωση, ως τόπο υπογραφής τις Βρυξέλλες, το Λουξεμβούργο ή το Στρασβούργο.

Το όνομα του υπογράφοντος ή των υπογραφόντων εμφανίζεται στο τέλος του διατακτικού: ανάλογα με την περίπτωση, το όνομα του προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (κάτω αριστερά) και το όνομα του προέδρου του Συμβουλίου (στην ίδια γραμμή δεξιά) ή μόνο το όνομα του εν ενεργεία προέδρου του Συμβουλίου κατά τον χρόνο έκδοσης του κανονισμού. Αυτή είναι η μορφή υπό την οποία δημοσιεύεται το κείμενο στην Επίσημη Εφημερίδα. Το όνομα του γενικού γραμματέα (ο οποίος, δυνάμει του άρθρου 15 του ΕΚΣ, υπογράφει και αυτός το κείμενο του εκδοθέντος κανονισμού) δεν εμφανίζεται στην Επίσημη Εφημερίδα.

4. ΤΙΤΛΟΣ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗ ΑΛΛΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI, ΜΕΡΟΣ Β ΤΟΥ ΕΚΣ)

Το παράρτημα VI, μέρος Β περιέχει κανόνες για τον τίτλο, το προοίμιο και το διατακτικό άλλων πράξεων του Συμβουλίου: προβλέπει αναλόγως ότι στον τίτλο των οδηγιών, αποφάσεων, συστάσεων και γνωμών θα πρέπει να περιλαμβάνεται αντιστοίχως ο όρος «οδηγία», «απόφαση», «σύσταση» ή «γνώμη».

Ο τίτλος των εκτελεστικών οδηγιών ή αποφάσεων που εκδίδονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 291 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ πρέπει επίσης να περιλαμβάνει τους όρους «εκτελεστική οδηγία» ή «εκτελεστική απόφαση».

Δεν αναφέρονται, ωστόσο, τα άλλα χαρακτηριστικά (αύξων αριθμός, ημερομηνία έκδοσης, αντικείμενο) που πρέπει να περιλαμβάνονται στους τίτλους των κανονισμών. Στην πράξη, ωστόσο, όλες οι πράξεις του Συμβουλίου περιλαμβάνουν όλα αυτά τα άλλα στοιχεία που επιτρέπουν τον προσδιορισμό τους. Για το προοίμιο και το διατακτικό, το παράρτημα VI, μέρος Β παραπέμπει στις διατάξεις του μέρους Α, οι οποίες εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, και με την επιφύλαξη των διατάξεων της ΣΛΕΕ σχετικά με τις οδηγίες και τις αποφάσεις⁸³.

⁸² Όσον αφορά τους τόπους των συνόδων του Συμβουλίου, βλ. κεφάλαιο II, σημείο 2.Β.

⁸³ Για παράδειγμα: η διατύπωση σχετικά με το γενικό πεδίο εφαρμογής και τον δεσμευτικό χαρακτήρα της πράξης που αναφέρεται στο μέρος Α, παράγραφος 4 εμφανίζεται μόνο στους κανονισμούς: στις οδηγίες, το τελευταίο άρθρο αναφέρει το ή τα κράτη μέλη στα οποία απευθύνεται η οδηγία.

5. ΜΟΡΦΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 25 ΤΗΣ ΣΕΕ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI, ΜΕΡΟΣ Γ ΤΟΥ ΕΚΣ)

Το παράρτημα VI, μέρος Γ καθορίζει απλώς τον τίτλο που πρέπει να φέρουν οι αποφάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 25 της ΣΕΕ (ΚΕΠΠΑ).

Οι αποφάσεις αυτές πρέπει να φέρουν τον τίτλο: «Απόφαση του Συμβουλίου», αύξοντα αριθμό [(ΚΕΠΠΑ) έτος/αριθμός], ημερομηνία έκδοσης και μνεία του αντικειμένου τους.

6. ΑΤΥΠΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Πρέπει επίσης να αναφερθούν εν προκειμένω ορισμένα είδη πράξεων (π.χ. δηλώσεις, ψηφίσματα, συμπεράσματα) που χρησιμοποιούνται συχνά από τα θεσμικά όργανα, μολοντί δεν προβλέπονται από τις Συνθήκες.

Κατά τη συζήτηση και την έγκριση συμπερασμάτων ή άλλων πράξεων που δεν προβλέπονται στις Συνθήκες, εφαρμόζονται οι ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές:

- α) Καθ' όλη τη διάρκεια της διαπραγμάτευσης του σχεδίου νομοθετικής πράξης απαγορεύεται η έκδοση κάθε μορφής εγγράφου, ακόμη και εγγράφου με καθαρά πολιτικό στόχο, που δεν συνιστά μέρος της νομοθετικής διαδικασίας της περιγραφόμενης από τις Συνθήκες, βάσει του άρθρου 296 τελευταίο εδάφιο της ΣΛΕΕ, όταν το περιεχόμενο του εγγράφου προσεγγίζει θέματα τα οποία αφορά το σχέδιο νομοθετικής πράξης.
- β) Τα συμπεράσματα —καθώς και τα ψηφίσματα και οι δηλώσεις που δεν συνδέονται με την έκδοση νομικής πράξης— είναι ο συνήθης τρόπος έκφρασης του Συμβουλίου όταν η έκφραση αυτή δεν εντάσσεται στα πλαίσια της άσκησης των αρμοδιοτήτων που του ανατίθενται από τις Συνθήκες. Έχουν κατ' αρχήν την αξία πολιτικής δέσμευσης ή λήψης αυστηρά πολιτικών θέσεων χωρίς έννομο αποτέλεσμα. Δεδομένου ότι δεν πρόκειται για νομικές πράξεις του Συμβουλίου κατά την έννοια των Συνθηκών, δεν υπάγονται σε διαδικαστικούς κανόνες καθοριζόμενους από τις νομικές βάσεις με τις οποίες θα μπορούσαν να συνδέονται λόγω του ουσιαστικού τους περιεχομένου εάν συνιστούσαν άσκηση αρμοδιότητας λήψης αποφάσεως. Εφόσον δεν υφίσταται επίσημη διαδικασία έκδοσης υπαγόμενη στο δίκαιο της Ένωσης, το Συμβούλιο αποφαινεται ως προς τα συμπεράσματα βάσει συναίνεσης, δηλαδή χωρίς ψηφοφορία αλλά και χωρίς να μπορούν να εγκριθούν εάν ένα εκ των μελών του Συμβουλίου αντιταχθεί σε αυτά.
- γ) Κατ' εξαίρεση από την αρχή αυτή, το Συμβούλιο ορισμένες φορές εγκρίνει, υπό τη μορφή συμπερασμάτων, ορισμένες πράξεις που έχουν ή που προορίζονται να έχουν έννομα αποτελέσματα, όπως είναι οι θέσεις της Ένωσης στον τομέα της ΚΕΠΠΑ, οι θέσεις της Ένωσης σε διεθνή οργανισμό που καλείται να εκδώσει πράξεις οι οποίες έχουν έννομα αποτελέσματα ή τα αιτήματα στην Επιτροπή να υποβάλει συγκεκριμένη πρόταση. Στις περιπτώσεις αυτές, το Συμβούλιο πρέπει να τηρεί τους κανόνες της διαδικασίας (συμπεριλαμβανομένου του κανόνα ψηφοφορίας) που προβλέπονται από τις Συνθήκες, σε συνάρτηση με τη νομική βάση που του απονέμει την εξουσία να ενεργεί, την οποία χρησιμοποιεί εκδίδοντας, υπό τη μορφή συμπερασμάτων, μια νομική πράξη. Το γεγονός ότι τα συμπεράσματα ενδέχεται να περιέχουν, εκτός από τη νομική πράξη, και άλλα στοιχεία πολιτικού χαρακτήρα δεν μπορεί να δικαιολογήσει την έκδοση ολόκληρου του εγγράφου και, συνεπώς, της νομικής πράξης με συναίνεση.

- δ) Ο καθορισμός του εάν ένα σχέδιο συμπερασμάτων αποσκοπεί ή όχι να παράγει έννομα αποτελέσματα εξαρτάται από την ανάλυση του ειδικού σκοπού και του περιεχομένου του εγγράφου, ανεξαρτήτως της ονομασίας του.
- ε) Η έγκριση υπό τη μορφή συμπερασμάτων πράξεων που έχουν έννομα αποτελέσματα αποκλείεται όταν οι Συνθήκες προβλέπουν τη μορφή την οποία πρέπει να περιβληθεί μια πράξη του Συμβουλίου και η μορφή αυτή δεν συμβιβάζεται με τη μορφή των συμπερασμάτων. Παραδείγματος χάρη, δεν υπάρχει κατ' αρχήν ασυμβίβαστο με τη μορφή των συμπερασμάτων όταν προβλέπεται ότι το Συμβούλιο πρέπει να εγκρίνει μια απόφαση ή μια σύσταση, εξυπακουομένου ότι στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι κανόνες της διαδικασίας και της ψηφοφορίας που προβλέπει η Συνθήκη (συμπεριλαμβανομένου του γενικού κανόνα της ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία που προβλέπεται από το άρθρο 16 παράγραφος 3 της ΣΕΕ) και όχι η συναίνεση.
- στ) Δεδομένου ότι η λειτουργία της Ένωσης υπόκειται στην αρχή της δοτής αρμοδιότητας (άρθρα 4 και 5 της ΣΕΕ), τα θεσμικά όργανα της Ένωσης —και μεταξύ αυτών το Συμβούλιο— δεν μπορούν, χωρίς να υπερβούν τις αρμοδιότητές τους, να λάβουν θέση, ακόμη και σε έγγραφα καθαρά πολιτικού χαρακτήρα, επί θεμάτων που δεν έχουν καμία σχέση με τους τομείς δραστηριότητας της Ένωσης. Συμπεράσματα που αφορούν αποκλειστικά αυτά τα θέματα θα πρέπει να εγκρίνονται από τους αντιπροσώπους των κυβερνήσεων των κρατών μελών που συνέρχονται στο πλαίσιο (ή στο περιθώριο) του Συμβουλίου. Συμπεράσματα που αφορούν εν μέρει αυτά τα θέματα, χωρίς να έχει αποφασιστεί ένας διαχωρισμός μεταξύ των θεμάτων που υπάγονται στην αρμοδιότητα της Ένωσης και των θεμάτων που δεν υπάγονται σε αυτήν, θα πρέπει να εγκρίνονται από κοινού από το Συμβούλιο και από τους αντιπροσώπους των κυβερνήσεων των κρατών μελών που συνέρχονται στο πλαίσιο του Συμβουλίου.

7. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΕΚΣ)

Η Επίσημη Εφημερίδα εκδίδεται σε δύο σειρές, την L και τη C.

Η σειρά L έχει τέσσερις τίτλους⁸⁴:

- τίτλος L I: νομοθετικές πράξεις (κανονισμοί, οδηγίες, αποφάσεις και προϋπολογισμοί),
- τίτλος L II: μη νομοθετικές πράξεις (διεθνείς συμφωνίες, κανονισμοί, οδηγίες, αποφάσεις, συστάσεις, κατευθυντήριες γραμμές, εσωτερικοί κανονισμοί, πράξεις που εκδίδονται από φορείς που έχουν συσταθεί με διεθνείς συμφωνίες),
- τίτλος L III: λοιπές πράξεις (Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος),
- τίτλος L IV: πράξεις θεσπισθείσες πριν από την 1η Δεκεμβρίου 2009, δυνάμει της Συνθήκης ΕΚ, της Συνθήκης ΕΕ και της Συνθήκης Ευρατόμ.

⁸⁴ Πλήρης κατάλογος περιλαμβάνεται στο έγγραφο 6700/1/10 REV 1 της 8ης Ιουνίου 2010.

Η σειρά C έχει πέντε τίτλους:

- τίτλος C I: ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις,
- τίτλος C II: ανακοινώσεις (διοργανικές συμφωνίες, κοινές δηλώσεις, ανακοινώσεις από τα θεσμικά όργανα, τα λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης),
- τίτλος C III: προπαρασκευαστικές πράξεις (πρωτοβουλίες των κρατών μελών, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Συμβούλιο, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, Ελεγκτικό Συνέδριο, Υπάτος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, Επιτροπή των Περιφερειών, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης),
- τίτλος C IV: πληροφορίες (πληροφορίες προερχόμενες από τα θεσμικά όργανα, τα λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πληροφορίες προερχόμενες από τα κράτη μέλη, πληροφορίες σχετικά με τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, πληροφορίες προερχόμενες από τρίτες χώρες),
- τίτλος C V: γνωστοποιήσεις (διοικητικές διαδικασίες, δικαιοδοτικές διαδικασίες, διαδικασίες που αφορούν την εφαρμογή της κοινής εμπορικής πολιτικής, διαδικασίες που αφορούν την εφαρμογή της πολιτικής ανταγωνισμού, λοιπές πράξεις).

Σύμφωνα με το άρθρο 17 του ΕΚΣ, οι νομοθετικές πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με τη συνήθη ή με ειδική νομοθετική διαδικασία και οι μη νομοθετικές πράξεις που εκδίδονται υπό μορφή κανονισμών ή οδηγιών που απευθύνονται σε όλα τα κράτη μέλη, ή υπό μορφή αποφάσεων, όταν δεν καθορίζουν τους αποδέκτες τους, δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα με φροντίδα του γενικού γραμματέα. Η δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή αυτών των πράξεων, ενώ από την ημερομηνία δημοσίευσης εξαρτάται ενίοτε το πότε θα τεθούν σε ισχύ (άρθρο 297 παράγραφος 1 και παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο της ΣΛΕΕ).

Το άρθρο 17 του ΕΚΣ προβλέπει ότι πρέπει επίσης να δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα με φροντίδα του γενικού γραμματέα τα εξής:

- οι θέσεις σε πρώτη ανάγνωση που εγκρίνει το Συμβούλιο σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, καθώς και η αιτιολογική τους έκθεση,
- οι πρωτοβουλίες που έχουν υποβληθεί στο Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 76 της ΣΛΕΕ για την έκδοση νομοθετικής πράξης,
- οι διεθνείς συμφωνίες που συνάπτονται από την Ένωση,
- οι διεθνείς συμφωνίες που συνάπτονται από την Ένωση στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, εκτός εάν το Συμβούλιο αποφασίσει άλλως δυνάμει των άρθρων 4 και 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής.

Στην Επίσημη Εφημερίδα πρέπει να γίνεται μνεία της έναρξης ισχύος των συμφωνιών που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα.

Εκτός αν άλλως αποφασίσει το Συμβούλιο ή η ΕΜΑ, δημοσιεύονται επίσης στην Επίσημη Εφημερίδα, με φροντίδα του γενικού γραμματέα:

- προτάσεις της Επιτροπής ή πρωτοβουλίες του ενός τετάρτου των κρατών μελών που υποβάλλονται στο Συμβούλιο δυνάμει του άρθρου 76 της ΣΛΕΕ σε περιπτώσεις άλλες από τις ανωτέρω αναφερόμενες (ήτοι πλην πρωτοβουλιών δυνάμει του άρθρου 76 της ΣΛΕΕ που υποβάλλονται για την έκδοση νομοθετικής πράξης),
- οδηγίες και αποφάσεις που αναφέρονται στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 297 της ΣΛΕΕ (μη νομοθετικές οδηγίες που δεν απευθύνονται στα κράτη μέλη και αποφάσεις που καθορίζουν τους αποδέκτες τους), συστάσεις και γνωμοδοτήσεις, εξαιρουμένων των αποφάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 25 της ΣΕΕ.

Αποφάσεις σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας που αναφέρονται στο άρθρο 25 της ΣΕΕ δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα με φροντίδα του γενικού γραμματέα, κατόπιν ομόφωνης απόφασης του Συμβουλίου ή της ΕΜΑ, για κάθε περίπτωση χωριστά.

Το Συμβούλιο ή η ΕΜΑ αποφασίζει⁸⁵, για κάθε περίπτωση χωριστά και λαμβάνοντας υπόψη την ενδεχόμενη δημοσίευση της βασικής πράξης, εάν θα δημοσιευθούν στην Επίσημη Εφημερίδα, με φροντίδα του γενικού γραμματέα:

- οι αποφάσεις εφαρμογής των αποφάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 25 της ΣΕΕ,
- οι αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 31 παράγραφος 2 πρώτη και δεύτερη περίπτωση της ΣΕΕ,
- οι λοιπές πράξεις του Συμβουλίου, όπως συμπεράσματα ή ψηφίσματα.

Όταν μια συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ της Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και ενός ή περισσότερων κρατών ή διεθνών οργανισμών ιδρύει ένα όργανο το οποίο έχει εξουσία να λαμβάνει αποφάσεις, το Συμβούλιο αποφασίζει εάν θα πρέπει να δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα οι αποφάσεις που λαμβάνει το όργανο αυτό (άρθρο 17 παράγραφος 5 του ΕΚΣ).

8. ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ (ΑΡΘΡΟ 18 ΤΟΥ ΕΚΣ)

Στις δύο πρώτες παραγράφους του άρθρου 18 ορίζεται ότι ο γενικός γραμματέας ή ένας γενικός διευθυντής που ενεργεί εξ ονόματός του κοινοποιούν ή διαβιβάζουν ορισμένες πράξεις στα κράτη μέλη.

Σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, ο γενικός γραμματέας του Συμβουλίου ή ένας γενικός διευθυντής ο οποίος ενεργεί εξ ονόματός του κοινοποιεί στους αποδέκτες τους τις εξής πράξεις:

- μη νομοθετικές πράξεις υπό μορφή οδηγιών που δεν απευθύνονται σε όλα τα κράτη μέλη και αποφάσεις που καθορίζουν τους αποδέκτες τους,

⁸⁵ Για τους σκοπούς μιας τέτοιας απόφασης, όταν μέλη του Συμβουλίου ή της ΕΜΑ δεν μπορούν να συμμετάσχουν στην ψηφοφορία, δεν λαμβάνονται υπόψη οι ψήφοι των μελών αυτών [παράρτημα IV, παράγραφος 1 στοιχείο ια)].

- συστάσεις,
- αποφάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 25 της ΣΕΕ.

Οι αποφάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 25 της ΣΕΕ και οι συστάσεις κοινοποιούνται μόνον όταν δεν δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα. Ωστόσο, οι οδηγίες και οι αποφάσεις που απευθύνονται σε συγκεκριμένο αποδέκτη κοινοποιούνται πάντοτε στους αποδέκτες τους και αρχίζουν να παράγουν αποτελέσματα από την κοινοποίησή τους. Όταν οι πράξεις αυτές δημοσιεύονται σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΕΚΣ, η δημοσίευση δεν τις καθιστά εφαρμοστές για τους αποδέκτες τους. Δυνάμει του άρθρου 297 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο της ΣΛΕΕ, η κοινοποίησή τους είναι προϋπόθεση για να αρχίσουν να παράγουν αποτελέσματα. Επομένως, η δημοσίευση έχει μόνον ενημερωτικό σκοπό.

Σύμφωνα με το γλωσσικό καθεστώς (βλ. κεφάλαιο II, σημείο 7), τα έγγραφα που στέλνει ένα θεσμικό όργανο σε κράτος μέλος ή σε πρόσωπο υποκείμενο στη δικαιοδοσία του είναι συντεταγμένα σε μία από τις γλώσσες του εν λόγω κράτους.

Σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 3 του ΕΚΣ, ο γενικός γραμματέας ή ένας γενικός διευθυντής που ενεργεί εξ ονόματός του χορηγεί στις κυβερνήσεις των κρατών μελών και την Επιτροπή ακριβή αντίγραφα των εξής πράξεων:

- οδηγιών και αποφάσεων που αναφέρονται στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 297 της ΣΛΕΕ (που απευθύνονται σε συγκεκριμένο αποδέκτη),
- συστάσεων του Συμβουλίου.

Όσον αφορά όλες τις άτυπες πράξεις, η τρέχουσα πρακτική είναι να ενημερώνονται σχετικά τα κράτη μέλη και η Επιτροπή.

Ο γενικός γραμματέας, κατ' εφαρμογή του δικαιώματος που του έχει δοθεί να μεταβιβάζει τις εξουσίες του, έχει εξουσιοδοτήσει με την υπ' αριθ. 351/84 απόφαση της 11ης Απριλίου 1984, με κριτήριο τις αρμοδιότητες των αντίστοιχων γενικών διευθύνσεων, τους γενικούς διευθυντές ή, κωλυομένων τούτων, τους διευθυντές κατά σειρά αρχαιότητας της σχετικής γενικής διεύθυνσης, να υπογράφουν εξ ονόματός του τις κοινοποιήσεις και ανακοινώσεις των πράξεων του Συμβουλίου που αναφέρονται στο άρθρο 18 του ΕΚΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V — ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. ΑΣΦΑΛΕΙΑ (ΑΡΘΡΟ 24 ΤΟΥ ΕΚΣ)

Το άρθρο 24 του ΕΚΣ προβλέπει ότι οι κανόνες σχετικά με την ασφάλεια θεσπίζονται από το Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία. Βάσει αυτής της διατάξεως και του άρθρου 240 της ΣΛΕΕ (πρώην άρθρου 207 παράγραφος 3 της ΣΕΚ), το Συμβούλιο θέσπισε κανόνες ασφαλείας για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ⁸⁶, οι οποίοι καθορίζουν τις βασικές αρχές και τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η απόφαση 40/2015 του γενικού γραμματέα του Συμβουλίου θέτει σε εφαρμογή αυτούς τους κανόνες ασφαλείας στη ΓΓΣ.

2. ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΑΣ ΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ (ΑΡΘΡΟ 25 ΤΟΥ ΕΚΣ)

Όπως επιτρέπουν τα άρθρα 77 και 78 της Σύμβασης της Βιέννης για το Δίκαιο των Συνθηκών, ο γενικός γραμματέας του Συμβουλίου μπορεί να οριστεί θεματοφύλακας των συμφωνιών που συνάπτει η Ένωση ή η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ) με ένα ή περισσότερα κράτη ή διεθνείς οργανισμούς.

Τα έγγραφα επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης των εν λόγω συμφωνιών κατατίθενται στην έδρα του Συμβουλίου (πρώτη παράγραφος του άρθρου 25 του ΕΚΣ). Στις περιπτώσεις αυτές, ο γενικός γραμματέας φροντίζει επίσης να δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα οι ημερομηνίες έναρξης ισχύος των εν λόγω συμφωνιών (δεύτερη παράγραφος του άρθρου 25 του ΕΚΣ).

Τα καθήκοντα του θεματοφύλακα διεθνών συμφωνιών καθορίζονται τόσο από γενικά κείμενα (π.χ. Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών και Σύμβαση της Βιέννης για το Δίκαιο των Συνθηκών) όσο και από τα κείμενα των ειδικών συμφωνιών που ορίζουν θεματοφύλακες. Οι θεματοφύλακες είναι είτε ένα από τα αντισυμβαλλόμενα κράτη μέλη είτε ο γενικός γραμματέας διεθνούς οργανισμού που συμμετέχει στη συμφωνία ή υπό την αιγίδα του οποίου υπεγράφη και συνήφθη η συμφωνία.

Στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου, το έργο του θεματοφύλακα των συμφωνιών ασκείται κυρίως από το Γραφείο Συμφωνιών, που ιδρύθηκε στις 15 Ιουνίου 1978 και υπάγεται στη ΓΔ F 2A. Τα καθήκοντά του είναι τεσσάρων ειδών⁸⁷:

- καθήκοντα κυρίως ειπείν θεματοφύλακα, δηλαδή υλική παραγωγή των κειμένων των πράξεων που πρόκειται να συναφθούν και των πιστών αντιγράφων τους, και διαβίβασή τους στα ενδιαφερόμενα μέρη· συγκέντρωση όλων των στοιχείων σχετικά με τις υπογραφείσες πράξεις (επικυρώσεις, κοινοποιήσεις, πράξεις προσχώρησης κ.λπ.) και διαβίβασή τους στα ενδιαφερόμενα μέρη· και, τέλος, καταγραφή όλων αυτών των στοιχείων,

⁸⁶ Απόφαση 2013/488/ΕΕ του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τους κανόνες ασφαλείας για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ (ΕΕ L 274 της 15.10.2013, σ. 1).

⁸⁷ Ορισμένα καθήκοντα θεματοφύλακα ασκούνται από άλλες υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας.

- καθήκοντα σχετικά με το πρωτόκολλο (ιδίως κατά την υπογραφή),
- γλωσσική επεξεργασία των κειμένων συμφωνιών σε μη κοινοτικές γλώσσες,
- εκτύπωση των κειμένων.

3. ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ (ΑΡΘΡΟ 26 ΤΟΥ ΕΚΣ)

Σύμφωνα με την πρώτη πρόταση της παραγράφου 1 του άρθρου 26 του ΕΚΣ, η εκπροσώπηση του Συμβουλίου ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εξασφαλίζεται από την Προεδρία ή, με τη σύμφωνη γνώμη της, από μέλος της προκαθορισμένης ομάδας των τριών κρατών μελών που προβλέπεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 του ΕΚΣ, από την επόμενη Προεδρία ή από τον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου. Εντούτοις, εάν η Προεδρία το κρίνει σκόπιμο, μπορεί να αναθέσει επίσης σε ανώτερους υπαλλήλους της Γενικής Γραμματείας να εκπροσωπήσουν το Συμβούλιο ενώπιον των επιτροπών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η σχετική εντολή δεν είναι απαραίτητο να δοθεί επισήμως αρκεί η Προεδρία να εκδηλώσει σαφώς και επακριβώς την πρόθεσή της.

Εφόσον πρόκειται για το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων, η εκπροσώπηση ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των επιτροπών του είναι καθήκον του Ύπατου Εκπροσώπου, εκτός εάν ζητήσει να αντικατασταθεί από το μέλος του εν λόγω Συμβουλίου που εκπροσωπεί το κράτος μέλος το οποίο ασκεί την Προεδρία του Συμβουλίου. Εν προκειμένω, εάν ο Ύπατος Εκπρόσωπος το κρίνει σκόπιμο, μπορεί να αναθέσει επίσης σε ανώτερους υπαλλήλους της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης ή, κατά περίπτωση, της Γενικής Γραμματείας να εκπροσωπήσουν το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων ενώπιον των επιτροπών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Ο γενικός γραμματέας έχει δώσει εντολές στη Γενική Γραμματεία για την εφαρμογή αυτής της διάταξης. Όταν υπάλληλος της Γενικής Γραμματείας εκπροσωπεί το Συμβούλιο, πρέπει οπωσδήποτε να αποφεύγει οποιαδήποτε δέσμευση εξ ονόματος της Προεδρίας ή του Συμβουλίου, εκτός εάν έχει προς τούτο ρητή και σαφή εντολή.

Ως εκ τούτου, για να τηρείται το άρθρο 26 του ΕΚΣ, το Συμβούλιο πρέπει κατ' αρχήν να εκπροσωπείται από τον γενικό γραμματέα, ειδάλλως το Συμβούλιο μπορεί να εκπροσωπείται ενώπιον επιτροπών μόνον από υπάλληλο που ορίζεται για τον σκοπό αυτό από τον γενικό γραμματέα (γενικό διευθυντή ή, κατ' εξαίρεση, διευθυντή). Εάν η Προεδρία ζητήσει απευθείας από υπάλληλο να εκπροσωπήσει το Συμβούλιο, ο υπάλληλος αυτός ειδοποιεί το συντομότερο δυνατόν διά της ιεραρχικής οδού τον γενικό γραμματέα και ζητεί την άδειά του.

Για τον βέλτιστο συντονισμό και την προετοιμασία των παρεμβάσεων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, για κάθε παρέμβαση πρέπει να ενημερώνεται προηγουμένως η Διεύθυνση Διοργανικών Σχέσεων.

Όταν συγκροτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προσωρινή εξεταστική επιτροπή δυνάμει του άρθρου 226 της ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο μπορεί να ορίσει υπάλληλο της Γενικής Γραμματείας για να προσέλθει ενώπιον της επιτροπής εξ ονόματός του (άρθρο 3 παράγραφος 3 της απόφασης 95/167/ΕΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, της 19ης Απριλίου 1995, περί των λεπτομερών διατάξεων άσκησης του δικαιώματος εξέτασης των πραγμάτων από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο⁸⁸). Ο υπάλληλος λαμβάνει θέση μόνον βάσει οδηγιών του Συμβουλίου⁸⁹.

4. ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ (ΑΡΘΡΟ 28 ΤΟΥ ΕΚΣ)

Το άρθρο 28 του ΕΚΣ ορίζει ότι η αλληλογραφία που απευθύνεται στο Συμβούλιο αποστέλλεται στον πρόεδρο, στη διεύθυνση του Συμβουλίου. Η αποστελλόμενη στην Προεδρία του Συμβουλίου αλληλογραφία πρέπει να διαβιβάζεται σε όλα τα μέλη του Συμβουλίου.

Η διεύθυνση του Συμβουλίου είναι:

Council of the European Union
Rue de la Loi/Wetstraat 175
1048 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Η διεύθυνση του Συμβουλίου στο διαδίκτυο είναι:

www.consilium.europa.eu
Email: public.info@consilium.europa.eu

⁸⁸ Απόφαση 95/167/ΕΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ (ΕΕ L 113 της 19.5.1995, σ. 1).

⁸⁹ Βλ. π.χ. τον διορισμό υπαλλήλου της Γενικής Γραμματείας τον Σεπτέμβριο του 1996 στην προσωρινή εξεταστική επιτροπή για τη ΣΕΒ (σπογγιόμορφη εγκεφαλοπάθεια των βοοειδών).

ΜΕΡΟΣ 2

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Άρθρο 1

Σύγκληση και τόποι σύσκεψης

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνέρχεται δις εξαμηνιαίως, συγκαλούμενο από τον πρόεδρό του⁹⁰.

Το αργότερο ένα έτος πριν από την έναρξη του εξαμήνου και, σε στενή συνεργασία με το κράτος μέλος που θα ασκήσει την προεδρία κατά τη διάρκεια του εξαμήνου αυτού, ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου γνωστοποιεί τις ημερομηνίες που προβλέπει για τις συνόδους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου κατά το εν λόγω εξάμηνο.

Όταν το απαιτεί η κατάσταση, ο πρόεδρος συγκαλεί έκτακτη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου⁹¹.

2. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνέρχεται στις Βρυξέλλες.

Σε έκτακτες περιπτώσεις, ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, με τη σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου γενικών υποθέσεων ή της Επιτροπής Μόνιμων Αντιπροσώπων, αποφασίζοντας ομόφωνα, μπορεί να αποφασίσει ότι μια σύνοδος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου θα διεξαχθεί αλλού.

Άρθρο 2

Προετοιμασία και παρακολούθηση των εργασιών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

1. Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου μεριμνά για την προετοιμασία και τη συνέχεια των εργασιών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σε συνεργασία με τον πρόεδρο της Επιτροπής και βάσει των εργασιών του Συμβουλίου γενικών υποθέσεων⁹².
2. Το Συμβούλιο γενικών υποθέσεων προετοιμάζει τις συνόδους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και διασφαλίζει τη συνέχειά τους σε επαφή με τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και την Επιτροπή⁹³.
3. Ο πρόεδρος καθιερώνει στενή συνεργασία και συντονισμό με την προεδρία του Συμβουλίου και τον πρόεδρο της Επιτροπής, κυρίως μέσω τακτικών συναντήσεων.
4. Σε περίπτωση κωλύματος λόγω ασθένειας, θανάτου ή όταν λήξει η θητεία του σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 5 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση,

⁹⁰ Το εδάφιο αυτό αναπαράγει το άρθρο 15 παράγραφος 3 πρώτη πρόταση της συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής: ΣΕΕ).

⁹¹ Το εδάφιο αυτό αναπαράγει το άρθρο 15 παράγραφος 3 τελευταία πρόταση της ΣΕΕ.

⁹² Η παράγραφος αυτή αναπαράγει το άρθρο 15 παράγραφος 6 στοιχείο β) της ΣΕΕ.

⁹³ Η παράγραφος αυτή αναπαράγει το άρθρο 16 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο δεύτερη πρόταση της ΣΕΕ.

ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου αντικαθίσταται, κατά περίπτωση έως την εκλογή του διαδόχου του, από το μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που εκπροσωπεί το κράτος μέλος που ασκεί την εξαμηνιαία προεδρία του Συμβουλίου.

Άρθρο 3

Ημερήσια διάταξη και προετοιμασία

1. Για την προετοιμασία που προβλέπει το άρθρο 2 παράγραφος 2, τουλάχιστον τέσσερις εβδομάδες πριν από κάθε τακτική σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου κατά το άρθρο 1 παράγραφος 1, ο πρόεδρος του, σε στενή συνεργασία με το μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που εκπροσωπεί το κράτος μέλος που ασκεί την εξαμηνιαία προεδρία του Συμβουλίου και τον πρόεδρο της Επιτροπής, υποβάλλει στο Συμβούλιο γενικών υποθέσεων σχέδιο σχολιασμένης ημερήσιας διάταξης.

Οι συμβολές των άλλων συνθέσεων του Συμβουλίου στις εργασίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου διαβιβάζονται στο Συμβούλιο γενικών υποθέσεων το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από τη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στα πλαίσια της στενής συνεργασίας που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο, καταρτίζει το σχέδιο προσανατολισμών για τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και, ενδεχομένως, τα σχέδια των συμπερασμάτων και τα σχέδια των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, τα οποία εξετάζονται στο Συμβούλιο γενικών υποθέσεων.

Η τελευταία σύνοδος του Συμβουλίου γενικών υποθέσεων διεξάγεται στο διάστημα των πέντε ημερών που προηγούνται της συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Βάσει της τελευταίας αυτής συζήτησης, ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου καταρτίζει την προσωρινή ημερήσια διάταξη.

2. Εκτός εάν συντρέχουν επιτακτικοί και απρόβλεπτοι λόγοι όπως, παραδείγματος χάριν, γεγονότα της διεθνούς επικαιρότητας, καμία άλλη σύνθεση του Συμβουλίου ή προπαρασκευαστικό όργανο δεν μπορεί να εξετάσει ζήτημα που έχει υποβληθεί στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μετά τη σύνοδο του Συμβουλίου γενικών υποθέσεων μετά το πέρας της οποίας έχει καταρτιστεί η προσωρινή ημερήσια διάταξη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.
3. Στην έναρξη της συνόδου του το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καταρτίζει την ημερήσια διάταξή του.

Κατά κανόνα, τα σημεία της ημερήσιας διάταξης θα πρέπει να έχουν εξεταστεί εκ των προτέρων σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 4

Σύνθεση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, αντιπροσωπείες και διεξαγωγή των εργασιών

1. Οι τακτικές σύνοδοι του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου διαρκούν δύο ημέρες κατ' ανώτατο όριο, εκτός εάν υπάρχει διαφορετική απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου γενικών υποθέσεων, κατόπιν πρωτοβουλίας του προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Το μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που εκπροσωπεί το κράτος μέλος που ασκεί την εξαμηνιαία προεδρία του Συμβουλίου ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για τις εργασίες του Συμβουλίου, σε διαβούλευση με τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

2. Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μπορεί να κληθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προς ακρόαση⁹⁴. Η εν λόγω ανταλλαγή απόψεων πραγματοποιείται κατά την έναρξη της συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίσει άλλως ομοφώνως.

Συναντήσεις στο περιθώριο της συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου με αντιπροσώπους τρίτων χωρών ή διεθνών οργανισμών ή άλλων προσωπικοτήτων μπορούν να διεξάγονται μόνον εκτάκτως και κατόπιν προηγούμενης συμφωνίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που αποφασίζει ομόφωνα, κατόπιν πρωτοβουλίας του προέδρου του.

3. Οι σύνοδοι του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου δεν είναι δημόσιες.
4. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο απαρτίζεται από τους αρχηγούς κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών, καθώς και από τον πρόεδρό του και τον πρόεδρο της Επιτροπής. Ο Ύπατος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας συμμετέχει στις εργασίες του⁹⁵.

Όταν το απαιτεί η ημερήσια διάταξη, τα μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου δύνανται να αποφασίσουν ένας υπουργός να επικουρεί έκαστο μέλος, ο δε πρόεδρος της Επιτροπής να επικουρείται από ένα μέλος της Επιτροπής⁹⁶.

Το συνολικό μέγεθος των αντιπροσωπειών που έχουν άδεια πρόσβασης στο κτίριο ή στον χώρο συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου περιορίζεται σε είκοσι άτομα ανά κράτος μέλος και για την Επιτροπή και σε πέντε για τον Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας. Στα άτομα αυτά δεν περιλαμβάνεται το τεχνικό προσωπικό στο οποίο ανατίθενται συγκεκριμένα καθήκοντα ασφαλείας ή υλικοτεχνικής υποστήριξης. Τα ονόματα και η ιδιότητα των μελών των αντιπροσωπειών ανακοινώνονται εκ των προτέρων στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου.

Ο πρόεδρος είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή του παρόντος εσωτερικού κανονισμού και μεριμνά για την καλή διεξαγωγή των εργασιών.

Άρθρο 5

Εκπροσώπηση ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου το εκπροσωπεί ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου παρουσιάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έκθεση μετά από κάθε σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου⁹⁷.

Το μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που εκπροσωπεί το κράτος μέλος που ασκεί την προεδρία του Συμβουλίου υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τις προτεραιότητες της προεδρίας του και τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.

⁹⁴ Το εδάφιο αυτό αναπαράγει το άρθρο 235 παράγραφος 2 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής: «ΣΛΕΕ»).

⁹⁵ Το εδάφιο αυτό αναπαράγει το άρθρο 15 παράγραφος 2 της ΣΕΕ.

⁹⁶ Το εδάφιο αυτό αναπαράγει το άρθρο 15 παράγραφος 3 δεύτερη πρόταση της ΣΕΕ.

⁹⁷ Το εδάφιο αυτό αναπαράγει το άρθρο 15 παράγραφος 6 στοιχείο δ) της ΣΕΕ.

Άρθρο 6

Υιοθετούμενες θέσεις, αποφάσεις και απαρτία

1. Εκτός των περιπτώσεων για τις οποίες οι Συνθήκες ορίζουν άλλως, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει με συναίνεση⁹⁸.
2. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, σύμφωνα με τις συνθήκες, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκδίδει μια απόφαση και προβαίνει σε ψηφοφορία, το πράττει κατόπιν πρωτοβουλίας του προέδρου του.
Εξάλλου, ο πρόεδρος υποχρεούται να κινεί διαδικασία ψηφοφορίας έπειτα από πρωτοβουλία μέλους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, εφόσον το αποφασίζει η πλειοψηφία των μελών του.
3. Για την τέλεση της ψηφοφορίας στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, απαιτείται η παρουσία των δύο τρίτων των μελών του. Κατά την ψηφοφορία, ο πρόεδρος διαπιστώνει την ύπαρξη απαρτίας. Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και ο πρόεδρος της Επιτροπής δεν λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό της απαρτίας.
4. Σε περίπτωση ψηφοφορίας, κάθε μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου μπορεί να αντιπροσωπεύσει ένα μόνον από τα λοιπά μέλη⁹⁹.
Όταν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει με ψηφοφορία, ο πρόεδρός του και ο πρόεδρος της Επιτροπής δεν συμμετέχουν¹⁰⁰.
5. Οι διαδικαστικές αποφάσεις που λαμβάνει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δυνάμει του παρόντος εσωτερικού κανονισμού εκδίδονται με απλή πλειοψηφία¹⁰¹.

Άρθρο 7

Γραπτή διαδικασία

Οι αποφάσεις του Συμβουλίου που αφορούν επείγουσες υποθέσεις είναι δυνατόν να εκδίδονται με έγγραφη ψηφοφορία, εφόσον ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου προτείνει την προσφυγή στη διαδικασία αυτή. Η έγγραφη ψηφοφορία είναι δυνατόν να διεξάγεται εφόσον όλα τα μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που έχουν δικαίωμα ψήφου δέχονται αυτή τη διαδικασία.

Η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου καταρτίζει τακτικά κατάσταση των πράξεων που έχουν εκδοθεί με γραπτή διαδικασία.

Άρθρο 8

Πρακτικά

Για κάθε συνεδρίαση καταρτίζονται πρακτικά το σχέδιο των οποίων εκπονείται από τον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου εντός προθεσμίας δεκαπέντε ημερών. Το σχέδιο αυτό υποβάλλεται προς έγκριση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και εν συνέχεια υπογράφεται από τον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου.

⁹⁸ Η παράγραφος αυτή αναπαράγει το άρθρο 15 παράγραφος 4 της ΣΕΕ.

⁹⁹ Το εδάφιο αυτό αναπαράγει το άρθρο 235 παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο της ΣΛΕΕ.

¹⁰⁰ Το εδάφιο αυτό αναπαράγει το άρθρο 235 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο δεύτερη πρόταση της ΣΛΕΕ.

¹⁰¹ Η παράγραφος αυτή αναπαράγει τον κανόνα του άρθρου 235, παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ.

Τα πρακτικά περιλαμβάνουν:

- μνεία των εγγράφων που υποβλήθηκαν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο,
- μνεία των εγκριθέντων συμπερασμάτων,
- τις ληφθείσες αποφάσεις,
- τις δηλώσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου καθώς και τις δηλώσεις, την εγγραφή των οποίων ζήτησε ένα μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Άρθρο 9

Συσκέψεις και αποφάσεις με βάση έγγραφα και σχέδια συντεταγμένα στις γλώσσες που προβλέπονται από το ισχύον γλωσσικό καθεστώς

1. Εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίσει άλλως ομοφώνως, λόγω επείγοντος θέματος, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συσκέπτεται και αποφασίζει μόνον βάσει εγγράφων και σχεδίων συντεταγμένων στις γλώσσες που προβλέπονται από το ισχύον γλωσσικό καθεστώς.
2. Κάθε μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου μπορεί να αντιταχθεί στη διεξαγωγή συζήτησης αν το κείμενο οιασδήποτε προτεινόμενων τροποποιήσεων δεν έχει συνταχθεί στις γλώσσες που έχει υποδείξει μεταξύ των αναφερομένων στην παράγραφο 1.

Άρθρο 10

Δημοσιότητα των αποτελεσμάτων των ψηφοφοριών, των αιτιολογήσεων ψήφου και των πρακτικών και πρόσβαση στα έγγραφα

1. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, σύμφωνα με τις συνθήκες, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκδίδει μια απόφαση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει, σύμφωνα με τους τρόπους ψηφοφορίας που εφαρμόζονται για την έκδοση της εν λόγω απόφασης, να δημοσιοποιήσει το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας καθώς και τις δηλώσεις που έχουν καταχωρηθεί στα πρακτικά και τα σημεία των πρακτικών αυτών που αφορούν την έκδοση της εν λόγω απόφασης.

Στην περίπτωση κατά την οποία το αποτέλεσμα ψηφοφορίας του Συμβουλίου δημοσιοποιείται, οι αιτιολογήσεις ψήφου οι οποίες έγιναν κατά την ψηφοφορία δημοσιοποιούνται επίσης, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου μέλους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, με δέουσα τήρηση του παρόντος εσωτερικού κανονισμού, της ασφάλειας του δικαίου και των συμφερόντων του Συμβουλίου.

2. Οι διατάξεις σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Συμβουλίου που περιέχονται στο παράρτημα II του εσωτερικού κανονισμού του Συμβουλίου, εφαρμόζονται τηρουμένων των αναλογιών, στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Άρθρο 11

Επαγγελματικό απόρρητο και προσκόμιση εγγράφων ενώπιον δικαστηρίου

Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα, οι συσκέψεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίσει άλλως.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί να επιτρέψει την προσκόμιση ενώπιον δικαστηρίου αντιγράφου ή αποσπάσματος εγγράφων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, τα οποία δεν έχουν ακόμα δημοσιοποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 10.

Άρθρο 12

Αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

1. Τις αποφάσεις που εκδίδει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογράφουν ο Πρόεδρος του και ο γενικός γραμματέας του Συμβουλίου. Όταν δεν καθορίζουν τους αποδέκτες τους, δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Εάν υπάρχει αποδέκτης, ο γενικός γραμματέας του Συμβουλίου τις κοινοποιεί σε αυτόν.
2. Οι διατάξεις σχετικά με τη μορφή των πράξεων που περιέχονται στο παράρτημα VI του εσωτερικού κανονισμού του Συμβουλίου, εφαρμόζονται τηρουμένων των αναλογιών, στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Άρθρο 13

Γραμματεία, προϋπολογισμός και ασφάλεια

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και ο Πρόεδρος του επικουρούνται από τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου, στα πλαίσια των εξουσιών του γενικού γραμματέα.
2. Ο γενικός γραμματέας του Συμβουλίου συμμετέχει στις συνόδους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Λαμβάνει κάθε απαιτούμενο μέτρο για την οργάνωση των εργασιών.
3. Ο γενικός γραμματέας του Συμβουλίου έχει την πλήρη ευθύνη για τη διαχείριση των πιστώσεων που εγγράφονται στο τμήμα II –Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο– του προϋπολογισμού και λαμβάνει κάθε απαιτούμενο μέτρο προκειμένου να εξασφαλισθεί η χρηστή διαχείρισή τους. Εκτελεί τις εν λόγω πιστώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον προϋπολογισμό της Ένωσης.
4. Οι κανόνες ασφαλείας του Συμβουλίου εφαρμόζονται τηρουμένων των αναλογιών στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Άρθρο 14

Αλληλογραφία που απευθύνεται στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Η αλληλογραφία που απευθύνεται στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποστέλλεται στον πρόεδρό του, στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο
rue de la Loi 175
B-1048 Βρυξέλλες

ΜΕΡΟΣ 3

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Άρθρο 1

Γενικές διατάξεις, σύγκληση και τόποι σύσκεψης

1. Το Συμβούλιο συνέρχεται κατόπιν προσκλήσεως του προέδρου του με πρωτοβουλία αυτού του ιδίου, ενός από τα μέλη του ή της Επιτροπής¹⁰².
2. Η Προεδρία γνωστοποιεί, επτά μήνες πριν από την έναρξη του σχετικού εξαμήνου, για κάθε σύνθεση του Συμβουλίου και αφού προβεί στις κατάλληλες διαβουλεύσεις, τις ημερομηνίες που προβλέπει για τις συνόδους που θα πρέπει να πραγματοποιήσει το Συμβούλιο προκειμένου να εκπληρώσει το νομοθετικό έργο του ή να λάβει επιχειρησιακές αποφάσεις. Οι ημερομηνίες αυτές περιλαμβάνονται σε ενιαίο έγγραφο που ισχύει για όλες τις συνθέσεις του Συμβουλίου.
3. Το Συμβούλιο έχει την έδρα του στις Βρυξέλλες. Κατά τους μήνες Απρίλιο, Ιούνιο και Οκτώβριο, το Συμβούλιο πραγματοποιεί τις συνόδους του στο Λουξεμβούργο¹⁰³.

Σε έκτακτες περιστάσεις και για δέοντως αιτιολογημένους λόγους, το Συμβούλιο ή η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών (εφεξής «ΕΜΑ») μπορεί να αποφασίσει ομοφώνως ότι μια σύνοδος του Συμβουλίου θα πραγματοποιηθεί αλλού.

- 4.¹⁰⁴ Η Προεδρία του Συμβουλίου, πλην της σύνθεσης των Εξωτερικών Υποθέσεων, ασκείται από προκαθορισμένες ομάδες τριών κρατών μελών για διάστημα 18 μηνών. Οι ομάδες αυτές συγκροτούνται με ισότιμη εναλλαγή των κρατών μελών, λαμβάνοντας υπόψη την πολυμορφία τους και τις γεωγραφικές ισορροπίες εντός της Ένωσης.

Κάθε μέλος της ομάδας προεδρεύει εκ περιτροπής όλων των συνθέσεων του Συμβουλίου, επί εξαμήνου περίοδο, πλην της σύνθεσης των Εξωτερικών Υποθέσεων. Τα άλλα μέλη της ομάδας συντρέχουν την Προεδρία σε όλες τις σφαίρες ευθύνης της, βάσει κοινού προγράμματος. Τα μέλη της ομάδας μπορούν να αποφασίζουν άλλες ρυθμίσεις μεταξύ τους.

5. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται από το Συμβούλιο ή την ΕΜΑ δυνάμει του παρόντος εσωτερικού κανονισμού θεσπίζονται με απλή πλειοψηφία, εκτός εάν προβλέπεται άλλος τρόπος ψηφοφορίας.

¹⁰² Η παράγραφος αυτή αναπαράγει το άρθρο 237 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής «ΣΛΕΕ»).

¹⁰³ Η παράγραφος αυτή αναπαράγει το στοιχείο β) του μόνου άρθρου του πρωτοκόλλου για τον καθορισμό της έδρας των θεσμικών οργάνων και ορισμένων λοιπών οργάνων, οργανισμών και υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

¹⁰⁴ Η παράγραφος αυτή αναπαράγει το άρθρο 1 της απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 1ης Δεκεμβρίου 2009 σχετικά με την άσκηση της προεδρίας του Συμβουλίου (ΕΕ L 315 της 2.12.2009, σ. 50).

Στον παρόντα εσωτερικό κανονισμό, εκτός εάν υφίσταται ειδική διάταξη, οι παραπομπές στην Προεδρία ή τον Πρόεδρο αφορούν όλα τα πρόσωπα που ασκούν την προεδρία μιας εκ των συνθέσεων του Συμβουλίου ή, ενδεχομένως, των προπαρασκευαστικών οργάνων του.

Άρθρο 2

Συνθέσεις του Συμβουλίου, ρόλος των συνθέσεων Γενικών Υποθέσεων και Εξωτερικών Υποθέσεων και προγραμματισμός

1. Το Συμβούλιο συνεδριάζει υπό διαφορετικές συνθέσεις, ανάλογα με τα υπό εξέταση θέματα. Ο κατάλογος των συνθέσεων του Συμβουλίου πλην εκείνων των Γενικών Υποθέσεων και των Εξωτερικών Υποθέσεων υιοθετείται με ειδική πλειοψηφία από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο¹⁰⁵. Ο κατάλογος των συνθέσεων του Συμβουλίου περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι.
2. Το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων εξασφαλίζει τη συνοχή των εργασιών των διαφόρων συνθέσεων του Συμβουλίου. Προετοιμάζει τις συνόδους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και διασφαλίζει τη συνέχειά τους σε επαφή με τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και την Επιτροπή¹⁰⁶. Είναι υπεύθυνο για τον γενικό συντονισμό των πολιτικών, θεσμικών και διοικητικών ζητημάτων, των οριζόντιων φακέλων που επηρεάζουν διάφορες πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και η διεύρυνση, καθώς και οιαδήποτε φακέλων του αναθέτει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, λαμβανομένων υπόψη των κανόνων λειτουργίας της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης.
3. Οι λεπτομερείς ρυθμίσεις για την προετοιμασία των συνόδων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου προβλέπονται στο άρθρο 3 του εσωτερικού κανονισμού του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ως εξής:

α) Για την προετοιμασία που προβλέπει το άρθρο 2 παράγραφος 2 του εσωτερικού κανονισμού του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, τουλάχιστον τέσσερις εβδομάδες πριν από κάθε τακτική σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου κατά το άρθρο 1 παράγραφος 1 του εσωτερικού κανονισμού του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ο πρόεδρός του, σε στενή συνεργασία με το μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που εκπροσωπεί το κράτος μέλος που ασκεί την εξαμηνιαία προεδρία του Συμβουλίου και τον πρόεδρο της Επιτροπής, υποβάλλει στο Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων σχέδιο σχολιασμένης ημερήσιας διάταξης.

Οι συμβολές των άλλων συνθέσεων του Συμβουλίου στις εργασίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου διαβιβάζονται στο Συμβούλιο γενικών υποθέσεων το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από τη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στο πλαίσιο της στενής συνεργασίας που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο, καταρτίζει το σχέδιο προσανατολισμών για τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και, ενδεχομένως, τα σχέδια των συμπερασμάτων και τα σχέδια των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, τα οποία εξετάζονται στο Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων.

¹⁰⁵ Οι δύο αυτές φράσεις επαναλαμβάνουν, με την απαραίτητη προσαρμογή, το άρθρο 16 παράγραφος 6 πρώτο εδάφιο της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (εφεξής «ΣΕΕ») και το άρθρο 236 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ.

¹⁰⁶ Οι δύο αυτές φράσεις αναπαράγουν το άρθρο 16 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο της ΣΕΕ.

Η τελευταία σύνοδος του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων διεξάγεται στο διάστημα των πέντε ημερών που προηγούνται της συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Βάσει της τελευταίας αυτής συζήτησης, ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου καταρτίζει την προσωρινή ημερήσια διάταξη.

- β) Εκτός εάν συντρέχουν επιτακτικοί και απρόβλεπτοι λόγοι όπως, παραδείγματος χάριν, γεγονότα της διεθνούς επικαιρότητας, καμία άλλη σύνθεση του Συμβουλίου ή προπαρασκευαστικό όργανο δεν μπορεί να εξετάσει ζήτημα που έχει υποβληθεί στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μετά τη σύνοδο του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων μετά το πέρας της οποίας έχει καταρτιστεί η προσωρινή ημερήσια διάταξη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.
- γ) Στην έναρξη της συνόδου του το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καταρτίζει την ημερήσια διάταξη του.

Κατά κανόνα, τα σημεία της ημερήσιας διάταξης θα πρέπει να έχουν εξεταστεί εκ των προτέρων σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου.

4. Το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων εξασφαλίζει, σε συνεργασία με την Επιτροπή, τη συνοχή και τη συνέχεια των εργασιών των διαφόρων συνθέσεων του Συμβουλίου στο πλαίσιο πολυετούς προγραμματισμού σύμφωνα με την παράγραφο 6¹⁰⁷.
5. Το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων διαμορφώνει την εξωτερική δράση της Ένωσης σύμφωνα με τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και διασφαλίζει τη συνοχή της δράσης της Ένωσης¹⁰⁸. Είναι υπεύθυνο για τη διεξαγωγή όλων των εξωτερικών δράσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και συγκεκριμένα την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας, την κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας, την κοινή εμπορική πολιτική, καθώς και την αναπτυξιακή συνεργασία και την ανθρωπιστική βοήθεια.

Το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων προεδρεύει ο Ύπατος Εκπρόσωπος της Ένωσης για τις εξωτερικές υποθέσεις και την πολιτική ασφάλειας, ο οποίος, εφόσον παρίσταται ανάγκη, μπορεί να αντικαθίσταται από το μέλος της εν λόγω σύνθεσης που εκπροσωπεί το κράτος μέλος που ασκεί την εξαμηνιαία προεδρία του Συμβουλίου¹⁰⁹.

6. Για κάθε 18άμηνη περίοδο, η προκαθορισμένη ομάδα των τριών κρατών μελών που ασκούν την προεδρία του Συμβουλίου την περίοδο αυτή σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 4, εκπονεί σχέδιο προγράμματος δραστηριοτήτων του Συμβουλίου για την εν λόγω περίοδο. Το σχέδιο αυτό, όσον αφορά τις δραστηριότητες της σύνθεσης αυτής για την εν λόγω περίοδο, εκπονείται σε συνεργασία με τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων. Το εν λόγω σχέδιο προγράμματος εκπονείται σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή

¹⁰⁷ Η παράγραφος αυτή αναπαράγει το άρθρο 3, πρώτη φράση, της απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 1ης Δεκεμβρίου 2009 σχετικά με την άσκηση της προεδρίας του Συμβουλίου.

¹⁰⁸ Η φράση αυτή αναπαράγει το άρθρο 16, παράγραφος 6, τρίτο εδάφιο της ΣΕΕ.

¹⁰⁹ Βλ. την παρακάτω δήλωση α):

α) Σχετικά με το άρθρο 2 παράγραφος 5 δεύτερο εδάφιο:

«Όταν το Συμβούλιο συγκαλείται για να εξετάσει ζητήματα κοινής εμπορικής πολιτικής, ο πρόεδρός του αντικαθίσταται από την εξαμηνιαία προεδρία όπως προβλέπεται στο άρθρο 2 παράγραφος 5 δεύτερο εδάφιο.»

και τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, και έπειτα από τις κατάλληλες διαβουλεύσεις. Υποβάλλεται ως ενιαίο έγγραφο το αργότερο ένα μήνα πριν από τη σχετική περίοδο, ούτως ώστε να το εγκρίνει το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων¹¹⁰.

7. Η Προεδρία κατά την περίοδο αυτή καταρτίζει, για κάθε σύνθεση του Συμβουλίου και αφού προβεί στις κατάλληλες διαβουλεύσεις, σχέδια ημερήσιας διάταξης των συνόδων του Συμβουλίου που έχουν προγραμματισθεί για το προσεχές εξάμηνο, μνημονεύοντας ενδεικτικά τις προβλεπόμενες νομοθετικές εργασίες και επιχειρησιακές αποφάσεις. Τα εν λόγω σχέδια καταρτίζονται το αργότερο μία εβδομάδα πριν από το σχετικό εξάμηνο, βάσει του 18άμηνου προγράμματος και κατόπιν διαβουλεύσεων με την Επιτροπή. Περιλαμβάνονται σε ενιαίο έγγραφο που ισχύει για όλες τις συνθέσεις του Συμβουλίου. Ανάλογα με τις ανάγκες, μπορούν να προβλεφθούν πρόσθετες σύνοδοι σε σχέση με τις ήδη προγραμματισθείσες.

Εάν αποδειχθεί, κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, ότι δεν υπάρχει πλέον λόγος να γίνει κάποια από τις προγραμματισθείσες συνόδους, η Προεδρία δεν συγκαλεί τη σύνοδο αυτή.

Άρθρο 3¹¹¹

Ημερήσια διάταξη

1. Ο πρόεδρος, λαμβάνοντας υπόψη το 18άμηνο πρόγραμμα του Συμβουλίου, καταρτίζει την προσωρινή ημερήσια διάταξη κάθε συνόδου. Η εν λόγω ημερήσια διάταξη αποστέλλεται στα λοιπά μέλη του Συμβουλίου και την Επιτροπή τουλάχιστον δεκατέσσερις ημέρες πριν από την έναρξη της συνόδου. Διαβιβάζεται ταυτόχρονα στα εθνικά κοινοβούλια των κρατών μελών.

¹¹⁰ Βλ. την παρακάτω δήλωση β):

β) Σχετικά με το άρθρο 2 παράγραφος 6:

«Το 18άμηνο πρόγραμμα περιλαμβάνει ένα γενικό εισαγωγικό τμήμα που θέτει το πρόγραμμα στα πλαίσια των μακροπρόθεσμων στρατηγικών της Ένωσης. Στο τμήμα αυτό, οι τρεις προεδρίες που έχουν αναλάβει την προετοιμασία του σχεδίου του 18άμηνου προγράμματος διαβουλεύονται με τις τρεις επόμενες προεδρίες επί αυτού, στα πλαίσια των «κατάλληλων διαβουλεύσεων» που αναφέρονται στην τρίτη πρόταση της παραγράφου 6. Το σχέδιο 18άμηνου προγράμματος θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, σχετικά σημεία που προκύπτουν από τον διάλογο για τις ετήσιες πολιτικές προτεραιότητες, ο οποίος διεξάγεται με πρωτοβουλία της Επιτροπής.»

¹¹¹ Βλ. τις παρακάτω δηλώσεις γ) και δ):

γ) Σχετικά με το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 2:

«Ο Πρόεδρος καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε, κατ' αρχήν, η προσωρινή ημερήσια διάταξη κάθε συνόδου του Συμβουλίου αφιερωμένης στην υλοποίηση των διατάξεων της ΣΛΕΕ σχετικά με τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, καθώς και το πληροφοριακό υλικό που άπτεται των σημείων που περιλαμβάνονται σ' αυτήν να φθάνουν στα μέλη του Συμβουλίου είκοσι μία τουλάχιστον ημέρες πριν από την έναρξη της συνόδου.»

δ) Σχετικά με τα άρθρα 1 και 3:

«Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 30 παράγραφος 2 της ΣΕΕ, το οποίο προβλέπει ότι, στις περιπτώσεις που απαιτείται ταχεία λήψη απόφασης, είναι δυνατόν να συγκαλείται έκτακτη σύνοδος του Συμβουλίου εντός πολύ βραχέος διαστήματος, το Συμβούλιο έχει επίγνωση της επιταγής να διεκπεραιώνονται με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα τα ζητήματα που εμπíπτουν στην κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας. Οι διατάξεις του άρθρου 3 δεν εμποδίζουν την εκπλήρωση της επιταγής αυτής.»

2. Η προσωρινή ημερήσια διάταξη περιλαμβάνει τα σημεία για τα οποία η αίτηση εγγραφής που έχει υποβληθεί από μέλος του Συμβουλίου ή από την Επιτροπή και, ενδεχομένως, τα σχετικά έγγραφα έχουν περιέλθει στη Γενική Γραμματεία τουλάχιστον δεκαέξι ημέρες πριν από την έναρξη της συνόδου. Η προσωρινή ημερήσια διάταξη επισημαίνει, επίσης, με αστερίσκο τα σημεία για τα οποία η Προεδρία, ένα μέλος του Συμβουλίου ή η Επιτροπή μπορούν να ζητήσουν ψηφοφορία. Η επισήμανση αυτή γίνεται εφόσον πληρούνται όλες οι διαδικαστικές απαιτήσεις που προβλέπονται στις συνθήκες.
3. Στις περιπτώσεις που εφαρμόζεται η προθεσμία των οκτώ εβδομάδων που προβλέπεται από το πρωτόκολλο σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, τα σημεία που αφορούν την έκδοση νομοθετικής πράξης ή θέσης σε πρώτη ανάγνωση στο πλαίσιο συνήθους νομοθετικής διαδικασίας εγγράφονται στην προσωρινή ημερήσια διάταξη για τη λήψη απόφασης μόνον αφού εκπνεύσει η προθεσμία των οκτώ εβδομάδων.

Το Συμβούλιο μπορεί να παρεκκλίνει από την προθεσμία των οκτώ εβδομάδων του πρώτου εδαφίου, όταν πρόκειται για την εγγραφή σημείου που εμπίπτει στην εξαίρεση λόγω επείγουσας ανάγκης που προβλέπεται στο σημείο 4 του πρωτοκόλλου σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Συμβούλιο αποφασίζει σύμφωνα με τον τρόπο ψηφοφορίας που εφαρμόζεται για την έκδοση της πράξης ή της σχετικής κοινής θέσης.

Εκτός δεόντως αιτιολογημένων επειγουσών περιπτώσεων, τηρείται προθεσμία δέκα ημερών από την εγγραφή του σχεδίου νομοθετικής πρότασης στην προσωρινή ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου έως τον καθορισμό της θέσης του Συμβουλίου¹¹².
4. Στην προσωρινή ημερήσια διάταξη εγγράφονται μόνον τα σημεία για τα οποία τα σχετικά έγγραφα έχουν αποσταλεί στα μέλη του Συμβουλίου και την Επιτροπή το αργότερο κατά την ημερομηνία αποστολής της εν λόγω ημερήσιας διάταξης.
5. Η Γενική Γραμματεία ανακοινώνει στα μέλη του Συμβουλίου και στην Επιτροπή τις αιτήσεις εγγραφής σημείων στην ημερήσια διάταξη και τα σχετικά με αυτές έγγραφα για τα οποία δεν έχουν τηρηθεί οι ανωτέρω οριζόμενες προθεσμίες.

Εφόσον δεν επιβάλλεται άλλος τρόπος ενέργειας λόγω του επείγοντος του θέματος και με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, η Προεδρία αποσύρει από την προσωρινή ημερήσια διάταξη τα σημεία τα οποία αφορούν σχέδια νομοθετικών πράξεων και των οποίων η εξέταση δεν έχει ολοκληρωθεί από την EMA το αργότερο έως το τέλος της εβδομάδας πριν από την εβδομάδα που προηγείται της συγκεκριμένης συνόδου.
6. Η προσωρινή ημερήσια διάταξη διαιρείται σε δύο μέρη αφιερωμένα αντίστοιχα στις νομοθετικές διαβουλεύσεις και στις μη νομοθετικές δραστηριότητες. Το πρώτο μέρος καλείται «νομοθετικές διαβουλεύσεις» και το δεύτερο «μη νομοθετικές δραστηριότητες».

¹¹² Το εδάφιο αυτό αναπαράγει το άρθρο 4 δεύτερη πρόταση του πρωτοκόλλου σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τα σημεία που εγγράφονται σε κάθε ένα από τα δύο μέρη της προσωρινής ημερήσιας διάταξης διαιρούνται σε σημεία Α και σημεία Β. Στα σημεία Α εγγράφονται τα σημεία εκείνα για τα οποία είναι δυνατή η έγκριση του Συμβουλίου χωρίς συζήτηση, πράγμα που δεν εμποδίζει τα μέλη του Συμβουλίου ή την Επιτροπή να εκφράσουν τη γνώμη τους με την ευκαιρία της εγκρίσεως των σημείων αυτών και να ζητήσουν την καταχώριση δηλώσεων στα πρακτικά.

7. Η ημερήσια διάταξη εγκρίνεται από το Συμβούλιο στην αρχή κάθε συνόδου. Για την εγγραφή στην ημερήσια διάταξη σημείου εκτός εκείνων της προσωρινής ημερήσιας διάταξης απαιτείται ομοφωνία του Συμβουλίου. Επί σημείων που εγγράφονται κατ' αυτόν τον τρόπο μπορεί να διεξάγεται ψηφοφορία εφόσον πληρούνται όλες οι διαδικαστικές απαιτήσεις που προβλέπονται στις συνθήκες.
8. Ωστόσο, όταν μια θέση σχετικά με σημείο Α ενδέχεται να προκαλέσει νέα συζήτηση ή εάν το ζητήσει ένα μέλος του Συμβουλίου ή της Επιτροπής, το σημείο αυτό αποσύρεται από την ημερήσια διάταξη, εκτός αν το Συμβούλιο αποφασίσει άλλως.
9. Κάθε αίτηση εγγραφής σημείου στα «Διάφορα» συνοδεύεται από επεξηγηματικό έγγραφο.

Άρθρο 4

Εκπροσώπηση μέλους του Συμβουλίου

Με την επιφύλαξη των διατάξεων σχετικά με την κατ' εξουσιοδότηση ψήφο κατά το άρθρο 11, μέλος του Συμβουλίου που κωλύεται να παρευρεθεί σε σύνοδο δύναται να εκπροσωπείται.

Άρθρο 5

Σύνοδοι

1. Το Συμβούλιο συνέρχεται δημοσίως όταν συσκέπτεται και ψηφίζει επί σχεδίου νομοθετικής πράξης¹¹³. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις, οι σύνοδοι του Συμβουλίου δεν είναι δημόσιες, εκτός των περιπτώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 8.
2. Η Επιτροπή καλείται να συμμετέχει στις συνόδους του Συμβουλίου. Το ίδιο ισχύει και για την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, στις περιπτώσεις που ασκεί το δικαίωμα πρωτοβουλίας που διαθέτει. Πάντως, το Συμβούλιο δύναται να αποφασίσει να συσχεφθεί χωρίς την παρουσία της Επιτροπής ή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.
3. Τα μέλη του Συμβουλίου και της Επιτροπής δύνανται να συνοδεύονται από υπαλλήλους που τους επικουρούν. Τα ονόματα και η ιδιότητα των υπαλλήλων αυτών ανακοινώνονται εκ των προτέρων στη Γενική Γραμματεία. Ο ανώτατος αριθμός των προσώπων ανά αντιπροσωπεία που παρίστανται στην αίθουσα συνεδριάσεων του Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των μελών του Συμβουλίου, μπορεί να καθορίζεται από το Συμβούλιο.
4. Η είσοδος στις συνόδους του Συμβουλίου απαιτεί ειδική άδεια την οποία χορηγεί η Γενική Γραμματεία.

¹¹³ Η φράση αυτή αναπαράγει το άρθρο 16 παράγραφος 8 πρώτη πρόταση της ΣΕΕ.

Άρθρο 6

Επαγγελματικό απόρρητο και προσκόμιση εγγράφων ενώπιον δικαστηρίου

1. Υπό την επιφύλαξη των άρθρων 7, 8 και 9 και των διατάξεων σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα, οι συσκέψεις του Συμβουλίου καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο, εκτός αν το Συμβούλιο αποφασίσει άλλως.
2. Το Συμβούλιο ή η EMA μπορεί να επιτρέψει την προσκόμιση ενώπιον δικαστηρίου αντιγράφου ή αποσπάσματος εγγράφων του Συμβουλίου, τα οποία δεν έχουν ακόμα δημοσιοποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα.

Άρθρο 7

Νομοθετική διαδικασία και δημοσιότητα

1. Το Συμβούλιο συνέρχεται δημοσίως όταν συσκέπτεται και ψηφίζει επί σχεδίου νομοθετικής πράξης. Προς τον σκοπό αυτό, η ημερήσια διάταξη περιλαμβάνει το μέρος «νομοθετικές διαβουλεύσεις».
2. Τα έγγραφα που υποβάλλονται στο Συμβούλιο και τα οποία απαριθμούνται σε σημείο της ημερήσιας διάταξής του και αφορούν το μέρος «νομοθετικές διαβουλεύσεις», δημοσιοποιούνται μαζί με τα στοιχεία της ημερήσιας διάταξης του Συμβουλίου που αφορούν αυτό το μέρος της ημερήσιας διάταξης.
3. Το άνοιγμα στο κοινό των συνόδων του Συμβουλίου που αφορούν το μέρος «νομοθετικές διαβουλεύσεις» της ημερήσιας διάταξης γίνεται μέσω δημόσιας αναμετάδοσης με οπτικοακουστικά μέσα, κυρίως σε αίθουσα ακρόασης και μέσω οπτικοακουστικής μετάδοσης σε όλες τις επίσημες γλώσσες των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με βίντεο συνεχούς ροής (*video streaming*). Μαγνητοσκοπημένη μορφή τους παραμένει διαθέσιμη επί ένα τουλάχιστον μήνα στον ιστοχώρο του Συμβουλίου. Τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας γνωστοποιούνται με οπτικά μέσα.

Η Γενική Γραμματεία φροντίζει να ενημερώνει εκ των προτέρων το κοινό σχετικά με τις ημερομηνίες και τον κατά προσέγγιση χρόνο των οπτικοακουστικών μεταδόσεων και λαμβάνει κάθε πρακτικό μέτρο ώστε να εξασφαλίζεται η ορθή εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

4. Τα αποτελέσματα των ψηφοφοριών και οι αιτιολογήσεις ψήφου των μελών του Συμβουλίου ή των εκπροσώπων τους στην επιτροπή συνδιαλλαγής που προβλέπεται από τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, καθώς και οι δηλώσεις που καταχωρίζονται στα πρακτικά του Συμβουλίου και τα σημεία των πρακτικών αυτών που αφορούν τη συνεδρίαση της επιτροπής συνδιαλλαγής, δημοσιοποιούνται.
5. Το Συμβούλιο, όταν του υποβάλλονται νομοθετικές προτάσεις ή πρωτοβουλίες, δεν εκδίδει πράξεις που δεν προβλέπονται στις συνθήκες, όπως ψηφίσματα, συμπεράσματα ή δηλώσεις, πλην εκείνων που συνόδευσαν την έκδοση της πράξης και πρόκειται να καταχωρισθούν στα πρακτικά του Συμβουλίου.

Άρθρο 8

Άλλες περιπτώσεις συσκέψεων του Συμβουλίου ανοικτών στο κοινό και δημόσιες συζητήσεις

1. Όταν υποβάλλεται στο Συμβούλιο μη νομοθετική πρόταση σχετική με τη θέσπιση κανόνων νομικών δεσμευτικών εντός των κρατών μελών ή για τα κράτη μέλη, μέσω κανονισμών, οδηγιών ή αποφάσεων, βάσει των σχετικών διατάξεων των συνθηκών, εξαιρουμένων των μέτρων εσωτερικής φύσεως, διοικητικών ή δημοσιονομικών πράξεων, πράξεων που αφορούν τις διοργανικές ή διεθνείς σχέσεις ή μη δεσμευτικών πράξεων (όπως συμπερασμάτων, συστάσεων ή ψηφισμάτων), η πρώτη σύσκεψη του Συμβουλίου επί νέων σημαντικών προτάσεων είναι ανοικτή στο κοινό. Η Προεδρία επισημαίνει ποιες νέες προτάσεις είναι σημαντικές και το Συμβούλιο ή η EMA μπορούν να αποφασίσουν άλλως, οσάκις αρμόζει.

Η Προεδρία μπορεί να αποφασίσει, κατά περίπτωση, ότι οι επόμενες συσκέψεις του Συμβουλίου για μία εκ των προτάσεων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο είναι ανοικτές στο κοινό, εκτός και αν το Συμβούλιο ή η EMA αποφασίζουν άλλως.

2. Με απόφαση που λαμβάνει το Συμβούλιο ή η EMA, με ειδική πλειοψηφία, το Συμβούλιο διεξάγει δημόσιες συζητήσεις για σημαντικά θέματα που άπτονται των συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των πολιτών της.

Εναπόκειται στην Προεδρία, στα μέλη του Συμβουλίου ή την Επιτροπή να προτείνουν σημεία ή ειδικά θέματα για τέτοιου είδους συζητήσεις, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία του θέματος και το συμφέρον των πολιτών.

3. Το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων διεξάγει δημόσια συζήτηση προσανατολισμού σχετικά με το 18άμηνο πρόγραμμα του Συμβουλίου. Οι συζητήσεις προσανατολισμού των λοιπών συνθέσεων του Συμβουλίου ως προς τις προτεραιότητές τους είναι επίσης δημόσιες. Η παρουσίαση από την Επιτροπή του πενταετούς της προγράμματος, του ετήσιου προγράμματος εργασιών και της ετήσιας πολιτικής στρατηγικής της, καθώς και η συναφής συζήτηση στο Συμβούλιο, είναι ανοικτή στο κοινό.

4. Από την αποστολή της προσωρινής ημερήσιας διάταξης δυνάμει του άρθρου 3,
  - α) τα σημεία στην ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου που είναι ανοικτά στο κοινό σύμφωνα με την παράγραφο 1 συνοδεύονται από την ένδειξη «δημόσια σύσκεψη»

β) τα σημεία στην ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου που είναι ανοικτά στο κοινό σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 συνοδεύονται από την ένδειξη «δημόσια συζήτηση».

Το άνοιγμα στο κοινό των συσκέψεων του Συμβουλίου και οι δημόσιες συζητήσεις σύμφωνα με το παρόν άρθρο γίνονται μέσω δημόσιας αναμετάδοσης, όπως η προβλεπόμενη στο άρθρο 7 παράγραφος 3.

Άρθρο 9

Δημοσιοποίηση των ψηφοφοριών, αιτιολογήσεις ψήφου και πρακτικά στις άλλες περιπτώσεις

1. Όταν το Συμβούλιο εκδίδει μη νομοθετικές πράξεις από τις αναφερόμενες στο άρθρο 8, παράγραφος 1, δημοσιοποιούνται τα αποτελέσματα των ψηφοφοριών και οι αιτιολογήσεις της ψήφου των μελών του Συμβουλίου, καθώς και οι δηλώσεις που καταχωρίζονται στα πρακτικά του Συμβουλίου και τα σημεία των πρακτικών που αφορούν την έκδοση των πράξεων αυτών.

2. Επιπλέον, τα αποτελέσματα των ψηφοφοριών δημοσιοποιούνται:
  - α) όταν το Συμβούλιο ενεργεί στο πλαίσιο του τίτλου V της ΣΕΕ, με ομόφωνη απόφαση του Συμβουλίου ή της EMA, η οποία λαμβάνεται κατόπιν αιτήσεως ενός εκ των μελών τους
  - β) στις άλλες περιπτώσεις, με απόφαση του Συμβουλίου ή της EMA, η οποία λαμβάνεται κατόπιν αιτήσεως ενός εκ των μελών τους.

Στην περίπτωση κατά την οποία το αποτέλεσμα ψηφοφορίας του Συμβουλίου δημοσιοποιείται, σύμφωνα με τα στοιχεία α) και β) του πρώτου εδαφίου, οι αιτιολογήσεις ψήφου οι οποίες έγιναν κατά την ψηφοφορία δημοσιοποιούνται επίσης, κατόπιν αιτήματος των ενδιαφερόμενων μελών του Συμβουλίου, με δέουσα τήρηση του παρόντος εσωτερικού κανονισμού, της ασφάλειας δικαίου και των συμφερόντων του Συμβουλίου.

Οι καταχωριζόμενες στα πρακτικά του Συμβουλίου δηλώσεις και τα σημεία των πρακτικών αυτών που αφορούν την έκδοση των πράξεων των αναφερόμενων στα στοιχεία α) και β) του πρώτου εδαφίου δημοσιοποιούνται με απόφαση του Συμβουλίου ή της EMA, η οποία λαμβάνεται κατόπιν αιτήματος ενός εκ των μελών τους.
3. Εκτός από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι συζητήσεις του Συμβουλίου είναι ανοικτές στο κοινό σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8, οι συσκέψεις που οδηγούν σε ενδεικτικές ψηφοφορίες ή στην έκδοση προπαρασκευαστικών πράξεων δεν δημοσιοποιούνται.

Άρθρο 10

Πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Συμβουλίου

Οι ειδικές διατάξεις σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Συμβουλίου περιέχονται στο παράρτημα II.

Άρθρο 11

Τρόπος διεξαγωγής της ψηφοφορίας και απαρτία

1. Το Συμβούλιο προβαίνει σε ψηφοφορία με πρωτοβουλία του προέδρου του. Εξάλλου, ο Πρόεδρος υποχρεούται να κινεί διαδικασία ψηφοφορίας έπειτα από πρωτοβουλία μέλους του Συμβουλίου ή της Επιτροπής, εφόσον το αποφασίζει η πλειοψηφία των μελών που απαρτίζουν το Συμβούλιο.
2. Τα μέλη του Συμβουλίου ψηφίζουν κατά τη σειρά των κρατών μελών που καθορίζεται σύμφωνα με τον κατάλογο των διαδοχικών προεδριών αρχίζοντας από το μέλος που ακολουθεί, στη σειρά αυτή, το μέλος που ασκεί την προεδρία.
3. Σε περίπτωση ψηφοφορίας, κάθε μέλος του Συμβουλίου δύναται να εκπροσωπήσει ένα μόνον από τα λοιπά μέλη¹¹⁴.
4. Για να μπορέσει να προβεί το Συμβούλιο σε ψηφοφορία, απαιτείται η παρουσία της πλειοψηφίας των μελών του Συμβουλίου τα οποία, κατ' εφαρμογή των συνθηκών, μπορούν να συμμετέχουν στην ψηφοφορία. Κατά την ψηφοφορία, ο Πρόεδρος, επικουρούμενος από τη Γενική Γραμματεία, διαπιστώνει την ύπαρξη απαρτίας.

¹¹⁴ Η παράγραφος αυτή αναπαράγει το άρθρο 239 της ΣΛΕΕ.

5. Όταν το Συμβούλιο θεσπίζει απόφαση που απαιτεί ειδική πλειοψηφία, το 65 % είτε του πληθυσμού της Ένωσης είτε του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών, εφόσον δεν συμμετέχουν όλα τα κράτη μέλη στην ψηφοφορία, και ο ελάχιστος αριθμός των μελών του Συμβουλίου που αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 35 % του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών πρέπει να υπολογίζονται σύμφωνα με τα αριθμητικά στοιχεία του πληθυσμού τα οποία παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙΙ. Οι αριθμοί αυτοί ισχύουν και για την περίοδο από την 1η Νοεμβρίου 2014 έως τις 31 Μαρτίου 2017, κατά την οποία, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 36 σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις που επισυνάπτεται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, ένα μέλος του Συμβουλίου μπορεί να ζητήσει τη θέσπιση απόφασης με ειδική πλειοψηφία, όπως ορίζεται στην παράγραφο 3 του εν λόγω άρθρου, ή να ζητήσει να εξακριβωθεί ότι τα κράτη μέλη που συνιστούν την ειδική πλειοψηφία αντιστοιχούν τουλάχιστον στο 62 % του συνολικού πληθυσμού της Ένωσης.
6. Με ισχύ από 1ης Ιανουαρίου κάθε έτους, το Συμβούλιο αναπροσαρμόζει, σύμφωνα με τα δεδομένα τα οποία διαθέτει η Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 30 Σεπτεμβρίου του προηγούμενου έτους, τα αριθμητικά στοιχεία που παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙΙ. Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 12

Συνήθης γραπτή διαδικασία και σιωπηρή διαδικασία

1. Οι πράξεις του Συμβουλίου που αφορούν επείγουσες υποθέσεις είναι δυνατόν να εκδίδονται με έγγραφη ψηφοφορία, όταν το Συμβούλιο ή η ΕΜΑ αποφασίζει ομόφωνα να προσφύγει στη διαδικασία αυτή. Ο Πρόεδρος δύναται επίσης να προτείνει προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία, εφόσον συντρέχουν ειδικές περιστάσεις στην περίπτωση αυτή, η έγγραφη ψηφοφορία είναι δυνατόν να διεξάγεται εφόσον όλα τα μέλη του Συμβουλίου δέχονται αυτή τη διαδικασία.

Απαιτείται αποδοχή εκ μέρους της Επιτροπής για την προσφυγή στη γραπτή διαδικασία, στις περιπτώσεις που η έγγραφη ψηφοφορία αφορά θέμα το οποίο υπέβαλε στο Συμβούλιο η Επιτροπή.

Κάθε μήνα, η Γενική Γραμματεία καταρτίζει κατάσταση των πράξεων που έχουν εκδοθεί με γραπτή διαδικασία. Η κατάσταση αυτή περιέχει τις ενδεχόμενες δηλώσεις που πρόκειται να καταχωρισθούν στα πρακτικά του Συμβουλίου. Τα μέρη της κατάστασης αυτής που αφορούν την έκδοση νομοθετικών πράξεων δημοσιοποιούνται.

2. Με πρωτοβουλία της Προεδρίας, το Συμβούλιο μπορεί να ενεργήσει μέσω απλουστευμένης γραπτής διαδικασίας η οποία καλείται «σιωπηρή διαδικασία»:
  - α) προκειμένου να εγκριθεί το κείμενο απάντησης σε γραπτή ερώτηση, ή, κατά περίπτωση, σε προφορική ερώτηση που υποβλήθηκε στο Συμβούλιο

από μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αφού εξετασθεί το σχέδιο απάντησης από την EMA¹¹⁵.

β) προκειμένου να διορισθούν μέλη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και τακτικά και αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής Περιφερειών, αφού εξετασθεί το σχέδιο απάντησης από την EMA,

γ) προκειμένου να αποφασισθεί ενδεχόμενη διαβούλευση άλλων θεσμικών και λοιπών οργάνων ή οργανισμών, όποτε η διαβούλευση αυτή απαιτείται από τις συνθήκες

δ) προκειμένου να εφαρμοσθεί η κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας μέσω του δικτύου «COREU» [«σιωπηρή διαδικασία (COREU)»]¹¹⁶.

Στην περίπτωση αυτή, το σχετικό κείμενο θεωρείται ότι έχει εγκριθεί μόλις λήξει η προθεσμία που τάσσει η Προεδρία ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα της υπόθεσης, εκτός αν ένα μέλος του Συμβουλίου γεμίσει αντιρρήσεις.

3. Η Γενική Γραμματεία διαπιστώνει την περάτωση των γραπτών διαδικασιών.

Άρθρο 13

Πρακτικά

1. Για κάθε σύνοδο τηρούνται πρακτικά τα οποία, αφού εγκριθούν, υπογράφονται από τον γενικό γραμματέα. Ο γενικός γραμματέας μπορεί να εξουσιοδοτεί τους γενικούς διευθυντές της Γενικής Γραμματείας να υπογράφουν αντ' αυτού.

Κατά κανόνα, τα πρακτικά περιλαμβάνουν, για κάθε σημείο της ημερήσιας διάταξης:

- μνεία των εγγράφων που υποβλήθηκαν στο Συμβούλιο,
- τις αποφάσεις που έλαβε ή τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξε το Συμβούλιο,
- τις δηλώσεις που έκανε το Συμβούλιο καθώς και τις δηλώσεις την καταχώριση των οποίων ζήτησε ένα μέλος του Συμβουλίου ή η Επιτροπή.

2. Το σχέδιο πρακτικών καταρτίζεται από τη Γενική Γραμματεία εντός δεκαπέντε ημερών και υποβάλλεται στο Συμβούλιο ή στην EMA προς έγκριση.
3. Κάθε μέλος του Συμβουλίου ή η Επιτροπή δύναται, πριν από την έγκριση των πρακτικών, να ζητεί τη λεπτομερέστερη ανάπτυξη κάποιου σημείου της ημερήσιας διάταξης. Οι αιτήσεις αυτές μπορούν να διατυπώνονται στην EMA.

¹¹⁵ Πρβ. παρακάτω δήλωση ε):
ε) Σχετικά με το άρθρο 12 παράγραφος 2 στοιχεία α), β) και γ):
«Σύμφωνα με την πάγια πρακτική του Συμβουλίου, η τασσόμενη προθεσμία είναι κανονικά τρεις εργάσιμες ημέρες.»

¹¹⁶ Βλ. παρακάτω δήλωση στ):
στ) Σχετικά με το άρθρο 12 παράγραφος 2 στοιχείο δ):
«Το Συμβούλιο επισημαίνει ότι το δίκτυο COREU πρέπει να χρησιμοποιείται σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 1995 (έγγρ. 7896/95) σχετικά με τις μεθόδους εργασίας του Συμβουλίου.»

4. Τα πρακτικά των μερών «νομοθετικές διαβουλεύσεις» των συνόδων του Συμβουλίου διαβιβάζονται άμεσα στα εθνικά κοινοβούλια μετά την έγκρισή τους και, παράλληλα, στις κυβερνήσεις των κρατών μελών.

Άρθρο 14

Συσκέψεις και αποφάσεις με βάση έγγραφα και σχέδια συντεταγμένα στις γλώσσες που προβλέπονται από το ισχύον γλωσσικό καθεστώς

1. Εκτός εάν άλλως αποφασίσει το Συμβούλιο ομοφώνως λόγω επείγοντος θέματος, το Συμβούλιο συσκέπτεται και αποφασίζει μόνο βάσει εγγράφων και σχεδίων συντεταγμένων στις γλώσσες που προβλέπονται από το ισχύον γλωσσικό καθεστώς.
2. Κάθε μέλος του Συμβουλίου μπορεί να αντιταχθεί στη διεξαγωγή συζήτησης αν το κείμενο οιασδήποτε προτεινόμενων τροποποιήσεων δεν έχει συνταχθεί στις γλώσσες που έχει υποδείξει μεταξύ των αναφερομένων στην παράγραφο 1.

Άρθρο 15

Υπογραφή των πράξεων

Τα κείμενα των πράξεων που εκδίδονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, καθώς και τα κείμενα των πράξεων που εκδίδει το Συμβούλιο υπογράφονται από τον εκάστοτε πρόεδρο κατά την έκδοσή τους και από τον γενικό γραμματέα. Ο γενικός γραμματέας μπορεί να εξουσιοδοτεί τους γενικούς διευθυντές της Γενικής Γραμματείας να υπογράφουν αντ' αυτού.

Άρθρο 16¹¹⁷

Αδυναμία συμμετοχής σε ψηφοφορία

Για την εφαρμογή του παρόντος εσωτερικού κανονισμού, λαμβάνονται δεόντως υπόψη, σύμφωνα με το παράρτημα IV, οι περιπτώσεις κατά τις οποίες, κατ' εφαρμογή των συνθηκών, ένα ή περισσότερα μέλη του Συμβουλίου αδυνατούν να συμμετάσχουν στην ψηφοφορία.

Άρθρο 17

Δημοσίευση των πράξεων στην Επίσημη Εφημερίδα

1. Δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* (εφεξής: *Επίσημη Εφημερίδα*), με φροντίδα του γενικού γραμματέα:
  - α) οι πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 297 παράγραφοι 1 και 2 δεύτερο εδάφιο της ΣΛΕΕ,

¹¹⁷ Βλ. παρακάτω δήλωση ζ):

ζ) Σχετικά με το άρθρο 16 και το παράρτημα IV

«Το Συμβούλιο συμφωνεί ότι οι διατάξεις του άρθρου 16 και του παραρτήματος IV εφαρμόζονται για τις πράξεις κατά την έκδοση των οποίων ορισμένα μέλη του Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των συνθηκών, δεν μπορούν να συμμετάσχουν στη ψηφοφορία. Ωστόσο, οι διατάξεις αυτές δεν καλύπτουν την περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 7 της ΣΕΕ. Κατά την πρώτη περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων σχετικά με την ενισχυμένη συνεργασία, το Συμβούλιο εξετάζει, βάσει της πείρας που αποκτάται σε άλλους τομείς, τις απαιτούμενες προσαρμογές του άρθρου 16 και του Παραρτήματος IV του εσωτερικού κανονισμού.»

- β) οι θέσεις σε πρώτη ανάγνωση που εγκρίνει το Συμβούλιο σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, καθώς και η αιτιολογική τους έκθεση,
- γ) οι πρωτοβουλίες που υποβάλλει το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 76 της ΣΛΕΕ για την έκδοση νομοθετικής πράξης,
- δ) οι διεθνείς συμφωνίες που συνάπτονται από την Ένωση.

Η έναρξη ισχύος των συμφωνιών αυτών δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα·

- ε) οι διεθνείς συμφωνίες που συνάπτονται από την Ένωση στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, εκτός αν το Συμβούλιο αποφασίσει άλλως δυνάμει των άρθρων 4 και 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής¹¹⁸.

Στην Επίσημη Εφημερίδα γίνεται μνεία της έναρξης ισχύος των συμφωνιών που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα.

2. Εκτός αν άλλως αποφασίσει το Συμβούλιο ή η ΕΜΑ, δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα, με φροντίδα του γενικού γραμματέα:
  - α) οι πρωτοβουλίες που υποβάλλει το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 76 της ΣΛΕΕ σε άλλες περιπτώσεις πλην εκείνων της παραγράφου 1, στοιχείο γ),
  - β) οι οδηγίες και οι αποφάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 297 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο της ΣΛΕΕ, οι συστάσεις και οι γνώμες, πλην των αποφάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.
3. Το Συμβούλιο ή η ΕΜΑ αποφασίζει, κατά περίπτωση, ομόφωνα, εάν πρέπει να δημοσιευθούν στην Επίσημη Εφημερίδα, με φροντίδα του γενικού γραμματέα, οι αποφάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 25 της ΣΕΕ.
4. Το Συμβούλιο ή η ΕΜΑ αποφασίζει, κατά περίπτωση και λαμβάνοντας υπόψη την ενδεχόμενη δημοσίευση της βασικής πράξης, αν πρέπει να δημοσιευθούν στην Επίσημη Εφημερίδα, με φροντίδα του γενικού γραμματέα:
  - α) οι αποφάσεις εφαρμογής των αποφάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 25 της ΣΕΕ·
  - β) οι αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 31 παράγραφος 2 πρώτη και δεύτερη περίπτωση της ΣΕΕ,
  - γ) οι λοιπές πράξεις του Συμβουλίου όπως συμπεράσματα ή ψηφίσματα.
5. Όταν μια συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ της Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και ενός ή περισσότερων κρατών ή διεθνών οργανώσεων ιδρύει ένα όργανο το οποίο έχει εξουσία να λαμβάνει αποφάσεις, το Συμβούλιο αποφασίζει, κατά τη σύναψη της συμφωνίας αυτής, αν θα πρέπει να δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα οι αποφάσεις που θα λαμβάνει το όργανο αυτό.

¹¹⁸ ΕΕ L 145 της 31.5.2001, σ. 43.

Κοινοποίηση των πράξεων

1. Οι οδηγίες και αποφάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 297 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο της ΣΛΕΕ κοινοποιούνται στους αποδέκτες τους από τον γενικό γραμματέα ή ένα γενικό διευθυντή που ενεργεί εξ ονόματός του.
2. Στο μέτρο που δεν δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα, οι ακόλουθες πράξεις κοινοποιούνται στους παραλήπτες τους από τον γενικό γραμματέα ή ένα γενικό διευθυντή που ενεργεί εξ ονόματός του:
  - α) οι συστάσεις,
  - β) οι αποφάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 25 της ΣΕΕ.
3. Ο γενικός γραμματέας ή ένας γενικός διευθυντής που ενεργεί εξ ονόματός του χορηγεί στις κυβερνήσεις των κρατών μελών και την Επιτροπή ακριβή αντίγραφα των οδηγιών και των αποφάσεων του Συμβουλίου που αναφέρονται στο άρθρο 297 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο της ΣΛΕΕ, καθώς και των συστάσεων του Συμβουλίου.

ΕΜΑ, επιτροπές και ομάδες εργασίας

1. Η ΕΜΑ έχει ως έργο την προετοιμασία των εργασιών όλων των συνόδων του Συμβουλίου και την εκτέλεση των εντολών που της ανατίθενται από αυτό. Φροντίζει να εξασφαλίζει, σε κάθε περίπτωση¹²⁰, τη συνοχή των πολιτικών και των δράσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την τήρηση των εξής αρχών και κανόνων:
  - α) αρχές της νομιμότητας, της επικουρικότητας, της αναλογικότητας και της αιτιολόγησης των πράξεων,
  - β) κανόνες που καθορίζουν τις αρμοδιότητες των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης,
  - γ) δημοσιονομικές διατάξεις,
  - δ) κανόνες διαδικασίας, διαφάνειας και ποιότητας της διατύπωσης.
2. Όλα τα σημεία που εγγράφονται στην ημερήσια διάταξη μιας συνόδου του Συμβουλίου εξετάζονται προηγουμένως από την ΕΜΑ, εκτός αν αυτή αποφασίζει άλλως. Η ΕΜΑ προσπαθεί να επιτύχει συμφωνία στο επίπεδο της, την οποία υποβάλλει προς έγκριση στο Συμβούλιο. Παρουσιάζει με τον δέοντα τρόπο τους φακέλους στο Συμβούλιο και, ενδεχομένως, του υποβάλλει προσανατολισμούς, επιλογές ή προτάσεις λύσεων. Σε επείγουσες

¹¹⁹ Οι διατάξεις αυτές δεν θίγουν τον ρόλο της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής, όπως προκύπτει από το άρθρο 134 της ΣΛΕΕ και τις ισχύουσες αποφάσεις του Συμβουλίου που την αφορούν (ΕΕ L 358 της 31.12.1998, σ. 109, και ΕΕ L 5 της 9.1.1999, σ. 71).

¹²⁰ Βλ. παρακάτω δήλωση η):

η) Σχετικά με το άρθρο 19, παράγραφος 1

«Η ΕΜΑ φροντίζει να εξασφαλίσει τη συνοχή και την τήρηση των αρχών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ιδίως όσον αφορά τους φακέλους που διεκπεραιώνονται σε άλλα πλαίσια.»

περιπτώσεις, το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει ομόφωνα να ρυθμίσει το ζήτημα χωρίς την προηγούμενη αυτή εξέταση.

3. Διάφορες επιτροπές ή ομάδες εργασίας μπορούν να συνιστώνται από την EMA ή με τη συγκατάθεσή της για να εκτελούν ορισμένα προκαθορισμένα καθήκοντα προετοιμασίας ή μελέτης.

Η Γενική Γραμματεία ενημερώνει και δημοσιοποιεί τον κατάλογο των προπαρασκευαστικών οργάνων. Μόνον οι επιτροπές και οι ομάδες εργασίας που περιλαμβάνονται σε αυτό τον κατάλογο μπορούν να συνέρχονται υπό την ιδιότητα προπαρασκευαστικού οργάνου του Συμβουλίου.

4. Ανάλογα με τα θέματα που εγγράφονται στην ημερήσια διάταξή της, της EMA προεδρεύει ο Μόνιμος Αντιπρόσωπος ή ο αναπληρωτής Μόνιμος Αντιπρόσωπος του κράτους μέλους που ασκεί την Προεδρία του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων.

Της Επιτροπής Πολιτικής και Ασφάλειας προεδρεύει αντιπρόσωπος του Ύπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας.

Η προεδρία των προπαρασκευαστικών οργάνων των διαφόρων συνθέσεων του Συμβουλίου, πλην της συνθέσεως των Εξωτερικών Υποθέσεων, ασκείται από αντιπρόσωπο του κράτους μέλους που προεδρεύει της σχετικής σύνθεσης του Συμβουλίου, εκτός εάν το Συμβούλιο λάβει, με ειδική πλειοψηφία, απόφαση περί του αντιθέτου. Στον κατάλογο της παραγράφου 3, δεύτερο εδάφιο, απαριθμούνται επίσης τα προπαρασκευαστικά όργανα για τα οποία το Συμβούλιο έχει αποφασίσει, σύμφωνα με το άρθρο 4 της απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σχετικά με την άσκηση της προεδρίας του Συμβουλίου, άλλης μορφής προεδρία.

5. Για την προετοιμασία των συνόδων ειδικής συνθέσεως του Συμβουλίου που πραγματοποιούνται μια φορά ανά εξάμηνο και όταν οι σύνοδοι αυτές πραγματοποιούνται κατά το πρώτο ήμισυ του εξαμήνου, οι συνεδριάσεις των επιτροπών εκτός της EMA, καθώς και οι συνεδριάσεις των ομάδων εργασίας που πραγματοποιούνται κατά το προηγούμενο εξάμηνο προεδρεύονται από αντιπρόσωπο του κράτους μέλους που καλείται να ασκήσει την προεδρία των εν λόγω συνόδων του Συμβουλίου.
6. Υπό την επιφύλαξη των περιπτώσεων στις οποίες ισχύει άλλη μορφή προεδρία, όταν ένας φάκελος πρόκειται να διεκπεραιωθεί κατ' ουσίαν εντός συγκεκριμένου εξαμήνου, ο αντιπρόσωπος του κράτους μέλους που ασκεί την προεδρία κατά τη διάρκεια του εξαμήνου αυτού δύναται, κατά τη διάρκεια του προηγούμενου εξαμήνου, να προεδρεύσει συνεδριάσεων επιτροπών, πλην της EMA, και ομάδων εργασίας οσάκις συζητούν το εν λόγω θέμα. Η εφαρμογή του παρόντος εδαφίου στην πράξη αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας μεταξύ των δύο οικείων προεδριών.

Στην ειδική περίπτωση της εξέτασης του προϋπολογισμού της Ένωσης για δεδομένο οικονομικό έτος, οι συνεδριάσεις των προπαρασκευαστικών οργάνων του Συμβουλίου, εκτός της EMA, τα οποία ασχολούνται με την προετοιμασία των σχετικών με την εξέταση του προϋπολογισμού σημείων της ημερήσιας διάταξης του Συμβουλίου προεδρεύονται από εκπρόσωπο του κράτους μέλους που θα ασκήσει την προεδρία του Συμβουλίου κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους το οποίο προηγείται του συγκεκριμένου οικονομικού έτους. Το ίδιο ισχύει, εφόσον συμφωνεί η άλλη προεδρία, με την προεδρία των συνόδων του Συμβουλίου

κατά τον χρόνο της συζήτησης των σχετικών με τον προϋπολογισμό σημείων. Οι οικείες προεδρίες διαβουλεύονται επί των πρακτικών ρυθμίσεων.

7. Σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις που αναφέρονται κατωτέρω, η ΕΜΑ μπορεί να λαμβάνει τις ακόλουθες διαδικαστικές αποφάσεις, υπό την προϋπόθεση ότι τα σχετικά σημεία έχουν εγγραφεί στην προσωρινή ημερήσια διάταξή της τουλάχιστον τρεις εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Για να υπάρξει παρέκκλιση από την προθεσμία αυτή, απαιτείται ομοφωνία της ΕΜΑ¹²¹:
- α) απόφαση διεξαγωγής μιας συνόδου του Συμβουλίου σε τόπο εκτός των Βρυξελλών ή του Λουξεμβούργου (άρθρο 1, παράγραφος 3),
  - β) άδεια να προσκομισθεί στο δικαστήριο αντίγραφο ή απόσπασμα εγγράφου του Συμβουλίου (άρθρο 6, παράγραφος 2),
  - γ) απόφαση διεξαγωγής δημόσιας συζήτησης του Συμβουλίου ή μη δημόσιας διεξαγωγής μιας συγκεκριμένης σύσκεψης του Συμβουλίου (άρθρο 8, παράγραφοι 1, 2 και 3),
  - δ) απόφαση να καταχωρισθούν στα πρακτικά του Συμβουλίου τα αποτελέσματα των ψηφοφοριών και οι δηλώσεις στις περιπτώσεις που προβλέπονται από το άρθρο 9, παράγραφος 2,
  - ε) απόφαση προσφυγής στη γραπτή διαδικασία (άρθρο 12, παράγραφος 1),
  - στ) έγκριση ή τροποποίηση των πρακτικών του Συμβουλίου (άρθρο 13, παράγραφοι 2 και 3),
  - ζ) απόφαση δημοσίευσης ή μη δημοσίευσης κειμένου ή πράξης στην Επίσημη Εφημερίδα (άρθρο 17, παράγραφοι 2, 3 και 4),
  - η) απόφαση διαβούλευσης με άλλο όργανο ή οργανισμό, οσάκις η διαβούλευση αυτή δεν προβλέπεται από τις συνθήκες,
  - θ) απόφαση καθορισμού ή παράτασης προθεσμίας για τη διαβούλευση με όργανο ή οργανισμό,
  - ι) απόφαση παράτασης των προθεσμιών που αναφέρονται στο άρθρο 294 παράγραφος 14 της ΣΛΕΕ,
  - ια) έγκριση του κειμένου επιστολής που απευθύνεται σε όργανο ή οργανισμό.

Άρθρο 20

Προεδρία και καλή διεξαγωγή των εργασιών

1. Η προεδρία είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή του παρόντος εσωτερικού κανονισμού και μεριμνά για την καλή διεξαγωγή των συζητήσεων. Η προεδρία τηρεί ιδίως και μεριμνά ώστε να τηρούνται οι διατάξεις του Παραρτήματος V σχετικά με τις μεθόδους εργασίας του Συμβουλίου.

¹²¹ Βλ. παρακάτω δήλωση θ):

θ) Σχετικά με το άρθρο 19 παράγραφος 7:

«Εάν ένα μέλος του Συμβουλίου κρίνει ότι ένα σχέδιο διαδικαστικής απόφασης που υποβάλλεται προς έγκριση στην ΕΜΑ σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 7 θέτει ζήτημα ουσίας, το σχέδιο απόφασης υποβάλλεται στο Συμβούλιο.»

Προκειμένου να εξασφαλισθεί η καλή διεξαγωγή των συζητήσεων είναι δυνατόν εξάλλου, εάν δεν αποφασίσει άλλως το Συμβούλιο, να λαμβάνεται κάθε σκόπιμο μέτρο που απαιτείται για την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση του χρόνου των συνεδριάσεων, και ιδίως:

- α) να περιορίζεται, για την εξέταση ενός συγκεκριμένου σημείου, ο αριθμός των μελών κάθε αντιπροσωπείας που παρίστανται στην αίθουσα συνεδριάσεων κατά τη διάρκεια της συνόδου και να αποφασίζεται εάν θα ανοίξει ή όχι μια αίθουσα ακρόασης,
  - β) να καθορίζεται η σειρά εξέτασης των θεμάτων και η διάρκεια των σχετικών συζητήσεων,
  - γ) να οργανώνεται ο χρόνος που αφιερώνεται σε ένα συγκεκριμένο σημείο, ιδίως περιορίζοντας τον χρόνο ομιλίας των συμμετεχόντων και καθορίζοντας τη σειρά με την οποία μπορούν να λάβουν το λόγο,
  - δ) να ζητείται από τις αντιπροσωπείες να υποβάλλουν εγγράφως τις προτάσεις τους για την τροποποίηση εξεταζόμενου κειμένου πριν από συγκεκριμένη ημερομηνία, ενδεχομένως συνοδευόμενες από σύντομη επεξήγηση,
  - ε) να ζητείται από τις αντιπροσωπείες που έχουν ταυτόσημες ή παρόμοιες θέσεις για συγκεκριμένο σημείο, κείμενο ή τμήμα κειμένου να επιλέξουν μία εξ αυτών προκειμένου να εκφράσει την κοινή τους θέση κατά τη συνεδρίαση ή εγγράφως πριν από τη συνεδρίαση.
2. Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 19, παράγραφοι 4 έως 6, και χωρίς να θίγονται οι αρμοδιότητες και η γενική πολιτική ευθύνη της, η εξαμηνιαία προεδρία επικουρείται σε όλες τις σφαίρες ευθύνης της βάσει του 18άμηνου προγράμματος ή, βάσει άλλων ρυθμίσεων που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ τους, από τα άλλα μέλη της προκαθορισμένης ομάδας των τριών κρατών μελών που προβλέπεται στο άρθρο 1, παράγραφος 4. Επικουρείται επίσης, κατά περίπτωση, από τον αντιπρόσωπο του κράτους μέλους που θα ασκήσει την επόμενη προεδρία. Ο εν λόγω αντιπρόσωπος, ή ένα μέλος της ομάδας, ενεργεί αιτήσεως της προεδρίας και βάσει των οδηγιών της, την αντικαθιστά σε περίπτωση ανάγκης, την απαλλάσσει, ενδεχομένως, από ορισμένα καθήκοντα και εξασφαλίζει τη συνέχεια των εργασιών του Συμβουλίου.

Άρθρο 21^{122 123}

Εκθέσεις των επιτροπών και των ομάδων εργασίας

Παρά τις λοιπές διατάξεις του παρόντος εσωτερικού κανονισμού, η Προεδρία οργανώνει τις συνεδριάσεις των διαφόρων επιτροπών και ομάδων εργασίας κατά τρόπον ώστε οι εκθέσεις τους να είναι διαθέσιμες πριν από τη συνεδρίαση της ΕΜΑ που θα τις εξετάσει.

¹²² Οι διατάξεις αυτές δεν θίγουν τον ρόλο της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής, όπως προκύπτει από το άρθρο 134 της ΣΛΕΕ και από τις ισχύουσες αποφάσεις του Συμβουλίου που την αφορούν (ΕΕ L 358 της 31.12.1998, σ. 109, και ΕΕ L 5 της 9.1.1999, σ. 71).

¹²³ Βλ. παρακάτω δήλωση ι):
ι) Σχετικά με το άρθρο 21
«Οι εκθέσεις των ομάδων και κάθε άλλο έγγραφο που χρησιμεύει ως βάση των συζητήσεων της ΕΜΑ, θα πρέπει να αποστέλλονται στις αντιπροσωπείες εγκαίρως ώστε να μπορούν να εξετασθούν.»

Εφόσον δεν επιβάλλεται άλλος τρόπος ενέργειας λόγω του επείγοντος του θέματος, η Προεδρία μεταφέρει σε επόμενη συνεδρίαση της ΕΜΑ τα σημεία που αφορούν νομοθετικές πράξεις για τις οποίες η επιτροπή ή η ομάδα δεν ολοκλήρωσε τις εργασίες της τουλάχιστον πέντε εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της ΕΜΑ.

Άρθρο 22

Ποιότητα της διατύπωσης¹²⁴

Προκειμένου να βοηθηθεί το Συμβούλιο στο έργο του σχετικά με την ποιότητα της διατύπωσης των νομοθετικών πράξεων που εκδίδει, η Νομική Υπηρεσία ελέγχει εγκαίρως την ποιότητα της διατύπωσης των προτάσεων και των σχεδίων πράξεων και διατυπώνει εισηγήσεις συντακτικού χαρακτήρα προς το Συμβούλιο και τις υπηρεσίες του, σύμφωνα με τη διοργανική συμφωνία της 22ας Δεκεμβρίου 1998, για τις κοινές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την ποιότητα της διατύπωσης της κοινοτικής νομοθεσίας¹²⁵.

Κατά τη διάρκεια της νομοθετικής διαδικασίας, όσοι υποβάλλουν κείμενα στο πλαίσιο των εργασιών του Συμβουλίου μεριμνούν ιδιαίτερος για την ποιότητα της διατύπωσής τους.

Άρθρο 23

Γενικός γραμματέας και Γενική Γραμματεία

1. Το Συμβούλιο επικουρείται από Γενική Γραμματεία, υπό την ευθύνη γενικού γραμματέα. Ο γενικός γραμματέας διορίζεται από το Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία.
2. Το Συμβούλιο αποφασίζει σχετικά με την οργάνωση της Γενικής Γραμματείας¹²⁶.

Στα πλαίσια των εξουσιών του, ο γενικός γραμματέας λαμβάνει όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την καλή λειτουργία της Γενικής Γραμματείας.

¹²⁴ Βλ. κατωτέρω δήλωση ια):

ια) Σχετικά με το άρθρο 22

«Ανατίθεται επίσης στη Νομική Υπηρεσία του Συμβουλίου η παροχή βοήθειας στα κράτη μέλη από τα οποία προέρχεται μια πρωτοβουλία κατά την έννοια του άρθρου 76 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ, προκειμένου ιδίως να εξακριβώνει την ποιότητα της διατύπωσης των πρωτοβουλιών αυτών, εφόσον το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ζητεί τη βοήθεια αυτή.»

Βλ. κατωτέρω δήλωση ιβ):

ιβ) Σχετικά με το άρθρο 22

«Τα μέλη του Συμβουλίου υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους επί των προτάσεων επίσημης κωδικοποίησης νομοθετικών κειμένων εντός τριάντα ημερών μετά τη διάθεση αυτών των προτάσεων από τη Γενική Γραμματεία. Τα μέλη του Συμβουλίου μεριμνούν ώστε η εξέταση των διατάξεων πρότασης αναδιατύπωσης νομοθετικών κειμένων, οι οποίες μεταφέρονται από την προηγούμενη πράξη χωρίς τροποποίηση ουσίας, να γίνεται σύμφωνα με τις αρχές που προβλέπονται για την εξέταση των προτάσεων κωδικοποίησης.»

¹²⁵ ΕΕ C 73 της 17.3.1999. σ. 1.

¹²⁶ Οι παράγραφοι 1 και 2, πρώτο εδάφιο, αναπαράγουν το άρθρο 240 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ.

3. Ο γενικός γραμματέας συμμετέχει στενά και διαρκώς στην οργάνωση, τον συντονισμό και τον έλεγχο της συνοχής των εργασιών του Συμβουλίου καθώς και στην εφαρμογή του 18άμηνου προγράμματός του. Επικουρεί την προεδρία στην αναζήτηση λύσεων, υπό την ευθύνη και την καθοδήγησή της.
4. Ο γενικός γραμματέας υποβάλλει στο Συμβούλιο το σχέδιο προϋπολογισμού των δαπανών του, εν ευθέτω χρόνω, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση των προθεσμιών που ορίζονται από τις δημοσιονομικές διατάξεις.
5. Ο γενικός γραμματέας έχει την πλήρη ευθύνη για τη διαχείριση των πιστώσεων που εγγράφονται στο Τμήμα II - Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο - του προϋπολογισμού και λαμβάνει κάθε απαιτούμενο μέτρο προκειμένου να εξασφαλισθεί η χρηστή διαχείρισή τους. Εκτελεί τις εν λόγω πιστώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

Άρθρο 24

Ασφάλεια

Οι κανόνες σχετικά με την ασφάλεια θεσπίζονται από το Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία.

Άρθρο 25

Καθήκοντα θεματοφύλακα συμφωνιών

Σε περίπτωση που ο Γενικός Γραμματέας ορίζεται ως θεματοφύλακας συμφωνίας που συνάπτεται από την Ένωση ή την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας και από ένα ή περισσότερα κράτη ή διεθνείς οργανισμούς, τα έγγραφα επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης των εν λόγω συμφωνιών κατατίθενται στην έδρα του Συμβουλίου.

Στις περιπτώσεις αυτές, ο γενικός γραμματέας ασκεί τα καθήκοντα θεματοφύλακα και φροντίζει επίσης να δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα οι ημερομηνίες έναρξης ισχύος των εν λόγω συμφωνιών.

Άρθρο 26

Εκπροσώπηση ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Η εκπροσώπηση του Συμβουλίου ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των επιτροπών του εξασφαλίζεται από την προεδρία ή, με τη σύμφωνη γνώμη της, από μέλος της προκαθορισμένης ομάδας των τριών κρατών μελών που προβλέπεται στο άρθρο 1, παράγραφος 4, από την επόμενη προεδρία ή από τον γενικό γραμματέα. Με εξουσιοδότηση της προεδρίας, το Συμβούλιο δύναται επίσης να εκπροσωπείται ενώπιον των επιτροπών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από ανώτερους υπαλλήλους της Γενικής Γραμματείας.

Εφόσον πρόκειται για το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων, η εκπροσώπηση του Συμβουλίου ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των επιτροπών του εξασφαλίζεται από τον πρόεδρό του. Εφόσον παρίσταται ανάγκη, ο πρόεδρός του μπορεί να αντικαθίσταται από το μέλος της σύνθεσης που εκπροσωπεί το κράτος μέλος που ασκεί την εξαμηνιαία προεδρία του Συμβουλίου. Με εξουσιοδότηση του προέδρου του, το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων δύναται επίσης να εκπροσωπείται ενώπιον των επιτροπών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από ανώτερους υπαλλήλους της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης ή, ενδεχομένως, της Γενικής Γραμματείας.

Το Συμβούλιο δύναται επίσης να γνωστοποιεί τις απόψεις του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με γραπτή ανακοίνωση.

Άρθρο 27

Διατάξεις για τη μορφή των πράξεων

Οι διατάξεις που αφορούν τη μορφή των πράξεων περιέχονται στο παράρτημα VI.

Άρθρο 28

Αλληλογραφία που απευθύνεται στο Συμβούλιο

Η αλληλογραφία που απευθύνεται στο Συμβούλιο αποστέλλεται στον πρόεδρο, στην ακόλουθη διεύθυνση του Συμβουλίου:

Conseil de l'Union européenne
rue de la Loi, 175
B-1048 Bruxelles

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΣΥΝΘΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1. Γενικές Υποθέσεις¹²⁷,
2. Εξωτερικές Υποθέσεις¹²⁸,
3. Οικονομικά και Δημοσιονομικά Θέματα¹²⁹,
4. Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις¹³⁰,
5. Απασχόληση, Κοινωνική Πολιτική, Υγεία και Καταναλωτές,
6. Ανταγωνιστικότητα (Εσωτερική Αγορά, Βιομηχανία, Έρευνα και Διάστημα)¹³¹,
7. Μεταφορές, Τηλεπικοινωνίες και Ενέργεια,
8. Γεωργία και Αλιεία,
9. Περιβάλλον,
10. Παιδεία, Νεολαία, Πολιτισμός και Αθλητισμός¹³².

Εναπόκειται σε κάθε κράτος μέλος να καθορίσει τον τρόπο εκπροσώπησής του στο Συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 2 της ΣΕΕ.

Στην ίδια σύνθεση του Συμβουλίου μπορούν να συμμετέχουν ως πλήρη μέλη περισσότεροι του ενός υπουργοί, με ανάλογη προσαρμογή της ημερήσιας διάταξης και της διοργάνωσης των εργασιών¹³³.

---

¹²⁷ Η σύνθεση αυτή καθιερώνεται με το άρθρο 16 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο της ΣΕΕ.

¹²⁸ Η σύνθεση αυτή καθιερώνεται με το άρθρο 16 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο της ΣΕΕ.

¹²⁹ Συμπεριλαμβανομένου του προϋπολογισμού.

¹³⁰ Συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής προστασίας.

¹³¹ Συμπεριλαμβανομένου του τουρισμού.

¹³² Συμπεριλαμβανομένου του οπτικοακουστικού τομέα.

¹³³ Βλ. παρακάτω δήλωση ιγ):

ιγ) Σχετικά με το Παράρτημα Ι, δεύτερο εδάφιο

«Η προεδρία θα οργανώνει τις ημερήσιες διατάξεις του Συμβουλίου συνενώνοντας σχετικά μεταξύ τους σημεία, ώστε να διευκολύνει την παρουσία των αντίστοιχων εθνικών αντιπροσώπων, ιδίως στην περίπτωση που δεδομένη σύνθεση του Συμβουλίου πρέπει να ασχολείται με σαφώς καθορισμένες ομάδες θεμάτων.»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΣΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει πρόσβαση στα έγγραφα του Συμβουλίου υπό την επιφύλαξη των αρχών, όρων και περιορισμών που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 και των ειδικών διατάξεων που θεσπίζονται στο παρόν παράρτημα.

Άρθρο 2

Διαβουλεύσεις όσον αφορά έγγραφα τρίτων

1. Προς εφαρμογή του άρθρου 4 παράγραφος 5 και του άρθρου 9 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 και σε περίπτωση που δεν είναι σαφές, κατά την εξέταση του εγγράφου βάσει του άρθρου 4, παράγραφοι 1, 2 και 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001, ότι αυτό δεν πρέπει να δημοσιοποιείται, ζητείται η γνώμη των ενδιαφερομένων τρίτων για το κατά πόσον:
  - α) πρόκειται για ευαίσθητο έγγραφο σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 9 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001,
  - β) το έγγραφο προέρχεται από κράτος μέλος και:
    - υποβλήθηκε στο Συμβούλιο πριν από τις 3 Δεκεμβρίου 2001, ή
    - το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ζήτησε τη μη δημοσιοποίησή του χωρίς προηγούμενη συμφωνία του.
2. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, οσάκις το Συμβούλιο λαμβάνει αίτηση για έγγραφο τρίτων το οποίο βρίσκεται στην κατοχή του, η Γενική Γραμματεία, προς εφαρμογή του άρθρου 4, παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001, διαβουλεύεται με τον ενδιαφερόμενο τρίτο, εκτός εάν είναι σαφές από την εξέταση του εγγράφου βάσει του άρθρου 4, παράγραφοι 1, 2 και 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001, ότι πρέπει ή δεν πρέπει να δημοσιοποιηθεί.
3. Η γνώμη του τρίτου ζητείται γραπτώς (συμπεριλαμβάνεται το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο) και του παρέχεται εύλογη προθεσμία για να απαντήσει, λαμβάνοντας υπόψη την προθεσμία που ορίζεται στο άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ζητείται από τον τρίτο να διατυπώσει εγγράφως τη γνώμη του.
4. Οσάκις το έγγραφο δεν εμπίπτει στην παράγραφο 1 στοιχεία α) ή β), και η Γενική Γραμματεία, με βάση την αρνητική γνώμη του τρίτου, δεν έχει πεισθεί ότι εφαρμόζεται το άρθρο 4 παράγραφοι 1 ή 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001, το θέμα υποβάλλεται στο Συμβούλιο.

Εάν το Συμβούλιο προτίθεται να δημοσιοποιήσει το έγγραφο, ο τρίτος ενημερώνεται αμέσως και γραπτώς για την πρόθεση του Συμβουλίου να

δημοσιοποιήσει το έγγραφο μετά την πάροδο δέκα τουλάχιστον εργασιμων ημερών. Παράλληλα, εφιστάται η προσοχή του τρίτου στο άρθρο 279 της ΣΛΕΕ.

Άρθρο 3

Αιτήσεις διαβουλεύσεων που υποβάλλονται από άλλα όργανα ή από κράτη μέλη

Οι αιτήσεις διαβουλεύσεων με το Συμβούλιο που υποβάλλονται από άλλο όργανο ή από κράτος μέλος και αφορούν έγγραφο του Συμβουλίου απευθύνονται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στο access@consilium.europa.eu ή με φαξ στον αριθμό: +32(0)2 281 63 61.

Η Γενική Γραμματεία δίνει τη γνώμη της, εξ ονόματος του Συμβουλίου, ταχέως και το αργότερο εντός πέντε εργασιμων ημερών, λαμβάνοντας υπόψη οιαδήποτε χρονική προθεσμία για τη λήψη απόφασης εκ μέρους του ενδιαφερόμενου οργάνου ή κράτους μέλους.

Άρθρο 4

Έγγραφα που προέρχονται από κράτη μέλη

Οιαδήποτε αίτηση κράτους μέλους δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 υποβάλλεται γραπτώς στη Γενική Γραμματεία.

Άρθρο 5

Αιτήσεις που υποβάλλονται από κράτη μέλη

Οσάκις ένα κράτος μέλος υποβάλλει αίτηση στο Συμβούλιο, η αίτηση αυτή εξετάζεται σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 και τις σχετικές διατάξεις του παρόντος παραρτήματος. Σε περίπτωση συνολικής ή μερικής άρνησης όσον αφορά την πρόσβαση, ο αιτών ενημερώνεται ότι τυχόν επιβεβαιωτική αίτηση πρέπει να απευθυνθεί απευθείας στο Συμβούλιο.

Άρθρο 6

Διεύθυνση για τις αιτήσεις

Οι αιτήσεις πρόσβασης σε έγγραφο απευθύνονται εγγράφως στον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου, rue de la Loi 175, B-1048 Bruxelles, ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στο access@consilium.europa.eu ή με φαξ στον αριθμό: +32(0)2 281 63 61.

Άρθρο 7

Επεξεργασία των αρχικών αιτήσεων

Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 9 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001, κάθε αίτηση πρόσβασης σε έγγραφο του Συμβουλίου εξετάζεται από τη Γενική Γραμματεία.

Άρθρο 8

Εξέταση των επιβεβαιωτικών αιτήσεων

Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 9 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001, το Συμβούλιο αποφασίζει για οιαδήποτε επιβεβαιωτική αίτηση.

Άρθρο 9

Τέλη

Τα τέλη παραγωγής και αποστολής αντιγράφων των εγγράφων του Συμβουλίου καθορίζονται από τον γενικό γραμματέα.

Άρθρο 10

Δημόσιο μητρώο των εγγράφων του Συμβουλίου

1. Η Γενική Γραμματεία είναι υπεύθυνη να παρέχει στο κοινό πρόσβαση στο μητρώο των εγγράφων του Συμβουλίου.
2. Πέρα από τις παραπομπές σε έγγραφα, στο μητρώο επισημαίνεται ποια έγγραφα που έχουν καταρτισθεί μετά την 1η Ιουλίου 2000 έχουν ήδη δημοσιοποιηθεί. Υπό την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών¹³⁴ και του άρθρου 16 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001, το περιεχόμενό τους είναι διαθέσιμο στο Διαδίκτυο.

Άρθρο 11

Έγγραφα που είναι απευθείας προσιτά στο κοινό

1. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται σε όλα τα έγγραφα του Συμβουλίου, εφόσον δεν είναι διαβαθμισμένα και με την επιφύλαξη της δυνατότητας υποβολής γραπτής αίτησης σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001.
2. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου:
  - ως «κυκλοφορία» νοείται η διανομή της τελικής μορφής ενός εγγράφου στα μέλη του Συμβουλίου, τους αντιπροσώπους ή τους εκπροσώπους τους,
  - ως «νομοθετικά έγγραφα» νοούνται τα έγγραφα που καταρτίζονται ή λαμβάνονται κατά τη διαδικασία θεσπίσεως νομοθετικών πράξεων.
3. Η Γενική Γραμματεία δημοσιοποιεί τα ακόλουθα έγγραφα ευθύς ως κυκλοφορήσουν:
  - α) έγγραφα που δεν συνέταξε το Συμβούλιο ή ένα κράτος μέλος, τα οποία έχουν δημοσιοποιηθεί από τον συντάκτη τους ή με τη συμφωνία του·
  - β) προσωρινές ημερήσιες διατάξεις των συνεδριάσεων των διαφόρων συνθέσεων του Συμβουλίου·
  - γ) οιοδήποτε κείμενο έχει εγκριθεί από το Συμβούλιο και πρόκειται να δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα.
4. Υπό τον όρο ότι σαφώς δεν καλύπτονται από τις εξαιρέσεις που καθορίζονται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001, η Γενική Γραμματεία μπορεί επίσης να δημοσιοποιεί τα ακόλουθα έγγραφα ευθύς ως κυκλοφορήσουν:

¹³⁴ ΕΕ L 8 της 12.1.2001, σ. 1.

- α) προσωρινές ημερήσιες διατάξεις επιτροπών και ομάδων·
- β) άλλα έγγραφα, όπως ενημερωτικά σημειώματα, εκθέσεις, εκθέσεις προόδου και εκθέσεις για την πορεία των συζητήσεων στο Συμβούλιο ή σε κάποιο από τα προπαρασκευαστικά του όργανα, που δεν αντικατοπτρίζουν τις κατ' ιδίαν θέσεις των αντιπροσωπειών, εκτός των γνωμοδοτήσεων και συμβολών της Νομικής Υπηρεσίας.
5. Η Γενική Γραμματεία δημοσιοποιεί και τα ακόλουθα νομοθετικά και λοιπά έγγραφα, επιπλέον των εγγράφων που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4, ευθύς ως κυκλοφορήσουν:
- α) διαβιβαστικά σημειώματα και αντίγραφα επιστολών σχετικά με νομοθετικές πράξεις και πράξεις αναφερόμενες στο άρθρο 8 παράγραφος 1 του εσωτερικού κανονισμού, τα οποία απευθύνονται στο Συμβούλιο από άλλα όργανα ή οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή, με την επιφύλαξη του άρθρου 4 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001, από κράτος μέλος
- β) έγγραφα που υποβάλλονται στο Συμβούλιο τα οποία απαριθμούνται σε σημείο της ημερησίας του διάταξης μεταξύ των σημείων «νομοθετικές διαβουλεύσεις» ή με τη μνεία «δημόσια σύσκεψη» ή «δημόσια συζήτηση» σύμφωνα με το άρθρο 8 του εσωτερικού κανονισμού,
- γ) σημειώματα που υποβάλλονται προς έγκριση στην ΕΜΑ ή/και στο Συμβούλιο (σημειώματα σημείων «I/A» και «A») σχετικά με νομοθετικές πράξεις και πράξεις αναφερόμενες στο άρθρο 8 παράγραφος 1 του εσωτερικού κανονισμού, καθώς και σχέδια νομοθετικών πράξεων και πράξεων αναφερόμενων στο άρθρο 8 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού στα οποία και αναφέρονται·
- δ) πράξεις που έχει εκδώσει το Συμβούλιο στα πλαίσια συνήθους ή ειδικής νομοθετικής διαδικασίας και κοινά σχέδια που εγκρίνονται από την επιτροπή συνδιαλλαγής στα πλαίσια της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας.
6. Μετά την υιοθέτηση μιας από τις πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 5 στοιχείο δ) ή την οριστική έκδοση της σχετικής πράξης, η Γενική Γραμματεία δημοσιοποιεί όλα τα σχετικά με αυτή την πράξη έγγραφα τα οποία συντάχθηκαν πριν από την υιοθέτηση μιας από τις εν λόγω πράξεις και τα οποία δεν καλύπτονται από τις εξαιρέσεις του άρθρου 4 παράγραφοι 1 και 2 και παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001, όπως π.χ. ενημερωτικά σημειώματα, εκθέσεις, εκθέσεις προόδου και εκθέσεις για την πορεία των συζητήσεων στο Συμβούλιο ή σε κάποιο από τα προπαρασκευαστικά του όργανα («αποτελέσματα των εργασιών»), εκτός των γνωμοδοτήσεων και συμβολών της νομικής υπηρεσίας.
- Κατόπιν αιτήματος ενός κράτους μέλους, τα έγγραφα που καλύπτονται από το πρώτο εδάφιο και αντικατοπτρίζουν την κατ' ιδίαν θέση της αντιπροσωπείας του συγκεκριμένου κράτους μέλους στο Συμβούλιο δεν δημοσιοποιούνται.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΚΑΘΕ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΕΛΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΗ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Για την εφαρμογή του άρθρου 16 παράγραφος 4 της ΣΕΕ, του άρθρου 238 παράγραφοι 2 και 3 της ΣΛΕΕ και του άρθρου 3 παράγραφος 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 36, ο πληθυσμός της Ένωσης και ο πληθυσμός κάθε κράτους μέλους, καθώς και το ποσοστό του πληθυσμού κάθε κράτους μέλους σε σχέση με τον πληθυσμό της Ένωσης, για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2016 έως την 31η Δεκεμβρίου 2016, έχουν ως εξής:

Κράτος μέλος	Πληθυσμός	Ποσοστό του πληθυσμού της Ένωσης
Γερμανία	81 089 331	15,93
Γαλλία	66 352 469	13,04
Ηνωμένο Βασίλειο	64 767 115	12,73
Ιταλία	61 438 480	12,07
Ισπανία	46 439 864	9,12
Πολωνία	38 005 614	7,47
Ρουμανία	19 861 408	3,90
Κάτω Χώρες	17 155 169	3,37
Βέλγιο	11 258 434	2,21
Ελλάδα	10 846 979	2,13
Τσεχική Δημοκρατία	10 419 743	2,05
Πορτογαλία	10 374 822	2,04
Ουγγαρία	9 855 571	1,94
Σουηδία	9 790 000	1,92
Αυστρία	8 581 500	1,69
Βουλγαρία	7 202 198	1,42

Δανία	5 653 357	1,11
Φινλανδία	5 471 753	1,08
Σλοβακία	5 403 134	1,06
Ιρλανδία	4 625 885	0,91
Κροατία	4 225 316	0,83
Λιθουανία	2 921 262	0,57
Σλοβενία	2 062 874	0,41
Λετονία	1 986 096	0,39
Εσθονία	1 313 271	0,26
Κύπρος	847 008	0,17
Λουξεμβούργο	562 958	0,11
Μάλτα	429 344	0,08
Σύνολο	508 940 955	
Κατώτατο όριο (62 %)	315 543 392	
Κατώτατο όριο (65 %)	330 811 621	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 16

1. Κατά την εφαρμογή των ακόλουθων διατάξεων του παρόντος εσωτερικού κανονισμού και για τις αποφάσεις για τις οποίες, κατ'εφαρμογή των συνθηκών, ένα ή περισσότερα από τα μέλη του Συμβουλίου ή της ΕΜΑ δεν μπορούν να συμμετάσχουν στην ψηφοφορία, δεν λαμβάνεται υπόψη η ψήφος του μέλους ή των μελών αυτών:
  - α) άρθρο 1 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο (πραγματοποίηση συνόδου σε άλλο τόπο πλην των Βρυξελλών ή του Λουξεμβούργου),
  - β) άρθρο 3 παράγραφος 7 (εγγραφή στην ημερήσια διάταξη σημείου που δεν περιέχεται στην προσωρινή ημερήσια διάταξη),
  - γ) άρθρο 3 παράγραφος 8 (διατήρηση, ως σημείου Β της ημερήσιας διάταξης, σημείου Α το οποίο, άλλως, θα απεσύρετο από την ημερήσια διάταξη),
  - δ) άρθρο 5 παράγραφος 2, όσον αφορά την παρουσία μόνον της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (διάσκεψη χωρίς την παρουσία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας),
  - ε) άρθρο 9 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) και δεύτερο και τρίτο εδάφιο (δημοσιότητα αποτελεσμάτων ψηφοφοριών, αιτιολογήσεων ψήφου, δηλώσεων που καταχωρίζονται στα πρακτικά του Συμβουλίου και σημείων των πρακτικών αυτών που αφορούν άλλες περιπτώσεις πλην εκείνων που αναφέρονται στην παράγραφο 1),
  - στ) άρθρο 11 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο (κίνηση διαδικασίας ψηφοφορίας),
  - ζ) άρθρο 12 παράγραφος 1 (προσφυγή στη γραπτή διαδικασία),
  - η) άρθρο 14 παράγραφος 1 (απόφαση για διάσκεψη και λήψη απόφασης, κατ'εξαίρεση, βάσει εγγράφων και σχεδίων που δεν έχουν καταρτισθεί σε όλες τις γλώσσες)¹³⁵
  - θ) άρθρο 17 παράγραφος 2 στοιχείο α) (μη δημοσίευση, στην Επίσημη Εφημερίδα, πρωτοβουλίας που παρουσιάζεται από ένα κράτος μέλος δυνάμει του άρθρου 76 της ΣΛΕΕ),
  - ι) άρθρο 17 παράγραφος 2 στοιχείο β) (μη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα ορισμένων οδηγιών, αποφάσεων, συστάσεων και γνωμών),
  - ια) άρθρο 17 παράγραφος 5 (δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα αποφάσεων που λαμβάνονται από όργανο που ιδρύεται με διεθνή συμφωνία).

¹³⁵ Βλ. παρακάτω δήλωση ιδ):

ιδ) Σχετικά με το Παράρτημα IV, παράγραφος 1, στοιχείο η):

«Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει ότι εξακολουθεί να εφαρμόζεται ο ισχύων κανόνας σύμφωνα με τον οποίο τα κείμενα που χρησιμεύουν ως βάση για τις συζητήσεις του καταρτίζονται σε όλες τις γλώσσες.»

2. Ένα μέλος του Συμβουλίου ή της ΕΜΑ δεν μπορεί να επικαλεσθεί τις ακόλουθες διατάξεις του παρόντος εσωτερικού κανονισμού σε σχέση με αποφάσεις για τις οποίες, σύμφωνα με τις συνθήκες, δεν μπορεί να συμμετάσχει στην ψηφοφορία:
- α) άρθρο 3, παράγραφος 8 (δυνατότητα ενός μέλους του Συμβουλίου να ζητήσει την απόσυρση ενός σημείου Α από την ημερήσια διάταξη),
  - β) άρθρο 11, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο (δυνατότητα ενός μέλους του Συμβουλίου να ζητήσει τη διεξαγωγή ψηφοφορίας),
  - γ) άρθρο 11, παράγραφος 3 (δυνατότητα ενός μέλους του Συμβουλίου να εκπροσωπήσει άλλο μέλος στην ψηφοφορία),
  - δ) άρθρο 14, παράγραφος 2 (δυνατότητα κάθε μέλους του Συμβουλίου να αντιταχθεί στη συζήτηση εάν το κείμενο των ενδεχόμενων τροποποιήσεων δεν έχει καταρτισθεί στη γλώσσα που έχει υποδείξει).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Προετοιμασία των συνεδριάσεων

1. Η Προεδρία εξασφαλίζει ότι μια ομάδα εργασίας ή επιτροπή διαβιβάζει έναν φάκελο στην EMA μόνον όταν υπάρχει βάσιμη προσδοκία ότι θα επιτευχθεί πρόοδος ή θα διευκρινισθούν οι θέσεις που έχουν διαμορφωθεί στο δικό της επίπεδο. Αντιστρόφως, οι φάκελοι μπορούν να αναπέμπονται σε μια ομάδα εργασίας ή επιτροπή μόνον όταν είναι αναγκαίο και πάντως μόνον όταν συνοδεύονται με την εντολή επεξεργασίας επακριβώς καθορισμένων προβλημάτων.
2. Η Προεδρία λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ώστε να προωθούνται οι εργασίες και στο διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ των συνεδριάσεων. Η Προεδρία μπορεί, παραδείγματος χάριν, σε συμφωνία με την ομάδα εργασίας ή την επιτροπή, να διεξάγει με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο τις διαβουλεύσεις επί ειδικών προβλημάτων, με σκοπό να παραπεμφθεί το ζήτημα στην αρμόδια ομάδα εργασίας ή επιτροπή με πιθανότητες επίλυσης. Μπορεί επίσης να διεξάγει γραπτές διαβουλεύσεις ζητώντας από τις αντιπροσωπείες να γνωστοποιήσουν γραπτώς τις απόψεις τους σχετικά με μια πρόταση, πριν από την επόμενη συνεδρίαση της ομάδας εργασίας ή της επιτροπής.
3. Ενδεχομένως, οι αντιπροσωπείες εκθέτουν προηγουμένως εγγράφως τις θέσεις που είναι πιθανόν να λάβουν σε προσεχή συνεδρίαση. Όταν η θέση αυτή περιλαμβάνει προτάσεις για την τροποποίηση κειμένων, οι αντιπροσωπείες υποβάλλουν συγκεκριμένη διατύπωση. Όποτε είναι δυνατόν, οι γραπτές συμβολές υποβάλλονται από κοινού από τις αντιπροσωπείες που έχουν τις ίδιες θέσεις.
4. Η EMA αποφεύγει να αναπαράγει την εργασία που έχει γίνει ήδη στο πλαίσιο της προετοιμασίας των εργασιών της. Αυτό ισχύει ιδίως για τα σημεία «I», τις πληροφορίες για την οργάνωση και τη σειρά των εργασιών της και για τις πληροφορίες για την ημερήσια διάταξη και την οργάνωση των μελλοντικών συνόδων του Συμβουλίου. Εφόσον είναι δυνατόν, οι αντιπροσωπείες θίγουν τα «Διάφορα» στο πλαίσιο της προετοιμασίας των εργασιών της EMA και όχι στην ίδια την EMA.
5. Η Προεδρία διαβιβάζει στις αντιπροσωπείες, το νωρίτερο δυνατόν στο πλαίσιο της προετοιμασίας των εργασιών της EMA, όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που απαιτούνται για την ενδελεχή προετοιμασία των εργασιών της, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για το τι προσδοκά η ίδια η Προεδρία να επιτευχθεί από τη συζήτηση κάθε σημείου της ημερήσιας διάταξης. Αντιστρόφως, η Προεδρία ενθαρρύνει, ενδεχομένως, τις αντιπροσωπείες να γνωστοποιήσουν στις λοιπές αντιπροσωπείες, στο πλαίσιο της προετοιμασίας των εργασιών της EMA, τις θέσεις που σκοπεύουν να λάβουν στην EMA. Υπό τις συνθήκες αυτές, η Προεδρία οριστικοποιεί την ημερήσια διάταξη της EMA. Η Προεδρία μπορεί να συγκαλεί συχνότερα τις ομάδες που ασχολούνται με την προετοιμασία των εργασιών της EMA, όταν το επιβάλλουν οι περιστάσεις.

Conduct of meetings

6. Στην ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου δεν εγγράφονται σημεία που πρόκειται απλώς να παρουσιασθούν από την Επιτροπή ή από μέλος του Συμβουλίου, εκτός εάν προβλέπεται να γίνει συζήτηση για νέες σημαντικές πρωτοβουλίες.
7. Η Προεδρία αποφεύγει να εγγράφει σημεία στην ημερήσια διάταξη της EMA μόνο για λόγους ενημέρωσης. Οι σχετικές πληροφορίες, π.χ. το αποτέλεσμα συνεδριάσεων που διεξάγονται σε άλλο πλαίσιο ή με τρίτο κράτος ή με άλλο όργανο, διαδικαστικά ή οργανωτικά ζητήματα, κ.λπ., θα πρέπει να διαβιβάζονται στις αντιπροσωπείες στο πλαίσιο της προετοιμασίας των εργασιών της EMA, ει δυνατόν γραπτώς, και να μην επαναλαμβάνονται κατά τις συνεδριάσεις της EMA.
8. Κατά την έναρξη μιας συνεδρίασης, η Προεδρία δίνει κάθε αναγκαία περαιτέρω πληροφορία σχετικά με τον χειρισμό της συνεδρίασης, και ιδίως δηλώνει τον χρόνο που αναμένει ότι θα αφιερωθεί σε κάθε σημείο. Αποφεύγει να κάνει μακροσκελείς εισαγωγές καθώς επίσης και να επαναλαμβάνει πληροφορίες που είναι ήδη γνωστές στις αντιπροσωπείες.
9. Κατά την έναρξη μιας συζήτησης για ένα θέμα ουσίας και ανάλογα με το είδος της συζήτησης που απαιτείται, η Προεδρία δηλώνει στις αντιπροσωπείες πόσο χρόνο έχουν κατ' ανώτατο όριο στη διάθεσή τους για να τοποθετηθούν επί του θέματος αυτού. Στις περισσότερες περιπτώσεις, η παρέμβασή τους δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα δύο λεπτά.
10. Ο πλήρης γύρος τραπέζης κατ' αρχήν αποκλείεται, θα πρέπει δε να διεξάγεται μόνο σε εξαιρετικές περιστάσεις, επί συγκεκριμένων θεμάτων, και μέσα στο χρονικό περιθώριο που θέτει η Προεδρία για κάθε παρέμβαση.
11. Η Προεδρία εστιάζει με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια τις συζητήσεις, ιδίως καλώντας τις αντιπροσωπείες να τοποθετηθούν επί συμβιβαστικών κειμένων ή συγκεκριμένων προτάσεων.
12. Κατά τη διάρκεια και κατά το πέρας των συνεδριάσεων, η Προεδρία αποφεύγει να συνοψίζει διά μακρών τις συζητήσεις και περιορίζεται να διατυπώνει περιληπτικά το αποτέλεσμα που έχει επιτευχθεί, ως προς την ουσία ή/και τη διαδικασία.
13. Οι αντιπροσωπείες αποφεύγουν να επαναλαμβάνουν τις παρατηρήσεις προηγούμενων ομιλητών. Οι παρεμβάσεις τους είναι σύντομες, ουσιαστικές και επί του θέματος.
14. Οι αντιπροσωπείες με παρεμφερείς απόψεις ενθαρρύνονται να διεξάγουν διαβουλεύσεις ούτως ώστε η κοινή θέση τους για συγκεκριμένο θέμα να παρουσιάζεται από έναν κοινό εκπρόσωπο.
15. Κατά την εξέταση κειμένων, οι αντιπροσωπείες διατυπώνουν συγκεκριμένες συντακτικές προτάσεις, που τις υποβάλλουν γραπτώς, και δεν αρκούνται να εκφράζουν τη διαφωνία τους για συγκεκριμένη πρόταση.
16. Οι αντιπροσωπείες δεν λαμβάνουν τον λόγο απλώς και μόνο για να δηλώσουν ότι συμφωνούν με συγκεκριμένη πρόταση, εκτός εάν το ζητήσει η Προεδρία στην περίπτωση αυτή, η σιωπή εκλαμβάνεται ως καταρχήν συμφωνία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

A. Μορφή των κανονισμών

1. Οι κανονισμοί που εκδίδονται από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο καθώς και οι κανονισμοί του Συμβουλίου, περιλαμβάνουν:
  - α) τον τίτλο «κανονισμός», αύξοντα αριθμό, την ημερομηνία έκδοσης και μνεία του αντικειμένου τους. Όταν πρόκειται για εκτελεστικό κανονισμό εκδιδόμενο από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 291 παράγραφος 2 της ΣΛΑΕ, ο κανονισμός φέρει τον τίτλο «εκτελεστικός κανονισμός»,
  - β) αντιστοίχως, τον τύπο «Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης» ή τον τύπο «Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης»,
  - γ) τη μνεία των διατάξεων δυνάμει των οποίων εκδίδεται ο κανονισμός, προηγούμενης της φράσεως «Έχοντας υπόψη»,
  - δ) τα «υπόψη» που αφορούν τις υποβληθείσες προτάσεις καθώς και τις γνώμες που έχουν δοθεί και τις διαβουλεύσεις που έχουν διενεργηθεί,
  - ε) το αιτιολογικό επί του οποίου βασίζεται ο κανονισμός, προηγούμενου του τύπου «Εκτιμώντας τα εξής:»· οι αιτιολογικές παράγραφοι αριθμούνται,
  - στ) αντιστοίχως, τον τύπο «Εξέδωσαν τον παρόντα κανονισμό», ή τον τύπο «Εξέδωσε τον παρόντα κανονισμό», ακολουθούμενο από το διατακτικό του κανονισμού.
2. Οι κανονισμοί διαιρούνται σε άρθρα, που ενδεχομένως συνενώνονται σε κεφάλαια και τμήματα.
3. Το τελευταίο άρθρο ενός κανονισμού ορίζει την ημερομηνία έναρξης ισχύος στην περίπτωση κατά την οποία αυτή είναι προγενέστερη ή μεταγενέστερη της εικοστής ημέρας μετά τη δημοσίευση.
4. Έπονται του τελευταίου άρθρου ενός κανονισμού:
  - α)
    - i) ο τύπος: «Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος»,
    - ή
    - ii) ο τύπος: «Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις συνθήκες», όταν μια πράξη δεν εφαρμόζεται σε όλα τα κράτη μέλη ή εντός όλων των κρατών μελών¹³⁶

¹³⁶ Βλ. παρακάτω δήλωση ιε):

ιε) Σχετικά με το παράρτημα IV παράγραφος A.4 στοιχείο α) περίπτωση ii): «Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι, στις περιπτώσεις που προβλέπονται στις συνθήκες, κατά τις οποίες μια πράξη δεν εφαρμόζεται σε όλα τα κράτη μέλη, η αιτιολόγηση και το περιεχόμενο της πράξης αυτής πρέπει να αναφέρουν σαφώς το πεδίο εδαφικής εφαρμογής της.»

β) ο τύπος «(τόπος), (ημερομηνία)», όπου η ημερομηνία είναι εκείνη κατά την οποία εκδίδεται ο κανονισμός,

και

γ) αν πρόκειται:

i) για κανονισμό που εκδίδεται από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, ο τύπος:

«Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος»

«Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος»

ακολουθούμενος από τα ονόματα του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Προέδρου του Συμβουλίου τη στιγμή που εκδόθηκε ο κανονισμός

ii) για κανονισμό του Συμβουλίου, ο τύπος:

«Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος»

ακολουθούμενος από το όνομα του Προέδρου του Συμβουλίου τη στιγμή που εκδόθηκε ο κανονισμός.

B. Μορφή των οδηγιών, των αποφάσεων, των συστάσεων και των γνωμών

1. Οι οδηγίες και οι αποφάσεις που εκδίδονται από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, καθώς και οι οδηγίες και οι αποφάσεις του Συμβουλίου, τιτλοφορούνται «οδηγία» ή «απόφαση».

Όταν πρόκειται για εκτελεστική οδηγία ή απόφαση που εξέδωσε το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 291 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, αυτή φέρει τον τίτλο «εκτελεστική οδηγία» ή «εκτελεστική απόφαση».

2. Οι συστάσεις και οι γνώμες που διατυπώνει το Συμβούλιο τιτλοφορούνται «σύσταση» ή «γνώμη».

3. Οι διατάξεις που προβλέπονται ανωτέρω, στο σημείο Α, για τους κανονισμούς εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, στις οδηγίες και τις αποφάσεις, με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων διατάξεων των συνθηκών.

Γ. Μορφή των αποφάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 25 της ΣΕΕ

Οι αποφάσεις αυτές φέρουν τον τίτλο «απόφαση του Συμβουλίου», αύξοντα αριθμό (έτος/αριθμός/ΚΕΠΠΑ), ημερομηνία έκδοσης και μνεία του αντικειμένου τους.

ΠΩΣ ΘΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΙΤΕ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ

Δωρεάν εκδόσεις:

- ένα αντίτυπο:
από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).
  - περισσότερα από ένα αντίτυπα ή αφίσες/χάρτες:
από τις αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης(http://ec.europa.eu/represent_el.htm),
από τα γραφεία εκπροσώπησης στις εκτός ΕΕ χώρες (http://eeas.europa.eu/delegations/index_el.htm),
επικοινωνώντας με την υπηρεσία Άμεση Ευρώπη (http://europa.eu/eurodirect/index_el.htm) ή
καλώντας τον αριθμό 00 800 6 7 8 9 10 11 (δωρεάν τηλεφωνικός αριθμός από όλη την Ένωση) (*).
- (*) Οι πληροφορίες παρέχονται δωρεάν, και οι κλήσεις είναι γενικώς δωρεάν (ενδέχεται όμως κάποιες κλήσεις που πραγματοποιούνται μέσω ορισμένων τηλεπικοινωνιακών φορέων ή από τηλεφωνικούς θαλάμους ή ξενοδοχεία να χρεώνονται).

Εκδόσεις επί πληρωμή:

- από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Rue de la Loi/Wetstraat 175
1048 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
Tel. +32 (0)2 281 61 11
www.consilium.europa.eu

■ Υψηλίστα Εκδόσεων

Print
QC-04-15-692-EL-C

PDF
QC-04-15-692-EL-N